

**T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

13387 NUMARALI TEMETTUAT DEFTERİNE GÖRE SIZIR KÖYÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Belkıs DOĞANAY

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Taner ASLAN**

AKSARAY 2023

**T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

13387 NUMARALI TEMETTUAT DEFTERİNE GÖRE SIZIR KÖYÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Belkıs DOĞANAY

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Taner ASLAN**

AKSARAY 2023

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Belkıs

Soyadı : DOĞANAY

Bölümü : Tarih

İmza :

Teslim tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı : 13387 Numaralı Temettuat Defterine Göre Sızır Köyü

İngilizce Adı: Sızır Village According to the Temettuat Register No. 13387

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Belkıs DOĞANAY

İmza:

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Belkıs DOĞANAY tarafından hazırlanan “13387 Numaralı Temettuat Defterine Göre Sızır Köyü” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksara Üniversitesi Tarih Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Taner ASLAN

İmza

(Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı, Aksaray Üniversitesi)

.....

Üye: Doç. Dr. Selahattin SATILMIŞ

(Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı, Aksaray Üniversitesi)

.....

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Rümeysa KARS

(Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi:/...../.....

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nuntarih ve
..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU

İmza

TEŞEKKÜR

Çocukluk çağımın anılarıyla dolu olan ve burada dünyaya gözlerini açan birisi olarak Sızır Karyesi'nin 19. yüzyıldaki sosyo-ekonomik yapısını Temettuat Defterleri ışığında araştırmam konusunda beni cesaretlendiren danışman hocam sayın Prof. Dr. Taner ASLAN başta olmak üzere Aksaray Üniversitesi Tarih Bölümü'ndeki bütün hocalarıma çok teşekkür ederim.

Ayrıca kayıtların okunmasında büyük emeği olan İstanbul Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayın Doç. Dr. Raşit GÜNDOĞDU'ya, metnin hazırlanmasında ve yorumlanmasında özverili katkıları olan eşim Osman DOĞANAY'a, annem ve babama, Sızır'ın yaşlı kuşak ahalisine, çalışmanın birçok aşamasında bana neşe kaynağı olan kızlarım Ahsen Zeynep ve Gülden Gülin'e ne kadar teşekkür etsem azdır.

Belkıs DOĞANAY
Aksaray-2023

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
13387 NUMARALI TEMETTUAT DEFTERİNE GÖRE SIZIR KÖYÜ
(Yüksek Lisans)

Belkıs DOĞANAY, Aksaray 2023

ÖZET

Tanzimat Fermanı'yla birlikte Osmanlı Devleti'nde hayatın birçok alanında yeni düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Toplumsal ve askeri yeniliklerin yanında ekonomik hayata yönelik olarak da birtakım yenilikler yapılmıştır. Temettuat defterleri de sosyal ve ekonomik hayattaki düzenlemelerin bir sonucu olarak ortaya çıkan kayıtlardır. En küçük yerleşim birimine kadar buralarda yaşayan ahalinin isimleri, meslekleri, gelir kaynakları, sahip oldukları emtia ve senelik gelirleri gibi oldukça detaylı kayıtların olduğu bu defterler, her yerleşim biriminin sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgiler veren en önemli kayıtlar olarak görülmektedir.

Sivas Eyaleti, Yozgat Sancağı'na bağlı Emlak Kazası'nın bir köyü olarak Sızır Karyesi'nde 1844 (M)/1260 (H) yılında tutulan kayıtlarda 88 hane reisinin adları, sahip oldukları mal-mülk ve bunlar üzerinden alınan vergiler detaylı olarak kaydedilmiştir. Hane reisleri 86'ya kadar numaralandırılmış, son iki haneye ise numara verilmemiştir. Bunlardan biri göçebe olarak karyede bulunmakta ve muhtar yamağı olarak çalışmaktadır. Bir diğeri ise amelelikte hayatını idame ettirmektedir. Anlaşım son iki sıradaki hane reisleri Sızır Karyesi'nde geçici olarak bulunmaktaydılar.

Kayıtlara genel olarak bakıldığında, Orta Anadolu'nun tipik iklim özelliklerini gösteren Sızır Karyesi'nde ahali daha çok tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. Meslek erbabı olan kişi sayısı azdır. Bunlar arasında yer alan "*gurabcılık*" adı ile geçen bir meslek oldukça dikkat çekmektedir. Günümüzde de kısmen devam eden, muhtemelen gilaboru meyvesi ticareti yapan bu kişilerin meslekleri yerel bir kavramla anılmaktadır. Bu mesleği günümüzdeki başka bir iş koluyla bağdaştıramadık.

Kayıtlarda az da olsa hesaplama hatalarının yapıldığını görüyoruz. Ancak bunlar genel durumu etkileyecek derecede büyük hatalar değildir. Büyük bir kısmı tarım ve hayvancılıkla uğraşan ahalden kazançlarına göre vergi alınmıştır. Bu da bize en azından Sızır Karyesi'nde

Tanzimatla hedeflenen kazanca göre vergi alma politikasının başarıya ulaştığını göstermektedir.

Sızır Karyesi'nin mikro seviyede sosyo-ekonomik durumuna ışık tutan bu kayıtlar titizlikle Latin harflerine aktarılmış ve her başlık kendi içinde ayrıntılı olarak irdelenmiştir. Oluşturulan genel bir tabloya göre başlıklar belirlenmiş ve buna göre bir inceleme sistemi benimsenmiştir. Metin içinde tekrar gibi görünen bazı hususlar, ya konuya dikkat çekmek ya da konuyu tamamlayıcı kılmak içindir.

Bilim Kodu: 115105

Anahtar Kelimeler: Temettuat Defteri, Sızır, Vergi

Sayfa Adedi: 224

Danışman: Prof. Dr. Taner ASLAN

AKSARAY UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES

SIZIR VILLAGE ACCORDING TO THE TEMETTUAT REGISTER NO. 13387 (Master Degree)

Belkıs DOĞANAY, Aksaray 2023

ABSCRAT

With the Tanzimat Edict, new regulations were made in many areas of life in the Ottoman Empire. In addition to social and military innovations, some innovations were made in terms of economic life. Temettuat registers are the records that emerge as a result of the regulations in social and economic life. These registers, which contain very detailed records such as the names, occupations, income sources, commodities and annual incomes of the people living here, down to the smallest settlement, are seen as the most important records that provide information about the socio-economic structure of each settlement.

In the records kept in Sızır Karyesi, a village of the Emlak District of the Yozgat Sanjak, Sivas Province, in 1844 (M)/1260 (H), the names of 88 households, the properties they owned and the records of the taxes collected on them were recorded in detail. The heads of the households are numbered up to 86, and the last two digits are not numbered. One of them is in the village as a nomad and works as a headman's assistant. Another is living in labor. Apparently, the last two heads of households were in the Sızır Village temporarily.

When the records are examined in general, the population of Sızır Village, which shows the typical climatic characteristics of Central Anatolia, is mostly engaged in agriculture and animal husbandry. The number of people who are professionals is small. Among these, a profession called "gurabcalik" draws a lot of attention. The occupations of these people, who are probably still in the trade of gilaboru fruit, are mentioned with a local concept. We could not reconcile this profession with any other line of business today.

We see that some calculation errors were made in the records. However, these are not large enough to affect the general situation. Taxes were taken from the people, most of whom were engaged in agriculture and animal husbandry, according to their earnings. This shows us

that at least in Sızır Karyesi, the policy of collecting taxes according to the targeted income with the Tanzimat has been successful.

These records, which shed light on the socio-economic situation of Sızır Karyesi at the micro level, have been meticulously translated into Latin letters and each title has been examined in detail in its own right. Headings were determined according to a general table created and a review system was adopted accordingly. Some issues that appear to be repetitive in the text are either to draw attention to the subject or to complement the subject.

Science Code: 115105

Key Words: Dividend Book, Sızır, Tax

Page Number: 224

Supervisor: Prof. Dr. Taner ASLAN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU.....	II
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	III
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	IV
TEŞEKKÜR.....	V
ÖZET.....	VI
ABSCRAT.....	VIII
İÇİNDEKİLER.....	X
TABLolar LİSTESİ.....	XII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XV
RESİMLER LİSTESİ.....	XVII
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
13387 NUMARALI SIZIR KARYESİ TEMETTUAAT DEFTERİNE GÖRE VERGİYE	
TABI KİŞİLER.....	5
1.1.Vergiye Tabi Kişilerin İsimleri.....	5
1.2.Vergiye Tabi Ahalinin Meslekleri.....	6
1.2.Hane Reislerinin Özel Durumunu Belirten İfadeler.....	12
1.3.1843 (M)/1259 (H) Yılı Emlak, Arazi ve Vergi Kayıtları.....	13
1.4.1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılı Emlak, Arazi ve Vergi Kayıtları.....	22
1.4.1.Ekili Tarlası Olmayanlar ve Alınan Vergi.....	22
1.4.2.Ekili Tarla ve Ödenen Vergi.....	23
1.5.Meslek Üzerinden Alınan Vergiler.....	30
1.6.Bir Senede Toplamda Alınan Tahmini Vergi.....	30
1.7.Toplam Alınan Vergi.....	32
İKİNCİ BÖLÜM.....	40
ÜRÜN ÇEŞİTLERİ ve MİKTARLARI.....	40
2.1.Buğday.....	40
2.2.Arpa.....	43
2.3.Burçak.....	46
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	52
HAYVAN ÇEŞİTLERİ VE ALINAN VERGİLER.....	52
3.1.Koyun-Keçi.....	52
3.2.Sağman Camus.....	63
3.3.Kısrak (Döllü-Koşu).....	64
3.4.Döllü Merkep.....	65
3.5.Sağman İnek.....	67
3.6.Koşu Öküzü.....	69
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	71
DİĞER EMTİA ÇEŞİTLERİ ve MİKTARLARI.....	71
4.1.Değirmen.....	71
4.2.Bostan.....	73
4.3.Mera-Otlak.....	74
4.4.Kovan.....	76
4.5.Bahçe.....	78
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	95
VERGİ ALINMAYAN MÜLKLER.....	95
5.1.Ekili Olmayan Tarla.....	95

5.2.Oğlak	95
5.3.Kuzu.....	97
5.4.Kısır İnek	97
5.5.Düğe.....	98
5.6.Koşu Camusu.....	99
5.7.At-Beygir	99
5.8.Dişi Dana	100
5.9.Tosun	100
5.10.Dölsüz Merkep	101
SONUÇ	102
KAYNAKÇA	104
BELGELER	107
13387 Numaralı Sızır Temettuat Defteri'nin Aslı ve Transkripsiyonu	107
ŞEKİLLER	125
RESİMLER	196
TEZ DEĞERLENDİRME FORMU	205

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Maksudoğlu Hüseyin Efendi'nin Sızır'da İmamlık Yaptığına Dair Belge.....	7
Tablo 2. Çobanların Gelirleri Üzerinden Alınan Vergi	8
Tablo 3. Gurabcalık Mesleğini Yapanların Ticaret Yaptığına Dair Belge.....	9
Tablo 4. Kadioğlu Mustafa'nın Gurabcalık Mesleğinde Çıracık Olduğuna Dair Belge.....	10
Tablo 5. Amelelik Mesleğini Yapanlardan Alınan Vergi	11
Tablo 6. Kizirlik Mesleğini Yapandan Alınan Vergi.....	12
Tablo 7. Hane Reislerinin Özel Durumunu Belirten Belge	13
Tablo 8. 300 Kuruş ve Üzerinde Vergi Ödeyenleri Gösteren Belge.....	14
Tablo 9. 200-299 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler.....	14
Tablo 10. 100-199 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler.....	15
Tablo 11. 50-99 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler.....	18
Tablo 12. 0-49 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler.....	21
Tablo 13. Ekili Tarlası Olmayanların Listesi.....	23
Tablo 14. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılı Ekili Tarla ve Ödenen Vergi	24
Tablo 15. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 20-25 Dönüm Arası Ekili Tarla ve Ödenen Vergi ...	25
Tablo 16. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 15-20 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi.....	26
Tablo 17. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 10-15 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi.....	27
Tablo 18. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 10-15 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi.....	28
Tablo 19. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 0-5 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi.....	29
Tablo 20. Bir Senede 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Emlak ve Arazi Üzerinden Ödenen Toplam Vergi.....	32
Tablo 21. Emlak, Arazi ve Meslek Gelirleri Üzerinden Ödenen Toplam Vergi	35
Tablo 22. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Meslek Üzerinden Alınan Vergi	36
Tablo 23. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Meslekler ve Ödenen Vergi	36
Tablo 24. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları İmamlık ve Ödenen Vergi.....	37
Tablo 25. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Çobanlık ve Ödenen Vergi.....	37
Tablo 26. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Gurabcalık ve Ödenen Vergi.....	38
Tablo 27. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Gurabcalık-Çıracık ve Ödenen Vergi	38
Tablo 28. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Amelelik ve Ödenen Vergi.....	39
Tablo 29. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Kizirlik ve Ödenen Vergi	39
Tablo 30. 0-5 Kile Arası Buğday Üretenler.....	41
Tablo 31. 5-10 Kile Arası Buğday Üretenler.....	42
Tablo 32. 10-15 Kile Arası Buğday Üretenler.....	43
Tablo 33. 15-20 Kile Arası Buğday Üretenler.....	43
Tablo 34. 0-5 Kile Arası Arpa Üretenler	44
Tablo 35. 5-10 Kile Arası Arpa Üretenler	45
Tablo 36. 10-15 Kile Arası Arpa Üretenler	45
Tablo 37. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Burçak Üretimi ve Alınan Vergi.....	47
Tablo 38. 1843 (M)/1259 (H) yılında Hububattan Alınan Toplam Vergi	48
Tablo 39. Üretilen Hububatın Hane Başına Düşen Oranı.....	49
Tablo 40. 1843 (M)/1259 (H) Yılı En Çok Hububat Üreten ve Hububat Vergisi Ödeyen Aileler.....	50
Tablo 41. 43-53 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar.....	53

Tablo 42. 16-42 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar.....	54
Tablo 43. 11-15 adet koyun ve keçi sahibi olanlar	55
Tablo 44. 5-10 adet koyun ve keçi sahibi olanlar	56
Tablo 45. 0-5 adet koyun ve keçi sahibi olanlar	56
Tablo 46. Keçi Sayısı ve Alınan Vergi	57
Tablo 47. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Erkek Koyun Adedi ve Alınan Vergi	58
Tablo 48. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Erkek Keçi Adedi ve Alınan Vergi.....	59
Tablo 49. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Kısır Keçi Adedi ve Alınan Vergi Miktarı	60
Tablo 50. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman Koyun Sayısı ve Ödenen Vergi.....	61
Tablo 51. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman Keçi Adedi ve Ödenen Vergi.....	63
Tablo 52. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman Camus Adedi ve Alınan Vergi.....	64
Tablo 53. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Döllü Kısırak Adedi ve Alınan Vergi	65
Tablo 54. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Koşu Kısırak Adedi ve Alınan Vergi Miktar	65
Tablo 55. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Döllü Merkep Sayısı ve Alınan Vergi	66
Tablo 56. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman İnek Sayısı ve Alınan Vergi.....	68
Tablo 57. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Koşu Öküzü Adedi ve Ödenen Vergi	70
Tablo 58. Değirmen Sayısı ve Alınan Vergi.....	72
Tablo 59. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Değirmen Sayısı ve Ödenen Vergi	73
Tablo 60. Bostan Miktarı ve Alınan Vergi	73
Tablo 61. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Bostan Miktarı ve Ödenen Vergi.....	74
Tablo 62. Mera-Otlak Miktarı ve Alınan Vergi.....	75
Tablo 63. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Mera Miktarı ve Ödenen Vergi.....	76
Tablo 64. Kovan Miktarı ve Vergisi.....	77
Tablo 65. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Arı Kovanı Sayısı ve Ödenen Vergi	78
Tablo 66. Bahçe Miktarı ve Vergisi.....	78
Tablo 67. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı	79
Tablo 68. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı	80
Tablo 69. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı	81
Tablo 70. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı	82
Tablo 71. 1843 (M)/1259 (H) Yılında 100-150 Kuruş Vergi Ödeyenler.....	83
Tablo 72. 1843 (M)/1259 (H) Yılında 50-99 Kuruş Vergi Ödeyenler.....	84
Tablo 73. 1843 (M)/1259 (H) Yılında 0-49 Kuruş Vergi Ödeyenler.....	85
Tablo 74. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Belli Meslek Grubuna Dâhil Olanlar	87
Tablo 75. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hem Hububat Hem de Hububat Dışı İş Yapanlar	88
Tablo 76. Hububat İşiyile Uğraşmayıp Keçisi Üzerinden Alınan Vergi	89
Tablo 77. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Sadece Hububat Dışı İş Yapanlar	90
Tablo 78. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Sadece Hububatla Uğraşanlar.....	91
Tablo 79. İş Kolları ve 1843 (M)/1259 (H) Yılı Vergisi	92
Tablo 80. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Bahçe ve Alınan Vergi.....	94
Tablo 81. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Oğlak Adedi ve Ödenen Vergi.....	96
Tablo 82. 844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Kuzu Adedi ve Ödenen Vergi.....	97
Tablo 83. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Kısır İnek Adedi ve Alınan Vergi.....	98
Tablo 84. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Düğe Adedi ve Alınan Vergi	98
Tablo 85. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Koşu Camus Adedi ve Alınan Vergi	99
Tablo 86. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları At-Beygir Adedi ve Alınan Vergi.....	100

Tablo 87. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Dişi Dana Adedi ve Alınan Vergi.....	100
Tablo 88. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Tosun Adedi ve Alınan Vergi.....	101
Tablo 89. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Dölsüz Merkep Adedi ve Alınan Vergi	101

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Karye-i mezbûr sekenesinden Maksudoğlu Hüseyin Efendi'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı (Karye-i mezbûrun imâmet hizmetinde olduğu).....	125
Şekil 2. Karye-i mezbûr sekenesinden Kadioğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.	126
Şekil 3. Karye-i mezbûr sekenesinden Kadioğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.	127
Şekil 4. Karye-i mezbûr sekenesinden Pir Ali oğlu Abdullah'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	128
Şekil 5. Karye-i mezbûr sekenesinden Hacı Mehmed Efendi oğlu Âlim Efendi'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	129
Şekil 6. Karye-i mezbûr sekenesinden Demircioğlu Sadık'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	130
Şekil 7. Karye-i mezbûr sekenesinden Demircioğlu Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	131
Şekil 8. Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Ahmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	132
Şekil 9. Karye-i mezbûr sekenesinden Demircioğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	133
Şekil 10. Karye-i mezbûr sekenesinden Gevheroğlu Yunus'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.	134
Şekil 11. Karye-i mezbûr sekenesinden Gevheroğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	135
Şekil 12. Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı .	136
Şekil 13. Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Seyyid'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	137
Şekil 14. Karye-i mezbûr sekenesinden Topaçlıoğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	138
Şekil 15. Karye-i mezbûr sekenesinden Topaçlıoğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	139
Şekil 16. Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Ahmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	140
Şekil 17. Karye-i mezbûr sekenesinden Tabanoğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	141
Şekil 18. Karye-i mezbûr sekenesinden Mahmud oğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	142
Şekil 19. Karye-i mezbûr sekenesinden Adaoğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	143
Şekil 20. Karye-i mezbûr sekenesinden Topaçlıoğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	144
Şekil 21. Karye-i mezbûr sekenesinden Bekir Sipâhi oğlu Bekir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	145
Şekil 22. Karye-i mezbûr sekenesinden Kabasakal oğlu Bekir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	146
Şekil 23. Karye-i mezbûr sekenesinden İmamoğlu Abdurrahman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.	147
Şekil 24. Karye-i mezbûr sekenesinden Topuzoğlu Hasan'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	148
Şekil 25. Karye-i mezbûr sekenesinden Kadioğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	149
Şekil 26. Karye-i mezbûr sekenesinden Kadioğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	150
Şekil 27. Karye-i mezbûr sekenesinden Kadioğlu Osman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	151
Şekil 28. Karye-i mezbûr sekenesinden Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	152
Şekil 29. Karye-i mezbûr sekenesinden Maksudoğlu Salih'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	153
Şekil 30. Karye-i mezbûr sekenesinden Celep oğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	154
Şekil 31. Karye-i mezbûr sekenesinden Kara Musa oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	155
Şekil 32. Karye-i mezbûr sekenesinden Kara Musa oğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	156
Şekil 33. Karye-i mezbûr sekenesinden Kara Musa oğlu Hasan'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	157
Şekil 34. Karye-i mezbûr sekenesinden Abdaloğlu Yunus'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	158
Şekil 35. Karye-i mezbûr sekenesinden Abdaloğlu Bekir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	159
Şekil 36. Karye-i mezbûr sekenesinden Abdaloğlu Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	160
Şekil 37. Karye-i mezbûr sekenesinden Güharoğlu İbrâhim'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	161
Şekil 38. Karye-i mezbûr sekenesinden Kibaroğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	162
Şekil 39. Karye-i mezbûr sekenesinden Gevheroğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	163
Şekil 40. Karye-i mezbûr sekenesinden Osman oğlu Topal Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	164

Şekil 41. Karye-i mezbûr sekenesinden Osman oğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	165
Şekil 42. Karye-i mezbûr sekenesinden Osman oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	166
Şekil 43. Karye-i mezbûr sekenesinden Bozalioğlu Danacı İsmail emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	167
Şekil 44. Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu İsmail'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	168
Şekil 45. Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu Hasan'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	169
Şekil 46. Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu Ahmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı ...	169
Şekil 47. Karye-i mezbûr sekenesinden Kürd İbrahim oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı .	170
Şekil 48. Karye-i mezbûr sekenesinden Hanifioğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	171
Şekil 49. Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlanoğlu Süleyman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı ..	172
Şekil 50. Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlanoğlu Seyyid'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	173
Şekil 51. Karye-i mezbûr sekenesinden Tahir oğlu Topal Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	174
Şekil 52. Karye-i mezbûr sekenesinden Tahir oğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	175
Şekil 53. Karye-i mezbûr sekenesinden Tahir oğlu Tahir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	176
Şekil 54. Karye-i mezbûr sekenesinden Yeğenoğlu Muhammed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	176
Şekil 55. Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlanoğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	177
Şekil 56. Karye-i mezbûr sekenesinden İmam Hüseyin oğlu Emin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı ..	178
Şekil 57. Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Hasan Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	179
Şekil 58. Karye-i mezbûr sekenesinden Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	180
Şekil 59. Karye-i mezbûr sekenesinden Çavuşoğlu Ahmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	181
Şekil 60. Karye-i mezbûr sekenesinden Çavuşoğlu Süleyman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	182
Şekil 61. Karye-i mezbûr sekenesinden Çavuşoğlu Memiş'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	183
Şekil 62. Karye-i mezbûr sekenesinden Göbekoğlu İbiş'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	183
Şekil 63. Karye-i mezbûr sekenesinden Göbekoğlu Osman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	184
Şekil 64. Karye-i mezbûr sekenesinden Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	184
Şekil 65. Karye-i mezbûr sekenesinden Çalık Yusuf oğlu Abdülgani'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	184
Şekil 66. Karye-i mezbûr sekenesinden Bıçakvelioğlu Topal Abdullah'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	185
Şekil 67. Karye-i mezbûr sekenesinden Abdioğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	185
Şekil 68. Karye-i mezbûr sekenesinden Çatalbaşoğlu Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	186
Şekil 69. Karye-i mezbûr sekenesinden Âşikoğlu İbrâhim'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	186
Şekil 70. Karye-i mezbûr sekenesinden Coşkun oğlu Yetim Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	187
Şekil 71. Karye-i mezbûr sekenesinden Coşkun oğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	188
Şekil 72. Karye-i mezbûr sekenesinden Coşkun oğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	188
Şekil 73. Karye-i mezbûr sekenesinden Türkmenoğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	189
Şekil 74. Karye-i mezbûr sekenesinden Sarı Mehmed oğlu Himmet'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	189
Şekil 75. Karye-i mezbûr sekenesinden Sarıoğlu Yetim Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı ...	190
Şekil 76. Karye-i mezbûr sekenesinden Kürdoğlu Yusuf'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	190
Şekil 77. Karye-i mezbûr sekenesinden Hızıroğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	190
Şekil 78. Karye-i mezbûr sekenesinden Yahya oğlu Yahya'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı.....	191

Şekil 79. Karye-i mezbûr sekenesinden Kürdoğlu İhtiyar Ali'nin temettu'u.....	191
Şekil 80. Karye-i mezbûr sekenesinden Hanifioğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	191
Şekil 81. Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlanoğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	192
Şekil 82. Karye-i mezbûr sekenesinden İsaioğlu İsa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	192
Şekil 83. Karye-i mezbûr sekenesinden Çavuşoğlu Yusuf emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	193
Şekil 84. Karye-i mezbûr sekenesinden Kürd Çoban Alev'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	193
Şekil 85. Karye-i mezbûr sekenesinden Kara Ahmedoğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	194
Şekil 86. Karye-i mezbûr sekenesinden Maksudoğlu Yunus'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı	194
Şekil 87. Karye-i mezbûr sekenesinden Zile yürüğünden Tanbur Bekir oğlu Osman'ın emlâki.....	194

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. Sızır Kasabası'nın Yeri.....	196
Resim 2. Sızır Kasabası Uydu Görüntüsü (Google Earth).....	197
Resim 3. Sızır Kasabası'nın Günümüzdeki Yerleşim Dokusu (Google Earth)	197
Resim 4. Sızır Kalebaşı Mahallesi'nin 20. Yüzyıl Başlarındaki Görünümü (www.sizir.com).....	198
Resim 5. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)	198
Resim 6. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)	199
Resim 7. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)	199
Resim 8. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)	200
Resim 9. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)	200
Resim 10. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)	201
Resim 11. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)	201
Resim 12. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)	202
Resim 13. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)	202
Resim 14. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)	203
Resim 15. Eski Sızır'dan bir Okul Manzarası, 1970'li Yıllar (www.sizir.com)	203
Resim 16. Eski Sızır'dan bir Okul Manzarası, 1970'li yıllar (www.sizir.com)	204

GİRİŞ

Fayda sağlama, kar etme, menfaat edinme ve kazanma¹ gibi anlamlara gelen temettuat kelimesinin çoğulu temettuat'tır. Sözlüklerde temettuat kelimesi kazançlar, kârlar, faydalar² gibi anlamlara gelmektedir³.

Gelir kazanılan mal-mülk üzerinden alınan vergiler başlangıçta “Temettuat” olarak adlandırılrsa da daha sonra “kazanç vergisi” olarak ifade edilmeye başlanmıştır⁴. İnsanlık tarihi kadar eski olan vergi sistemi devletleşme ile birlikte devletin kendinden beklenen görevleri yerine getirebilmesi için zamanla cebirlik kazanmıştır⁵. Temettuat vergisi de bu grup vergi sınıfına girmektedir.

Osmanlı Devleti'nin sosyo-ekonomik tarihi araştırmalarında özellikle Temettuat Defterleri'nin yeri çok önemlidir⁶. Bu kayıtlar özellikle vergi toplamaya ilişkin Tanzimat Dönemine kadar olan bazı kötü uygulamaların kaldırılmasına yönelik bir adımdır⁷. Böylece yeni bir dönemin başladığını köylere kadar halka benimsetmek amaçlanmıştır⁸. Her ne kadar Tanzimat Döneminin en önemli yenilikleri olarak görülse de⁹ nüfusunun büyük çoğunluğu köylerde yaşayan¹⁰ insanlar üzerinde bu dönemle birlikte yerleştirilmeye çalışılan yeni mali sistem ve vergi düzeni bütün Osmanlı topraklarında tam olarak uygulanamamıştır¹¹.

Söz konusu bu defterler Osmanlı toplumundaki hanelerin maddi imkânlarını belirlemek ve buna göre sahip olduğu hayvan, arazi ve diğer emtia üzerinden¹² devletin alacağı vergiyi

¹ Şemsettin Sami, **Kâmûs-ı Türki**, Kapı Yayınları, İstanbul 1995, s. 437.

² Ferit Develioğlu, **Osmanlı Türkçe Ansiklopedik Lügat**, 13. Baskı, Aydın Kitabevi, Ankara 1996, s. 1073.

³ **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, Başbakanlık Basımevi, İstanbul 2000, s. 254.

⁴ **Osmanlı İdaresinde Kıbrıs**, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, No. 43, Ankara 2000, s. 65.

⁵ Bülent Soylan, “Türk Vergi Sistemi”, **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: X, İstanbul, 1983, s. 2794-20807; Ayrıca bkz. Akif Erginay, **Kamu Maliyesi**, Savaş Yayınları, Ankara 1990, s. 330-331.

⁶ Bkz. Tefik Güran, **Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler ve Hazine Hesapları (1841-1861)**, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara 1989, s. 5-6; İsmet Demir, “Temettuat Defterlerinin Önemi ve Hazırlanışı Sebepleri”, **Osmanlı**, Cilt: VI, Ankara 1999, s. 318.

⁷ İlber Ortaylı, **Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)**, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara 2000, s. 32. Ayrıca bkz. Coşkun Çakır, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi**, Küre Yayınları, İstanbul 2002, s. 48-50. Tanzimat öncesi ve sonrası Osmanlı vergi sistemleri ile ilgili olarak ayrıca bkz. Abdullah Saydam, **Osmanlı Medeniyeti Tarihi**, Kitabevi Yayınları, Trabzon 1995, s. 288-290.

⁸ Abdüllatif Şener, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi**, İşaret Yayınları, İstanbul 1990, s. 17.

⁹ Abdüllatif Şener, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Reformları**, İşaret Yayınları, Ankara 1992, s. 260.

¹⁰ Ahmet Tabakoğlu, **Türk İktisat Tarihi**, 4. Baskı, Dergâh Yayınları, İstanbul 1998, s. 135.

¹¹ Yusuf Kemal Tengirşenk, “Tanzimat Devrinde Osmanlı Devletinin Harici Ticaret Siyaseti, **Tanzimat II**”, II. Cilt, 1979, s. 722.

¹² Mustafa Serin, “Osmanlı Arşivi'nde Bulunan Temettuat Defterleri”, **Başbakanlık I. Milli Arşiv Şurası**, 20-21 Nisan 1998, Ankara 1998, s. 717-718; Tefik Güran, “19. Yüzyıl Temettuat Tahrirleri”, **Osmanlı Devletinde Bilgi ve İstatistik**, H.İnalçık ve Ş.Pamuk (Derl.), **DİE**, Ankara 2000, s. 75; Ahmet Akgündüz ve Said Öztürk, **Yozgat Temettuat Defteri**, Cilt: 1, Yimpaş Holding, İstanbul 2000, s. 23; Alpay Bizbirlik ve Zafer Atar, “XIX. Yüzyıl Osmanlı Tarihinde Temettuat Defterleri'nin Yeri: Saruhan Sancağı Mütevelli Çiftliği Temettuat Defteri Örneği”, **Sakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 2009-1, Adapazarı 2009, s. 38.

tespit etmek amacıyla tutulmuştur¹³. Hane reislerinin adının baba adıyla, lakabıyla veya sülâle adıyla yazıldığı, fiziki tasvir, yaş ve çocuklara dair herhangi bir kaydın olmadığı bu defterler sayımı yürüten kişi dışında imam, muhtar veya papaz gibi diğer kişi veya kişilerin mühürüyle sona ermektedir. Kaza müdürüne teslim edilen defterler kaza meclisinden geçtikten sonra kaymakam veya vali kanalıyla en üst makama ve defterdara teslim edilirdi¹⁴. Bu bakımından Temettuat Defterleri değerli bir kaynak olarak karşımıza çıkmaktadır¹⁵. Temettuat Defterleri bu anlamda oldukça detaylı bilgiler içerdiklerinden döneminin sosyo-ekonomik yapısına ışık tutan önemli kayıtlar olarak görülmektedir¹⁶. Kayıtların tutulduğu yerleşimdeki hane reislerinin adlarını, lakaplarını, ne işle meşgul olduklarını, kazançlarını ve buna bağlı olarak ödedikleri vergi miktarlarını, dolayısıyla buldukları toplumda kişilerin sosyal statülerini bu kayıtlar sayesinde tespit etmek mümkündür¹⁷.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki Temettuat Defterleri'nin 1988 yılında "ML.VRD.TMT" koduyla kataloğu yapılmıştır. Defterlerin düzenlenmesinde kayıtların tutulduğu dönemin eyalet adları dikkate alınmıştır. Eyaletler kendi içinde alfabetik olarak kazalara ayrılarak düzenlenmiştir. Defterlerin sonunda kaydı yapanın mühürlü tasdikleri vardır. 1988 yılı itibariyle de 19. yüzyıl Osmanlısının tarıma dayalı ekonomisine ışık tutan¹⁸ bu defterlerden elde edilen bilgiler yoluyla Osmanlı toplumunun bilhassa 19. yüzyıl ortalarındaki iktisadi durumuna ilişkin önemli sayıda çalışma kaleme alınmıştır. Arşivde yer alan 9 katalog içinde 17.747 defter yer almaktadır. Defterlerin çoğu 1845 (M)/1261 (H) yılında tutulan kayıtlardan oluşmaktadır. En eski kayıtlar ise 1840 (M)/1256 (H) yılına aittir¹⁹.

¹³ Şevket Işık, "Tarihsel Coğrafya Açısından Temettuat Defterlerinin Değerlendirilmesi ve Akçay Havzası Örneği", **Ege Coğrafya Dergisi**, Sayı: 10, İzmir 1999, s. 242; Mehmet Seyitdanlıoğlu, "Divân-ı Hümâyûn'dan Meclis-i Mebûsan'a Osmanlı İmparatorluğunda Yasama", **Tanzimat: Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu**, H. İnalçık ve M. Seyitdanlıoğlu (Ed.), Ankara 2006, s. 277-278. Bunun yanı sıra hiçbir geliri olmayan ve başkalarının yardımıyla geçinen kişilerden temettuat vergisinin alınmadığı Sızır Karyesi Temettuat kayıtlarında da görüyoruz. Bu tür kişilerden vergi alınmadığına ilişkin olarak bkz. Nuri Adıyeke, **Temettuat Sayımları ve Bu Sayımları Düzenleyen Nizamname Örnekleri**, OTAM, Ankara 2000, s. 774; Ayşe Özdemir Kızıllan, "Osmanlı Vergi Düzeninde Temettuat Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme", **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 20, Kütayha 2008, s. 57-59.

¹⁴ Ahmet Akgündüz, **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukukî Tahlilleri**, Osmanlı Araştırmaları Vakfı (OSAV), İstanbul 1990, s. 38-42.

¹⁵ Güran, 75. Ayrıca bkz. Said Öztürk, "Türkiye'de Temettuat Çalışmaları", **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 1, İstanbul 2003, s. 287-288.

¹⁶ Mübahat S. Kütükoğlu, **Osmanlı Sosyal ve İktisâdi Tarihi Kaynaklarından Temettuat Defterleri**, Belleten, LIX/225, 1995, s. 412.

¹⁷ Adıyeke 769-774; Ahmet Tabakoğlu, "Klasik Dönemde Osmanlı Ekonomisi", **Türkler**, Cilt X, Ankara, 2002, s. 664.

¹⁸ Ahmed Akgündüz ve Said Öztürk, **Darende Temettuat Defterleri**, Osmanlı Araştırmaları Vakfı (OSAV), İstanbul 2002, s. 29.

¹⁹ Kütükoğlu, 395-396.

19. yüzyılda Osmanlı Devleti'ndeki batılılaşma hareketleri neticesinde yaşanan radikal değişimler arasında sosyal ve ekonomik yapıdaki büyük değişimler önemli yer tutar²⁰. Köylerde yaşayan ve büyük çoğunluğu tarıma dayalı bir yaşam süren Osmanlı toplumunun 19. yüzyıl itibarıyla geleneksel ekonomisinde değişimler olmuştur²¹.

Temettuat Defterleri tahrir dayalı vergilerin kayıtlarını göstermektedirler. Tanzimat Dönemi içinde yapılan tahrirler arasında en sıhhatli olanı 1859/1860 yılında yapılanıdır. Tahrir dayalı vergiler emlak, arazi ve temettü vergilerinden oluşmaktaydı. Emlak ve arazi vergisi bina ve arsalar üzerinden ‰ 4 oranında, bunların kiraya verilmesi durumunda ise ‰ 4 oranında tahsil edilmekteydi. Temettü Vergisi ise esnaf, tüccar ve zanaatkarların yıllık gelirleri üzerinden ‰ 3 oranında alınmaktaydı²².

Başbakanlık Osmanlı Arşivinde kataloglanan Temettuat Defterleri arasında bazı vilayetlere ait defterler bulunmamaktadır. Vilayete bağlı kimi sancakların kayıtları tutulmuşken, bazılarında ise herhangi bir kayıt yoktur. Sivas Eyaleti'nin sayımı 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) yıllarında yapılmıştır. Eyaletin tüm defterleri 1886 adettir²³. Tanzimatla birlikte başlayan hayatın her aşamasındaki yeniden yapılanma girişimlerinin bir sonucu olarak Sızır Karyesi'nde de temettü kayıtları tutulmuştur. ML.VRD.TMT.d kodlu, 13387 numaralı, ciltsiz, 17x50 cm ebadındaki Sızır ile ilgili olan bu defter toplam 36 sayfadan ibarettir. Karyeye ait defter kayıtlarının büyük bir kısmı da 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) yıllarına aittir.

Defter kaydında her haneye bir numara verilmiştir. Kayıt detayları incelendiğinde en çok mal-mülk sahibi olanlar ile toplumda efendi olarak tabir edilen ya da itibar gören bir mesleği icra edenlerin ilk sıralarda yer aldığı hemen dikkati çekmektedir.

Sızır Karyesi'nin temettuat defteri de diğer bütün örnekleri gibi karyenin 1843 (M)/1259 (H), 1844 ve 1845 (M)/1260 ve 1261 (M) yıllarındaki bütün tarımsal faaliyetlerine, yetiştirilen ürünlerine, mesleklerine, bunlar üzerinden alınan vergilere ve karyede meskûn kişilerin isimleri ve lakaplarına varıncaya kadar 19. yüzyıl Sızır yerleşmesinin sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapısına dair son derece detaylı bilgiler sunmaktadır. Dolayısıyla 19. yüzyılda Anadolu'nun orta yerindeki bir karye yerleşmesinin sosyal ve iktisadi hayatına dair önemli mahalli bilgiler elde etmekteyiz.

²⁰ Konuyla ilgili geniş bilgi için bkz. Yavuz Cezar, **Osmanlı Maliyesinde Bunalımlar ve Değişim Dönemi**, Alan Yayıncılık, İstanbul 1986, s. 280-281; Mehmet Genç, **Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2002, s. 59-60; Şerif Mardin, **Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu**, İletişim Yayınları, İstanbul 2002, s. 9-10.

²¹ Musa Çadırcı, **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara, 1997, s. 6; Bahaeddin Yediyıldız, "Osmanlı Toplumunu", **Osmanlı Devleti Tarihi**, Cilt: 2, Ed. E. İhsanoğlu, İstanbul, 1999.

²² Bk. Coşkun Çakır, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi**, Küne Yayınları, İstanbul 2001, s. 50.

²³ **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, Başbakanlık Basımevi, İstanbul 2000, s. 301.

Defterin aslına bağlı kalmak için yapılan kimi hesap hatalarını düzeltmedik. Çünkü bunların çoğu küçük hesap hataları şeklindedir. Hesap hataları dışında yazmanın gözden kaçırdığı kimi hususlar da metin içinde yeri geldikçe dile getirilmiştir. Genel değerlendirme içinde bu gibi hataların oranı büyük değildir. Ele aldığımız başlıkların daha iyi anlaşılabilmesi için her başlığı bir tablo ile özetleme yoluna gittik. Deftere dair genel bir tablo da çalışmanın sonuna eklenmiştir.

Çalışmamız kapsamında Yozgat Sancağı Sızır Karyesi'ne yönelik olarak Başbakanlık Osmanlı Arşivinde yer alan 13387 numaralı ve 36 sayfalık Temettuat Defterinin öncelikle transkripsiyonu yapılmış ve buna göre karyedeki sosyo-ekonomik yapıya ilişkin ortaya çıkan durum tüm yönleriyle değerlendirilmiştir.

Çalışmada ilk olarak Temettuat Defterlerinin önemi ve bu konuda yapılan ilk çalışmalar ele alınmıştır. Daha sonra Yozgat Sancağı içerisinde Sızır Karyesi'nin yeri ve önemi irdelenmiştir. Sonrasında ise defter kayıtlarındaki düzenleme sırasına göre sosyo kültürel ve sosyo-ekonomik yapı tablolarla da desteklenerek detaylıca incelenmiştir. Çalışma sonucunda ulaşılan genel sonuç ayrı bir başlık altında değerlendirilmiştir. Metnin sonuna orijinal belgenin kopyaları da eklenmiştir. Metnin transkripsiyonu orijinal metindeki gibi değil de hane bazındaki tablolar şeklinde verilmiştir. Böylelikle daha anlaşılır bir transkripsiyon ortaya çıkmıştır. Metin içinde yer alan çok sayıdaki tablo da bu ana tablodan alınan bilgilerden derlenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

13387 NUMARALI SIZIR KARYESİ TEMETTUAT DEFTERİNE GÖRE VERGİYE TABİ KİŞİLER

1.1.Vergiye Tabi Kişilerin İsimleri

Sızır Temettuat Defteri'nde vergiye tabi tutulan 88 hanenin ilk 86'sı hane sayısı ve hane numarası şeklinde sırayla verilmiştir. Vergiye tabi hane reislerinin ismi de nispeten detaylı olarak geçmektedir. Bu isimler bize köyün sakinleri hakkında da önemli bilgiler vermektedir.

İsimler genellikle İslamiyetle birlikte dilimize giren “*Maksud*”, “*Sadık*”, “*Minnet*”, “*Mahmud*”, “*Bekir*”, “*Musa*” ve “*Tahir*” gibi isimlerden oluşmaktadır. Bunların yanı sıra az da olsa Türkçe isimlere de rastlanmaktadır.

İsimler arasında “*Karaoğlu*”, “*Kabasakal*”, “*İmamoğlu*”, “*Topuzoğlu*”, “*Kadioğlu*”, “*Kara*”, “*Abdaloğlu*”, “*Boz Ali*”, “*Kel Hüseyin*”, “*Kürd İbrahim*”, “*Karaoğlan*”, “*İmam*”, “*Göbekoğlu*”, “*Çatalbaş*”, “*Aşıkoğlu*”, “*Sarı*”, “*Kürdoğlu*”, “*Hızır*”, “*Kürd Çoban*” ve “*Tanbur*” gibi isimlerin ise lakap olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Vergiye tabi hane reisi kimi zaman “*Minnetoğlu Ahmed*” (Şekil 8-Şekil 16), “*Gevheroğlu Yunus*” (Şekil 10), “*Mahmudoğlu Hüseyin*”, “*Maksudoğlu Salih*”, “*Güharoğlu İbrâhim*” (Şekil 37), “*Kibaroğlu Ömer*” (Şekil 38), “*Osmanoğlu Ali*”, “*Osmanoğlu Musa*” (Şekil 42), “*Hanifioğlu Mustafa*” (Şekil 48), “*Tahiroğlu Hüseyin*”, “*Abdioğlu Musa*” (Şekil 67), “*Coşkunoğlu Hüseyin*” (Şekil 71), “*Hızıroğlu Hüseyin*” (Şekil 77) ve “*Maksudoğlu Yunus*” (Şekil 86) gibi baba adıyla anılırken kimi zaman “*Kadioğlu Hüseyin*”, “*Demircioğlu Sadık*” ve “*İmamoğlu Abdurrahman*” gibi babasının mesleğiyle-ki burada mesleğin artık sülâle adına dönüşmesi söz konusudur-, kimi zaman “*Bozalioğlu Danacı İsmail*” gibi kendi mesleğiyle anılmakta, zaman zaman da “*Pir Alioğlu Abdullah*”, “*Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi*”, “*Karaoğluoğlu Mustafa*”, “*Topaçlıoğlu Ömer*”, “*Tabanoğlu Mustafa* (Tabanlı Cemaati)”, “*Bekir Sipâhioğlu Bekir*”, “*Kabasakaloğlu Bekir*”, “*İmamoğlu Abdurrahman*”, “*Topuzoğlu Hasan*” (Şekil 24), “*Kadioğlu Halil*” (Şekil 25), “*Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed*”, “*Kara Musaoğlu Ömer*” (Şekil 32), “*Abdaloğlu Yunus*” (Şekil 34), “*Bozalioğlu Danacı İsmail*” (Şekil 43), “*Kel Hüseyinoğlu İsmail*” (Şekil 44), “*Kürd İbrahimioğlu Musa*”, “*Karaoğlanoğlu Süleyman*” (Şekil 49), “*Yeğenoğlu Muhammed*” (Şekil 54), “*Çavuşoğlu Memiş*” (Şekil 61), “*Göbekoğlu İbiş*” (Şekil 62), “*Çalık Yusufioğlu Abdülgani*”, “*Bıçakvelioğlu Topal Abdullah*” (Şekil 66), “*Çatalbaşoğlu Mehmed*” (Şekil 68), “*Aşıkoğlu İbrâhim*” (Şekil

69), “Sarı Mehmet oğlu Himmet” (Şekil 74), “Kürdoğlu Yusuf” (Şekil 76), “Kürd Çoban Alev” (Şekil 84) ve “Tanbur Bekiroğlu Osman” (Şekil 87) gibi baba lakabıyla veya “Maksudoğlu Hüseyin Efendi”, “Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi”, “Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed”, “Osmanoğlu Topal Mustafa”, “Bozalıoğlu Danacı İsmail”, “Tahiroğlu Topal Mustafa” (Şekil 51), “Mahmudoğlu Sipâhi Seyyid” (Şekil 58), “Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa” (Şekil 64), “Bıçakvelioğlu Topal Abdullah”, “Coşkunoğlu Yetim Mehmed” ve “Kürdoğlu İhtiyar Ali” (Şekil 79) gibi kendi lakabıyla anılır. Dolayısıyla Sızır Karyesi’nde hane reislerinin daha çok baba isimleriyle veya baba lakaplarıyla ya da baba meslekleriyle anıldıkları görülmektedir.

Bütün bunların yanı sıra “Abdaloğlu Yunus”, “Kürd İbrahimioğlu Musa”, “Türkmenoğlu Ali” (Şekil 73), “Kürdoğlu Yusuf”, “Kürdoğlu İhtiyar Ali” ve “Kürd Çoban Alev” gibi bazı isimlerin başında ise etnik kökene ilişkin lakaplar yer almaktadır. Bu etnik isimlerin lakap olarak verilmesinin çeşitli sebepleri olabilir. Mesela bu kişiler bölgeye sık sık gidip gelen kişiler olabileceği gibi, örneğin kişinin ten rengine göre Anadolu’da kimi zaman kullanılan “Arap” lakabı gibi bir lakap da olabilir. Bütün bu varsayımların yanı sıra bu gibi hane sahipleri gerçekten de anılan etnik kökenden de olabilir.

İsimlerde en çok dikkati çeken ise babanın kendi adını oğluna da vermiş olmasıdır. Mesela, 31 sayılı hane reisinin adı ve baba adı “Musa”, 53 sayılı hane reisinin adı ve baba adı da “Tahir”, 78 sayılı hane reisinin ve babasının adı “Yahya” ve 82 sayılı hane reisinin adı ve baba adı “İsa”dır. Farklı bir örnek olarak bir baba iki oğluna da aynı adı (Ahmed), ya da isimleri aynı olan iki kişi (Minnet) oğullarına aynı adı (Ahmed) vermişlerdir (Minnet oğlu Ahmed). Bu babalardan birinin diğer iki oğlu da vergiye tabi tutulan “Seyyid” ve “Hasan Hüseyin”dir. Bunun yanı sıra hem ismi hem lakabı olan baba-oğul da vardır. “Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi”, “Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed”, “Bozalıoğlu Danacı İsmail” ve “Bıçakvelioğlu Topal Abdullah” buna örnek olarak gösterilebilir.

1.2.Vergiye Tabi Ahalinin Meslekleri

Sızır Temettuat Defteri’ne göre, ahalinin daha çok tarım ve hayvancılıkla geçimini sağladığı ve bunlardan elde ettiği gelirler üzerinden vergi alındığı görülmektedir. Ancak, tarım ve hayvancılık faaliyetleri dışında ahalinin çok az da olsa başka meslek gruplarıyla da ilgili oldukları anlaşılmıştır. Kayıtlarda “İmamlık”, “Çobanlık”, “Gurabcalık”, “Çıraklık”, “Amelelik” ve “Kizirlik” gibi meslek gruplarından sadece birine tabi olan veya tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ek olarak bu mesleklerden en az birini de icra eden hane reislerinin olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıdaki meslekler sadece 15 hanede açıkça belirtilmiştir. Geriye kalan 73 hane reisinde bu tür mesleklere ilişkin herhangi bir kayda rastlanmamış ancak bu ailelerin ise tarım ve hayvancılıkla ya da bunlarla ilişkili başka iş kollarıyla uğraştıkları temettuat kayıtlarından anlaşılmıştır.

İmamlık: 1 no'lu hane reisi olan “*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*” ’nin (Şekil 1) söz konusu tarihlerde Sızır Karyesi’nde imamlık vazifesinde bulunduğu ve buradan elde ettiği gelir üzerinden vergi alındığı görülmektedir. İmamlık görevi dışında bu hane reisinin tarım ve hayvancılıkla da ilgilendiği ve bunlardan elde ettikleri üzerinden de ayrıca vergi ödediği anlaşılmaktadır. Buna göre imamet hizmetinde bulunan *Maksudoğlu Hüseyin Efendi* 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında bu hizmetinden elde ettiği gelir üzerinden 150 kuruş ve sahibi olduğu ekili tarla, sağman inek, sağman koyun, sağman keçi, koşu öküzü, bostan, inek ve koyun üzerinden ise toplam 759 kuruş 30 para vergi ödediği anlaşılmaktadır. “*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*” ’nin 1843 (M)/1259 (H) yılında ödediği 157 kuruş verginin ise hangi faaliyetleri üzerinden alındığını bilemiyoruz.

Tablo 1. Maksudoğlu Hüseyin Efendi’nin Sızır’da İmamlık Yaptığına Dair Belge

Hane No.	Hane Reisi	Meşgalesi	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği	1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yıllarında Ödediği (kuruş)
1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	İmam, arazi, tarım ve hayvancılık	157	150

Çobanlık: “*Topaçlıoğlu Hüseyin*” (no. 15), “*Çavuşoğlu Memiş*” (no. 61), “*Göbekoğlu Osman*” (Şekil 63) (63), “*Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa*” (no. 64) ve “*Maksudoğlu Yunus*” (no. 86) sadece çoban olarak muhtemelen ahalinin sürülerini otlatma işinden elde ettikleri gelir üzerinden vergi ödemişlerdir. Bu hane reislerinin bir önceki yıl ödedikleri vergiler de yine çobanlıktan elde ettikleri gelir üzerinden ödedikleri vergiler olmalıdır.

Bu meslek grubundaki 5 hane reisinden 1843 (M)/1259 (H) ve 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında çobanlıktan elde ettikleri gelir üzerinden alınan vergiler aşağıdaki gibidir;

Tablo 2. Çobanların Gelirleri Üzerinden Alınan Vergi

Hane No.	Hane Reisi	Yaptığı iş/Mülkleri	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği	1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yıllarında Ödediği (kuruş)
15	Topaçlıoğlu Hüseyin	Çobanlık	28	100
61	Çavuşoğlu Memiş	Çobanlık	33	120
63	Göbekoğlu Osman	Çobanlık	24	90
64	Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa	Çobanlık	38	150
86	Maksudoğlu Yunus	Çobanlık	23	100

Buna göre 1843 (M)/1259 (H), 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında çoban olarak 64 no'lu hane reisinin en yüksek vergiyi ödediği anlaşılmaktadır. Bu aile reisi belki de Sızır Karyesi'ndeki hayvanların büyük çoğunluğunu otlatmaktaydı. 63 ve 86 no'lu hane reisleri ise bu meslek grubunun en az vergisini ödeyenlerdir.

Gurabcalık: Yöresel bir adlandırma olduğu anlaşılan bu mesleğin Sızır Kasabası'nda bugün de revaçta olan Gilaboru bitkisiyle ilgili bir uğraş alanı olmalıdır. Bilimsel adı "*viburnum opulus*" olan ve "*Gilaboru*", "*Gilaburu*", "*Girabolu*", "*Gilabolu*", "*Gilaburu*" gibi isimlerle anılan söz konusu bitki özellikle Kayseri civarındaki sulak alanlarda yetişmekte ve yöresel olarak suyu sıkılıp içilen kırmızı meyveli bir bitkidir. Bitki, güzel açan çiçeklerinden dolayı "*Gül Ebru*" olarak da bilinmektedir. Özellikle böbrek taşı düşürücü etkisiyle suyu tüketilen bu bitki kuvvetli bir antioksidan ve C vitamini deposudur. Günümüzde Sızır Kasabası ve yakın çevresindeki yerleşmelerde halen yöresel olarak ticareti yapılmaktadır.

Sızır Temettuat kayıtlarında geçen söz konusu bu meslek grubunun da günümüzde olduğu gibi Gilaboru bitkisine yönelik üretim ya da ticaret yapanlar olmalıdır. Kayıtlarda, vergiye tabi hane reislerinden 6'sının "Gurabcalık" ya da "Gilaboruculuk" diyebileceğimiz söz konusu bu işle uğraştığı ve bu uğraştan elde ettiği gelirler üzerinden vergi ödediği görülmektedir. Bu meslek grubu mensupları ve ödediği vergiler aşağıdaki gibidir;

Tablo 3. Gurabcalık Mesleğini Yapanların Ticaret Yaptığına Dair Belge

Hane No.	Hane Reisi	Yaptığı iş/Mülkleri	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği	1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yıllarında Ödediği (kuruş)
20	Topaçlıoğlu Ömer	Gurabcalık, Emlak	42	150
26	Kadioğlu Mustafa	Gurabcalık, Çıraklık	25	100
46	Kel Hüseyin oğlu Ahmed	Gurabcalık	42	120
54	Yeğenoğlu Muhammed	Gurabcalık	14	100
69	Âşikoğlu İbrâhim	Gurabcalık	15	100
75	Sarioğlu Yetim Mehmet	Gurabcalık	10	90

Gurabcalıkla uğraşanların başka herhangi bir gelirlerinin olmadığı ve alınan vergilerin sadece bu uğraşları üzerinden alındığı görülmüştür. Sadece 20 no'lu hane reisi “*Topaçlıoğlu Ömer*” (Şekil 14-Şekil 15-Şekil 20) ayrıca 1 inek ve 2 koşu öküzü sahibidir. Gurabcalıktan ödediği vergi dışında bir ineği için de cüz’i miktarda bir vergi ödemektedir. Bu yönüyle söz konusu hane reisi 1843 (M)/1259 (H) ve 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında bu meslek grubunun en yüksek vergi veren kişisidir. Gurabcalık yapan diğer hane reislerinin başka mülkiyetleri ya da mal varlıkları ile ilgili kayda rastlanmamıştır. 26 no'lu hane reisinin “*Kadioğlu Mustafa*” (Şekil 26) Gurabcalık yanında ayrıca çıraklık yaptığı, ancak çıraklıktan elde ettiği gelir ve ödediği vergiye dair kayıt tutulmamıştır. Bu hane reisi belki de zaman zaman bu işle uğraşan biridir. Dolayısıyla çıraklığı, yapmakta olduğu Gurabcalık işiyle alakadar olduğundan geliri her ikisi üzerinden hesaplanmış olabilir.

Gurabcalıkla uğraşan 46 no’lu hane resisi “*Kel Hüseyinoğlu Ahmed*” (Şekil 46) başka mal varlığı olmayan bu meslek grubunun en yüksek vergi yükümlüsüdür. Lakabı ile müsemma 75 no’lu hane reisinin (*Sarioğlu Yetim Mehmet*) hiçbir malvarlığı yok ve sadece Gurabcalıktan elde ettikleriyle geçimini sağlamaktadır. Dolayısıyla Sızır Karyesi’nde Gurabcalık yapanlar içinde en az vergiyi ödeyendir.

Çıraklık: Sızır Karyesi’nde Gurabcalık yapan tek bir kişinin, bu uğraşına ek olarak yukarıda da söz ettiğimiz gibi muhtemelen Gurabcalık işiyle alakadar olarak aynı zamanda çıraklık hizmetinde bulunduğu görülmektedir. Ancak 26 no’lu bu hane reisinden alınan verginin ne kadarının Gurabcalıktan ne kadarının çıraklıktan alındığını kayıtlardan öğrenemiyoruz.

Tablo 4. Kadioğlu Mustafa’nın Gurabcalık Mesleğinde Çırak Olduğuna Dair Belge

Hane No.	Hane Reisi	Yaptığı iş/Mülkleri	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği	1844-1845 (M)/1260-1261 (H)Yıllarında Ödediği (kuruş)
26	Kadioğlu Mustafa	Gurabcalık-Çıraklık	25	100

Amelelik: Kayıtlarda büyük oranda amelelik yaparak geçimini temin eden 2 hane reisi bulunmaktadır. Bunlardan hane numarası verilmeyen “*Halil oğlu Halil*”in sadece amelelik yaptığı ve bu yolla elde ettiği gelir üzerinden vergi ödediği, başka herhangi bir iş koluyla uğraşmadığı görülmüştür. Söz konusu hane reisi başka herhangi bir mal varlığı olmamasına rağmen, amelelik işine ek olarak 1 inek sahibi ve 3 dönüm kadar ekili araziyi işleten 65 no’lu hane reisi “*Çalık Yusuf oğlu Abdülgani*”den daha fazla vergi ödemektedir. “*Amele*” ifadesini “*başkasının yararına bedenini, kafa gücünü veya el becerisini kullanarak ücretle çalışan kimse*” olarak tanımlarsak, “*Halil oğlu Halil*”in belki de kafa gücünü veya el becerisini kullanarak iş üreten ve dolayısıyla daha yüksek ücretle çalışan bir amele olduğunu, 65 no’lu hane reisi “*Çalık Yusuf oğlu Abdülgani*” ’nin (Şekil 65) ise sadece beden gücünü kullanarak bu işten daha az kazanç sağlayan kişiler olduğu düşünülebilir.

Tablo 5. Amelelik Mesleğini Yapanlardan Alınan Vergi

Hane No.	Hane Reisi	Yaptığı iş/Mülkleri	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği	1844-1845 (M)/1260-1261 (H)Yıllarında Ödediği (kuruş)
65	Çalık Yusufoglu Abdülgani	Amelelik, emlak ve arazi	10	80
-	Halil oğlu Halil	Amelelik	15	100

Kizirlik: “Köy muhtarı yardımcısı”, “köy kâhyası”, “köy bekçisi” veya “köy muhtarının yamağı hükmünde olan adam” gibi anlamlara sahip olan “Kizir” ifadesi Anadolu’da genellikle “köy bekçisi” olarak bilinir. Muhtemelen köy ihtiyar heyeti tarafından seçilen ve köy bütçesinden maaşı ödenen bu kişilerin yaptığı işe de “köy bekçiliği” dışında Anadolu’nun kimi yerlerinde “Kizirlik” de denilmektedir. Bu kişiler karyenin ahalisini yakından tanıyan ve karye sınırlarını, otlaklarını, meralarını, yayla veya ormanlarını iyi bilen ve muhtara asli görevlerinin icrasında destek olan kişilerden seçiliyor olmalıdır²⁴.

Sızır Karyesi’nde tek bir muhtarlık olması sebebiyle doğal olarak muhtarın yanında bu hizmetleri gören tek bir kişi vardır. Kayıtlarda “Zile Yörüşünden” olduğu açıkça ifade edilen bu kişinin adının önünde hane numarasına yer verilmemiş olması gerçekten de Kizir “Tanbur Bekir oğlu Osman”ın Sızır dışından birisi olduğu ve belki de muhtarlığa ait bir mekânda misafir edildiği düşünülebilir. Söz konusu kişinin bir önceki yıl ödediği vergiye dair herhangi bir kaydın olmaması bu düşüncüyü desteklemekte ve Kizir’in bir yıllığına görev yaptığını ya da muhtarın inisiyatifinde belli bir süreliğine köy hizmetinde geçici olarak bulunduğu anlaşılmaktadır. Kizir’den alınan vergiye bakıldığında aslında Kizirlik ücretinin azımsanamayacak kadar yüksek olduğu görülmektedir.

²⁴ İmam, muhtar, kizir vb. vergiden muaf tutulduklarına ilişkin bk. İsmail Arslan, XIX. Yüzyılda İmamlar, Muhtarlar ve Köylüler: Balıkesir Örneği, U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 8, Sayı: 13, s. 235-248, 2007/2, s. 241-242.

Tablo 6. Kizirlik Mesleğini Yapandan Alınan Vergi

Hane No.	Hane Reisi	Yaptığı iş/Mülkleri	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği	1844-1845 (M)/1260-1261 (H)Yıllarında Ödediği (kuruş)
-	Tanbur Bekir oğlu Osman	Kizirlik	-	200

1.2.Hane Reislerinin Özel Durumunu Belirten İfadeler

Sızır Temettuat kayıtlarında vergiye tabi 3 hane reisi ile ilgili özel durum ifadesine yer verildiği görülmektedir. Bunlardan 76 hane no'lu "*Kürdoğlu Yusuf*" ve 79 no'lu "*Kürdoğlu İhtiyar Ali*" ile ilgili ifadeler oldukça ilgi çekicidir. 76 no'lu hane reisinin emlak ve arazisinin olmadığı, dolayısıyla hiç geliri olmayan bu hane reisinin yardımlarla geçindiği ifade edilmektedir. 79 no'lu hane reisi ise muhtemelen oldukça yaşlı, herhangi bir maaşı yok ve o da yardımlarla geçimini temin edebilmektedir. Bu yüzden doğal olarak her iki hane reisinden de vergi alınmadığı görülmesine rağmen defter kayıtlarında vergiye tabi olanlar arasında bu kişilerin de gösterilme sebepleri de anlaşılammaktadır. Muhtemelen hane reisi, yani evli aile reisi olmasındandır. Zira Temettuat Defterleri bir yönü ile nüfus sayımı özelliği gösteren defterlerdir.

78 no'lu hane reisi, ekili araziye sahip ve bu arazisinde buğday, arpa ve burçak tarımı yapmakta, muhtemelen bu arazisini sahibi olduğu 2 koşu öküzüyle işlemekte ve ayrıca dişi bir danası da olan sağman bir ineğe sahiptir. Söz konusu hane reisi 2 koşu öküzü dışındaki mülklerinden vergi ödemektedir. Kayıtlarda bu hane reisinin oğlu ile birlikte aynı evde oturduğu anlaşılmakta ve oğlunun ayrıca amelelikten kazandıkları üzerinden vergi ödediği belirtilmiştir. Oğlunun amelelik dışında babasının mülkleriyle de ilgilenip ilgilenmediğine ya da bunlardan elde ettiği muhtemel gelirleri üzerinden ayrıca vergi ödeyip ödemediğine dair kayda rastlanmamıştır. Baba ve oğlunun ayrı iş kollarındaki gelirleri üzerinden ayrı ayrı vergi ödemelerine rağmen her ikisinin aynı hane numarası altında zikredilmesinin sebebini kesin olarak bilemiyoruz. Belki de aynı mekânı paylaşan fakat sadece gelirleri ve giderleri bakımından ayrılmış kişilere dair kayıtlar bu şekilde tutulmaktaydı. Benzer bir örneğe Sızır Karyesi'nde başka rastlanmamıştır.

Tablo 7. Hane Reislerinin Özel Durumunu Belirten Belge

Hane No.	Hane Reisi	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği	1844-1845 (M)/1260-1261 (H)Yıllarında Ödediği (kuruş)	Özel Durum İfadesi
76	Kürdoğlu Yusuf			Emlak ve arazisi yok, geliri hiç yok, yardımlarla geçinir
78	Yahya oğlu Yahya	80	348 kuruş 30 para,	Oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettu'u verir.
79	Kürdoğlu İhtiyar Ali			İhtiyar, maaşı yok, yardımla geçinir, vergi vermiyor.

1.3.1843 (M)/1259 (H) Yılı Emlak, Arazi ve Vergi Kayıtları

Vergi kayıtlarında sadece 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarındaki vergilere dair bilgiler oldukça detaylı verilmiş, bir önceki yıla dair vergiler ise hane hane yekûn olarak gösterilmiştir. Muhtemelen bir önceki yıl alınan vergiler de 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yılındaki mülkiyetler üzerinden alındı. 1843 (M)/1259 (H) yılına dair yekûn dışında detaylı bilgi verilmemiş olması bu yıla dair sadece hane reislerinin ödediği vergiler üzerinden onların sosyo-ekonomik durumlarını tespit edebilmek mümkün olacaktır. Aşağıda Sızır Karyesi'nin söz konusu tarihteki sosyo-ekonomik durumuna ışık tutacak duruma ilişkin 5 kategori oluşturulmuştur.

Kayıtlar incelendiğinde 1843 (M)/1259 (H) yılında toplamda 300 kuruş ve üzeri vergi ödeyenlerin doğal olarak geliri en yüksek aileler olduğu anlaşılmaktadır. Emlak ve arazi gelirleri üzerinden ödenen bu vergilerde ilk sırayı eşit vergi miktarıyla 4 no'lu hane reisi "*Pir Alioğlu Abdullah*" (Şekil 4) ile 47 no'lu hane reisi "*Kürd İbrahimioğlu Musa*" (Şekil 47) almaktadır. Üçüncü sırada ise 41 no'lu hane reisi "*Osman oğlu Ali*" (Şekil 41) yer almaktadır.

1843 (M)/1259 (H) yılı genel vergi ödemelerine bakıldığında bu gruptaki 3 hane reisinin karyedeki diğer ailelere oranla hatırı sayılır bir malvarlığına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu yıla ilişkin hane reislerinin emlak, arazi veya hayvanatına dair detaylı kayıt olmadığından genel tabloya ve diğer yıllardaki kayıtlara baktığımızda söz konusu hane reislerinin sadece muhtemelen emlak ve arazi zengini olduğunu tahmin edebiliriz.

Tablo 8. 300 Kuruş ve Üzerinde Vergi Ödeyenleri Gösteren Belge

Hane No.	Hane Reisi	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği (kuruş)	Ne üzerinden vergi ödediği (kuruş)
4	Pir Ali oğlu Abdullah	324	Emlak ve arazi
41	Osman oğlu Ali	314	Emlak ve arazi
47	Kürd İbrahim oğlu Musa	324	Emlak ve arazi

Nispeten birinci kategorideki “zengin” sınıfına dâhil edebileceğimiz 1843 (M)/1259 (H) yılında 200-299 kuruş arası vergi ödeyenlerin yine emlak ve arazi sahipleri olduğunu ve burada ilk sırası 280 kuruşluk vergiyle 70 no’lu hane reisi “*Coşkunoğlu Yetim Mehmed*” (Şekil 70) almaktadır. Bu gruptaki diğer 5 hane reisini oldukça geride bırakan bu kişi karyenin en zenginleri kategorisine de oldukça yakındır. Ödediği 200 kuruş vergisiyle 13 no’lu hane reisi “*Minnetoğlu Seyyid*” (Şekil 13) bu sınıftaki en düşük vergi mükellefi olarak görünmektedir.

Tablo 9. 200-299 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler

Hane No.	Hane Reisi	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği (kuruş)	Ne üzerinden vergi ödediği (kuruş)
13	Minnet oğlu Seyyid	200	Emlak ve arazi
18	Mahmud oğlu Hüseyin	212	Emlak ve arazi
22	Kabasakal oğlu Bekir	213	Emlak ve arazi
30	Celep oğlu Ömer	213	Emlak ve arazi
58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid	213	Emlak ve arazi
70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed	280	Emlak ve arazi

1843 (M)/1259 (H) yılında 100 kuruş ile 200 kuruş arası vergi ödemeleriyle orta gelirli aileler grubunda değerlendirdiğimiz 24 aile reisinin neredeyse tamamıyla sahibi oldukları emlak ve arazi üzerinden vergi ödedikleri, sadece 1 no’lu aile resisi “*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*”nin emlak ve arazilerine ek olarak imamet hizmetinde bulunduğu ve bu hizmet geliri üzerinden de ayrıca vergi ödediği anlaşılmıştır. 1843 (M)/1259 (H) yılında ödediği 157 kuruşluk vergisiyle “*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*”nin Sızır Karyesi’nde orta halli bir aile olduğu söylenebilir.

Orta sınıf olarak değerlendirebileceğimiz bu kategoride en yüksek vergiyi, ödediği 200 kuruşluk vergisiyle 13 no’lu hane reisi “*Minnetoğlu Seyyid*” almaktadır. 116 kuruşluk eşit vergi miktarlarıyla “*Karaoğlun oğlu Mustafa*”, “*İmamoğlu Abdurrahman*”, “*Kadioğlu Halil*”, “*Kara Musaoğlu Ömer*”, “*Kibaroğlu Ömer*”, “*Göbekoğlu İbiş*”, “*Çatalbaşoğlu Mehmed*”, “*Sarı Mehmetoğlu Himmet*” ve “*İsaoğlu İsa*”’dan (Şekil 82) oluşan 8 hane reisi son sırada yer almaktadır. Söz konusu bu hane reislerini orta sınıfın en fakiri olarak değerlendirmek de mümkündür.

Tablo 10. 100-199 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler

Hane No.	Hane Reisi	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği (kuruş)	Ne üzerinden vergi ödediği (kuruş)
1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	157	İmamlık, Emlak ve arazi
2	Kadioğlu Hüseyin	130	Emlak ve arazi
10	Gevheroğlu Yunus	157	Emlak ve arazi
11	Gevheroğlu Halil (Şekil 11)	134	Emlak ve arazi
12	Karaoğlun oğlu Mustafa	116	Emlak ve arazi
13	Minnetoğlu Seyyid	200	Emlak ve arazi
21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir	134	Emlak ve arazi
23	İmamoğlu Abdurrahman	116	Emlak ve arazi
25	Kadioğlu Halil	116	Emlak ve arazi

29	Maksudoğlu Salih	157	Emlak ve arazi
32	Kara Musa oğlu Ömer	116	Emlak ve arazi
35	Abdaloğlu Bekir (Şekil 35)	134	Emlak ve arazi
38	Kıbaroğlu Ömer	116	Emlak ve arazi
40	Osman oğlu Topal Mustafa	157	Emlak ve arazi
43	Bozalioğlu Danacı İsmail	157	Emlak ve arazi
44	Kel Hüseyin oğlu İsmail	134	Emlak ve arazi
45	Kel Hüseyin oğlu Hasan (Şekil 45)	134	Emlak ve arazi
62	Göbekoğlu İbiş	116	Emlak ve arazi
66	Bıçakvelioğlu Topal Abdullah	130	Emlak ve arazi
68	Çatalbaşoğlu Mehmed	116	Emlak ve arazi
74	Sarı Mehmet oğlu Himmet	116	Emlak ve arazi
77	Hızıroğlu Hüseyin	157	Emlak ve arazi
82	İsaoğlu İsa	116	Emlak ve arazi
85	Kara Ahmedoğlu Ali (Şekil 85)	157	Emlak ve arazi

Düşük gelirli aileler kategorisinde değerlendirebileceğimiz bu gruptaki 29 hane reisinin hem sayı bakımından önemli bir yekûn teşkil etmesi hem de üst sınıf ailelerdeki gibi bu kişilerin de yine emlak ve arazi üzerinden vergi ödemiş olmaları Sızır Karyesi ile ilgili bazı sosyolojik ve ekonomik ipuçları da sunmaktadır. Örneğin bu sınıftaki hane sayılarının fazlalığı halkın büyük çoğunluğunun fakir denebilecek düzeyde olduğunu, buna rağmen az da olsa ödenen vergilerin doğal olarak orta ve üst sınıf kategorisindekilerde olduğu gibi aynı emtia üzerinden olması, dar gelirli olduğu anlaşılan bu 29 hane reislerinin haliyle aynı zamanda emlak ve arazi fakiri de olduğunu göstermektedir.

1843 (M)/1259 (H) yılı vergi kayıtlarından oluşturduğumuz 5 kategori tablosuna baktığımızda en az vergi ödeyen (0-49 kuruş arası) hane reislerinin neredeyse tamamı emlak ve

arazi yoksunu, sadece belli bir iş kolunun mensubu aileler olduğu, 50-99 kuruş vergi ödeyenlerin ise emlak ve arazisi en az olan hane reisleri olduğu net olarak anlaşılabilir.

50-99 kuruş arası vergi ödeyenler içerisinde 98 kuruşluk vergileriyle 5 no'lu hane reisi "*Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi*" (Şekil 5), 9 no'lu hane reisi "*Demircioğlu Halil*" (Şekil 9), 16 no'lu hane reisi "*Minnet oğlu Ahmed*", 28 no'lu hane reisi "*Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed*" (Şekil 28), 31 no'lu hane reisi "*Kara Musaoğlu Musa*" (Şekil 31) ve 59 no'lu hane reisi "*Çavuşoğlu Ahmed*" (Şekil 59) ilk sırayı paylaşmaktalar, 50 kuruşluk vergisiyle de 52 no'lu hane reisi "*Tahiroğlu Hüseyin*" (Şekil 52)bu kategorinin en az vergi ödeyen kişisi olarak görülmektedir.

Tablo 11. 50-99 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler

Hane No.	Hane Reisi	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği (kuruş)	Ne üzerinden vergi ödediği (kuruş)
3	Kadıoğlu Ali	80	Emlak ve arazi
5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Âlim Efendi	98	Emlak ve arazi
6	Demircioğlu Sadık	78	Emlak ve arazi
7	Demircioğlu Mehmet (Şekil 7)	78	Emlak ve arazi
9	Demircioğlu Halil	98	Emlak ve arazi
14	Topaçlıoğlu Ömer	69	Emlak ve arazi
16	Minnetoğlu Ahmed	98	Emlak ve arazi
17	Tabanoğlu Mustafa	95	Emlak ve arazi
19	Adaoğlu Musa (Şekil 19)	80	Emlak ve arazi
27	Kadıoğlu Osman	69	Emlak ve arazi
28	Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed	98	Emlak ve arazi
31	Kara Musaoğlu Musa	98	Emlak ve arazi
33	Kara Musaoğlu Hasan (Şekil 33)	80	Emlak ve arazi
36	Abdaloğlu Mehmed (Şekil 36)	80	Emlak ve arazi
37	Güharoğlu İbrâhim	80	Emlak ve arazi
69	Gevheroğlu Hüseyin (Şekil 39)	69	Emlak ve arazi
42	Osmanoğlu Musa	92	Emlak ve arazi
49	Karaoğlanoğlu Süleyman	80	Emlak ve arazi
50	Karaoğlanoğlu Seyyid (Şekil 50)	95	Emlak ve arazi

51	Tahiroğlu Topal Mustafa	90	Emlak ve arazi
52	Tahiroğlu Huseyin	50	Emlak ve arazi
53	Tahiroğlu Tahir	90	Emlak ve arazi
56	İmam Huseyin oğlu Emin (Şekil 56)	85	Emlak ve arazi
59	Çavuşoğlu Ahmed	98	Emlak ve arazi
67	Abdioğlu Musa	53	Emlak ve arazi
71	Coşkunoğlu Huseyin	80	Emlak ve arazi
78	Yahyaoğlu Yahya	80	Emlak ve arazi
80	Hanifioğlu Ali (Şekil 80)	53	Emlak ve arazi
84	Kürd Çoban Alev	80	Emlak ve arazi

1843 (M)/1259 (H) yılı vergi mükellefleri arasında bir sınıflandırma yapmamız gerektiğinde görünen o ki emlak ve arazi fakiri olanlar yanında çobanlık, gurabcalık, amelelik ve çıraklık gibi iş kollarıyla uğraşan kişilerin en az vergiyi ödedikleri ve dolayısıyla kazancı en az hane reisleri oldukları anlaşılmaktadır. Böylelikle söz konusu bu iş kollarının fazla bir getirisinin olmadığı, asıl kazanç sağlayan emtianın emlak ve arazi olduğu kesin olarak görülebilmektedir.

Emlak ve arazi miktarları ve gelirleri son derece düşük olan, ayrıca muhtemelen emlak ve arazi yoksunu ailelerin bazı iş kollarına yöneldiği kayıtlardan anlaşılabilir. Fakat bu arayışların aşağıda listelenen bu tür 23 aileye yüksek bir gelir sağlamadığı da açıktır. Bu kategoride emlak ve arazi sahibi olmayan fakat amelelik yaptığı belirtilen 65 no'lu hane reisi “Çalık Yusuf oğlu Abdülğani” ile gurabcalık yapan 75 no'lu hane reisi “Sarioğlu Yetim Mehmet” (Şekil 75) –lakabından da anlaşılabilceği üzere- 1843 (M)/1259 (H) yılında Sızır Karyesi'nde en az vergiyi ödeyen ve dolayısıyla ödenen vergi üzerinden bir sıralama yapmak gerektiğinde karyenin en fakir iki hane reisi olduğu anlaşılmıştır.

Bu kategorideki hane reislerinden 42 kuruluşluk vergiyle en üst sıradaki 9 hane reisinin 7'si emlak sahibi ve az da olsa arazi işleyen kişiler, 2'si ise gurabcalık yapmaktadır. Bu durumda bir sıralama yapmak gerekirse 1843 (M)/1259 (H) yılı vergi kayıtlarına göre en fazla vergiyi ödeyenlerin ve dolayısıyla en çok geliri olanların emlak ve arazi sahibi hane reislerinin olduğunu net olarak görmek mümkündür. Bu durum yukarıdaki ilk 4 kategori içerisinde

oldukça belirgin bir şekilde görülürken son kategorideki meslek grupları içerisindeki hane reisleri arasında da belirgin olarak gözlenmektedir.

Çobanlık yapan 5 hane reisi ile gurabcalık yapan 6 hane reisinin bu meslekleri emlak ve araziden sonra en çok gelir getiren iş kolları olmalıydı. Gurabcalıkla birlikte belki de bu iş kolu ile ilgili çıraklık da yapan tek bir hane reisinin geliri daha sonraki sırayı almaktadır. 2 hane reisinin ödediği vergiye bakıldığında ise ameleliğin en az gelir getiren bir iş kolu olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 12. 0-49 Kuruş Arası Vergi Ödeyenler

Hane No.	Hane Reisi	Bir Önceki Yıl (1843 (M)/1259 (H)) Ödediği (kuruş)	Ne üzerinden vergi ödediği (kuruş)
8	Minnetoğlu Ahmed	38	Emlak ve arazi
15	Topaçlıoğlu Hüseyin	28	Çobanlık
20	Topaçlıoğlu Ömer	42	Gurabcalık
24	Topuzoğlu Hasan	28	Emlak ve arazi
26	Kadıoğlu Mustafa	25	Gurabcalık-Çıraklık
46	Kel Hüseyinoğlu Ahmed	42	Gurabcalık
48	Hanifioğlu Mustafa	42	Emlak ve arazi
54	Yeğenoğlu Muhammed	14	Gurabcalık
55	Karaoğlanoğlu Halil (Şekil 55)	42	Emlak ve arazi
57	Minnetoğlu Hasan Hüseyin (Şekil 57)	42	Emlak ve arazi
60	Çavuşoğlu Süleyman (Şekil 60)	42	Emlak ve arazi
61	Çavuşoğlu Memiş	33	Çobanlık
63	Göbekoğlu Osman	24	Çobanlık
64	Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa	38, 20	Çobanlık
65	Çalık Yusuf oğlu Abdülgani	10	Amelelik
69	Âşık oğlu İbrâhim	15	Gurabcalık
72	Coşkun oğlu Ömer (Şekil 72)	42	Emlak ve arazi
73	Türkmenoğlu Ali	42	Emlak ve arazi
75	Sarioğlu Yetim Mehmet	10	Gurabcalık

81	Karaoğlanoğlu Hüseyn (Şekil 81)	28	Emlak ve arazi
83	Çavuşoğlu Yusuf (Şekil 83)	42	Emlak ve arazi
86	Maksudoğlu Yunus	23	Çobanlık
-	Haliloğlu Halil	15	Amelelik

1.4.1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılı Emlak, Arazi ve Vergi Kayıtları

1.4.1.Ekili Tarlası Olmayanlar ve Alınan Vergi

Ekili arazi üzerinden vergi ödemeyen 16 hanenin neredeyse tamamı başka iş kollarıyla meşgul olmaktadır. 1859 yılında 407 kuruş 20 para vergi alınan bu 16 haneden 5 tanesi çobanlık, 4 tanesi gurabcalık, 1 tanesi çıraklıkla birlikte aynı zamanda gurabcalık, 1 tanesi amelelik, 1 tanesi ise kızirlik yapmaktadır. 5 numarada kayıtlı “Hacı Mehmet Efendi oğlu Alim Efendi” herhangi bir iş koluyla uğraşmadığı gibi aynı zamanda ekili tarlaya da sahip değil. Yani tarımsal faaliyetlerde de bulunmamaktadır. 76 numarada kayıtlı “Kürdoğlu Yusuf” ile 79 numarada kayıtlı “Kürdoğlu İhtiyar Ali” anlaşıldığı kadarıyla yardımlarla geçinmekte, emlak ve arazileri yok, herhangi bir meslek erbabı da değiller. Kayıtlarda da görüldüğü üzere bu hane sahiplerinden özellikle 79 numarada kayıtlı “Kürdoğlu İhtiyar Ali”nin ihtiyar olduğu anlaşılmaktadır. Bir önceki yılın vergi kayıtlarında da hemen hemen aynı durum söz konusudur. Bu duruma ilişkin veriler aşığıdaki gibidir;

Tablo 13. Ekili Tarlası Olmayanların Listesi

EKİLİ TARLASI OLMAYANLAR						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFERDE YER VERLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Senesi sâbıkada vergiyi mahsusatdan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettüt vergisi olmak verdiği)	
					Kuruş	Para
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			98	
15	15	Topaçoğlu Hüseyin	Çoban		28	
20	20	Topaçoğlu Ömer	Gurabcalık		42	
26	26	Kadı oğlu Mustafa	Gurabcalık-Çuraklık		25	
46	46	Kel Hüseyin oğlu Ahmed	Gurabcalık		42	
54	54	Yeğenoğlu Muhammed	Gurabcalık		14	
61	61	Cavus oğlu Memiş	Çobanlık		33	
63	63	Göbekoğlu Osman	Çobanlık		24	
64	64	Kethidâ oğlu Cavlak Mustafa	Çobanlık		38	20
69	69	Aşık oğlu İbrahim	Gurabcalık		15	
75	75	Sarı oğlu Yetim Mehmet	Gurabcalık		10	
76	76	Kürdoğlu Yusuf		emlak ve arazisi yok, geliri hiç yok, yardımlarla geçinir		
79	79	Kürdoğlu İhtiyar Ali		ihtiyar, maası yok, yardımla geçinir, vergi vermiyor		
86	86	Maksud oğlu Yunus	Çobanlık		23	
		Tanbur Bekir oğlu Osman	Kızılık	Zile Yörügünden		
		Hallî oğlu Hallî	Amele		15	
TOPLAM 16 HANE					407	20

1.4.2. Ekili Tarla ve Ödenen Vergi

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında Karye’de kayıtlı 88 haneden 72’sinden ekilen tarla üzerinden vergi alındığı görülmektedir. Buna göre ahalinin büyük oranda tarımsal faaliyette bulunduğu anlaşılmaktadır. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında Sızır’da tarım yapıldığı anlaşılan toplam 740 dönüm ekili araziden 45326 kuruş 30 para vergi alınmıştır. Bu verginin 25364 kuruş 20 parası 1844 (M)/1260 (H) yılında, 19610 kuruşu ise 1845 (M)/1261 (H) yılında alınmıştır. 3’er dönümlük ekili arazileri ile 7 hane no’lu Minnetoğlu Ahmed ile 52 hane no’lu Tahiroğlu Tahir’den sonra 65 hane no’lu Çalık Yusuf oğlu Abdülgani, muhtemelen aynı zamanda amelelik yapmak zorunda kaldığından 5 dönümlük arazisinin 2 dönümünü icara vermiştir. Dolayısıyla 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında Sızır Karyesi’nde 742 dönüm arazi ekilerek işletilmekte olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 14. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılı Ekili Tarla ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılı Ekili Tarla ve Ödenen Vergi													
SIRA NO	HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mezrû' tarla (Ekili tarla)							
						İcârü/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılatı)							
						Dönüm	İsare	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para								
1	1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		19	650		520		1170		
2	2	2	Kadı oğlu Hüseyin			15	667		520		1187		
3	3	3	Kadı oğlu Ali			9	222	30	176		398	30	
4	4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			25	963		760		1723		
5	6	6	Demircioğlu Sadık			9	222	30	178		390	30	
6	7	7	Demircioğlu Mehmet			9	256	20	200		456	20	
7	8	8	Mînet oğlu Ahmed			3	222	30	176		398	30	
8	9	9	Demircioğlu Halil			8	357	30	281		638	30	
9	10	10	Gevheroğlu Yunus			14	587	20	465		1052	20	
10	11	11	Gevheroğlu Halil			9	342		272		614		
11	12	12	Karaoğlu Mustafa			9	357	30	280		637	30	
12	13	13	Mînet oğlu Seyyid			12	447	30	320		767	30	
13	14	14	Topachoğlu Ömer			9	222	30	176		398	30	
14	16	16	Mînet oğlu Ahmed			10	294	30	240		534	30	
15	17	17	Tabanoğlu Mustafa			9	357	30	280		637	30	
16	18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			10	393	30	298		690	30	
17	19	19	Adaoğlu Musa			5	274	20	200		474	20	
18	21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			19	517	20	400		917	20	
19	22	22	Kabasakal oğlu Bekir			12	396		200		596		
20	23	23	İmamoğlu Abdürrahman			12	357	30	281		638	30	
21	24	24	Topuzoğlu Hasan			7	222	30	176		398	30	
22	25	25	Kadı oğlu Halil			10	393	30	310		703	30	
23	27	27	Kadı oğlu Osman			9	240	30	190		630	30	
24	28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			10	222	30	176		398	30	
25	29	29	Maksud oğlu Salih			12	499	20	400		899	20	
26	30	30	Celep oğlu Ömer			19	704	20	560		1264	20	
27	31	31	Kara Musa oğlu Musa			9	274		200		474		
28	32	32	Kara Musa oğlu Ömer			7	360	20	282		642	20	
29	33	33	Kara Musa oğlu Hasan			9	222	30	176		398	30	
30	34	34	Abdaloğlu Yunus			9	393	30	312		705	30	
31	35	35	Abdaloğlu Bekir			10	398		320		718		
32	36	36	Abdaloğlu Mehmed			9	326	10	260		586	10	
33	37	37	Güharoğlu İbrahim			8	240	30	192		432	30	
34	38	38	Kibar oğlu Ömer			9	375		300		675		
35	39	39	Gevheroğlu Hüseyin			9	222	30	176		398	30	
36	40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			9	409	20	320		729	20	
37	41	41	Osman oğlu Ali			19	686		544		1230		
38	42	42	Osman oğlu Musa			9	393	20	300		693	20	
39	43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			10	427	20	340		767		
40	44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			17	517	20	400		917	20	
41	45	45	Kel Hüseyin oğlu Hasan			9	432		340		772		
42	47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			19	875		680		1555		
43	48	48	Hanifi oğlu Mustafa			9	222	30	176		398	30	
44	49	49	Karaoğlu Hüseyin			14	294	20	240		534	20	
45	50	50	Karaoğlu Seyyid			15	429		340		769		
46	51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			9	222	30	176		398	30	
47	52	52	Tahir oğlu Hüseyin			10	240	30	190		430	30	
48	53	53	Tahir oğlu Tahir			3	259	200			459		
49	55	55	Karaoğlu Halil			9	222	30	176		398	30	
50	56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			9	292	20	220		512	20	
51	57	57	Mînet oğlu Hasan Hüseyin			8	240	30	192		432		
52	58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			17	589	20	480		1069	20	
53	59	59	Cavuş oğlu Ahmed			4	240	30	190		430	30	
54	60	60	Cavuş oğlu Süleyman			8	223		176		399		
55	62	62	Göbekoğlu İhsan			10	353	20	315		668	20	
56	65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülkani	Amelçlik		3	2	10			10		
57	66	66	Biçakçeli oğlu Topal Abdullah			9	393	30	310		793	30	
58	67	67	Abdi oğlu Musa			8	222	30	176		398	30	
59	68	68	Catalbaş oğlu Mehmed			13	292	20	255		547		
60	70	70	Coskun oğlu Yetim Mehmed			11	222	30	176		298	30	
61	71	71	Coskun oğlu Hüseyin			9	282	10	226		508	10	
62	72	72	Coskun oğlu Ömer			9	187		140		317		
63	73	73	Türkmen oğlu Ali			9	187		142		329		
64	74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			6	357	30	285		642	30	
65	77	77	Hızır oğlu Hüseyin			19	429	30	308		737	30	
66	78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelçlik yapar ke avcıca oğlu amelçlikten İsmet'in veyir	9	240	30	192		432	30	
67	80	80	Hanifi oğlu Ali			9	223		176		399		
68	81	81	Karaoğlu Hüseyin			8	189		137		326		
69	82	82	İsa oğlu İsa			9	393	30	302		695	30	
70	83	83	Cavuş oğlu Yusuf			8	222	30	176		398	30	
71	84	84	Kürd Coban Alev			5	274	20	204		478	20	
72	85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			6	447	30	357		804	30	
TOPLAM (72 Hane)						740	2	25325	1580	19610	0	45294	1310

20-25 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi: 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında toplam 742 dönüm ekili arazinin 25 dönüm gibi hane sayısına göre oldukça yüksek bir miktarını eken 4 numaralı hane reisi "*Pir Alioğlu Abdullah*" tır. Söz konusu hane reisi ekilebilen bu arazilerin neredeyse 1/30'una sahiptir. Dolayısıyla tarımla uğraşan aileler içinde önemli bir yere sahip olduğu anlaşılmaktadır. Ancak tarımın hangi kollarıyla daha çok ilgilendiği ve üretimlerini nasıl değerlendirdiği konusunda kesin bir bilgiye sahip değiliz. Hane reisi bu üretiminden ise 1844 (M)/1260 (H) yılında 963 kuruş, 1845 (M)/1261 (H) yılında ise 760 kuruş vergi ödemiştir. Her iki yılda ödediği vergi miktarı ise 1723 kuruştur. Hane reisi 1844 ve 1845

(M)/ 1260 ve 1261 (H) yılları ile bu yılların toplamında ekili arazilerinden vergi alınan 72 hanenin söz konusu yıllarda ve iki yılın toplamında ödediği verginin de neredeyse 1/30'una yakınını ödemiştir. İleride söz konusu hane reisinin diğer emtialar hususunda da söz sahibi olup olmadığına bakılacaktır.

Tablo 15. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 20-25 Dönüm Arası Ekili Tarla ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları 20-25 Dönüm Arası Ekili Tarla ve Ödenen Vergi												
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mezrû' tarla (Ekili tarla)							
					İcâr/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)							
					Dönüm	İcâre	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş			Para					
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			25		963		760		1723	
TOPLAM (1 Hane)					25	0	963	0	760	0	1723	0

15-20 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi: 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında toplam 742 dönüm arazilerin neredeyse 1/5'i 10 aile tarafından ekilmiştir. Bu yıllarda ödenen vergilerin aynı orandaki miktarı da bu aileler tarafından ödenmiştir. Burada dikkati çeken bir husus ise ekilen arazilerin miktarı aynı olmasına rağmen 1844 (M)/1260 (H) yılında ödenen verginin 1845 (M)/1261 (H) yılında 1.2'lik bir oranda düştüğü anlaşılmaktadır. Elde edilen ürün miktarı üzerinden vergi alındığına göre anlaşılan 1845 (M)/1261 (H) yılında Sızır Karyesi'nde kısmi bir kuraklık söz konusudur. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında 15-20 dönüm arazi sahibi 10 hanenin ödediği vergi, bu yıllarda toplam ödenen verginin 1/5'ine yakındır.

15-20 dönüm arası ekili tarlaya sahip aileler arasında 19 dönümlük ekili arazisiyle 1 numarada kayıtlı "Maksudoğlu Hüseyin Efendi"nin aynı zamanda imamlık görevini icra ettiği ve bunun yanında hatırı sayılır miktarda ekili arazi sahibi olduğu görülmektedir. Alınan verginin dönüm üzerinden değil hasat edilen ürün üzerinden alındığı anlaşılmaktadır. Öyle ki alınan vergi miktarları ekili arazi dönümleriyle kıyaslandığında dönüm başına kimi hane reislerinin 28 kuruş, kimilerinin ise 44 kuruşa varan miktarda vergi ödedikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 16. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 15-20 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılı 15-20 Dönüm Arası Ekili Tarla ve Ödenen Vergi												
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mezrû' tarla (Ekili tarla)							
					İcârü/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)							
					Dönüm	İcârü	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
		Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
50	50	Karaoğlan oğlu Seyyid			15		429		340		769	
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			15		667		520		1187	
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			17		517	20	400		917	20
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			17		589	20	480		1059	20
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		19		650		520		1170	
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			19		517	20	400		917	20
30	30	Celep oğlu Ömer			19		704	20	560		1264	20
41	41	Osman oğlu Ali			19		686		544		1230	
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			19		875		680		1555	
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			19		429	30	308		737	30
TOPLAM (10 Hane)					163	0	5634	110	4412	0	10036	110

10-15 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi: 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında ekili tarla üzerinden vergi ödeyen 72 ailenin $\frac{1}{4}$ 'ü 10-15 dönüm arası ekili tarlaya sahip ailelerdir. Bu aileler aynı yıllarda ödenen toplam verginin de $\frac{1}{4}$ 'ünü karşılamışlardır. Bu hane reislerinin bir önceki yıla göre 1845 (M)/1261 (H) yılında ödedikleri vergi miktarları da belirgin oranda düşmüştür. Dolayısıyla 1261 yılında Sızır Karyesi'nde en azından ekili tarlalardan elde edilen ürün miktarlarında bir azalmasının söz konusu olduğunu kesin olarak söyleyebiliyoruz. Bu vergilerdeki ve dolayısıyla hasat edilen ürünlerdeki düşüşler aileler bazında farklı oranlar gösterse de 1845 (M)/1261 (H) yılına özgü bir ürün azalması olduğu daha net izlenmektedir.

Aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında bu kategorideki hane reisleri arasında hemen hemen aynı miktarda ekili araziye sahip ve aynı miktarda vergi ödeyen 28 numaralı kayıta geçen "Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed" ile 70 numarada kayıtlı "Coşkunoğlu Yetim Mehmed" isimleri dikkat çekicidir. Bu kategorideki hane reisleri arasında en az ekili tarlaya sahip olsalar da karyedeki ekili arazi sahibi diğer ailelere göre azımsanamayacak miktarda ekili arazileri vardır. Dolayısıyla isimlerinde geçen "yetim" sıfatının bir lakap olduğu ve şahısların sosyo-ekonomik durumlarını yansıtmadıkları söylenebilir.

Tablo 17. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 10-15 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılı 10-15 Dönüm Arası Ekili Tarla ve Ödenen Vergi												
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mezrû' tarla (Ekili tarla)							
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılât)							
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam			
Dönüm	İcâr	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
16	16	Minnet oğlu Ahmed			10	294	30	240		534	30	
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			10	393	30	298		690	30	
25	25	Kadı oğlu Halil			10	393	30	310		703	30	
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			10	222	30	176		398	30	
52	52	Tahir oğlu Hüseyin			10	240	30	190		430	30	
62	62	Göbekoğlu İbiş			10	353	20	315		668	20	
35	35	Abdaloğlu Bekir			10	398		320		718		
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			10	427	20	340		767		
70	70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed			11	222	30	176		298	30	
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			12	396		200		596		
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			12	357	30	281		638	30	
13	13	Minnet oğlu Seyyid			12	447	30	320		767	30	
29	29	Maksud oğlu Salih			12	499	20	400		899	20	
68	68	Çatalbaş oğlu Mehmed			13	292	20	255		547		
10	10	Gevheroğlu Yunus			14	587	20	465		1052	20	
49	49	Karaoğlan oğlu Süleyman			14	294	20	240		534	20	
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			15	667		520		1187		
50	50	Karaoğlan oğlu Seyyid			15	429		340		769		
TOPLAM (18 Hane)					190	0	6223	300	4848	0	10971	260

5-10 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi: Sızır Karyesi'nde 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında toplamda ekilen 742 dönüm tarlanın 419 dönümü 5 ile 10 dönüm arası ekili tarla sahibi 49 hane tarafından işlenmektedir. Genel tabloya baktığımızda az miktarlarda ekili tarla sahibi birçok aile vardır. Bu aileler de orta sınıf halkı temsil etmektedir. Geriye kalan 23 hane ise ekili arazilerin neredeyse yarısına sahiptir. Dolayısıyla değişmeyen bir kural olarak en azından 1843 (M)/1259 (H), 1844 ve 1845 (M)/1260 ve 1261 (H) yıllarında Sızır Karyesi'nde ekili tarla bazında bile ekonomik yönden üst sınıf bir azınlığın olduğu, bunu takiben ise sayıları epey fazla bir orta sınıfın karyede yaşam mücadelesi verdiği anlaşılmaktadır. Sayısal verilere göz attığımız zaman da benzer bir durum ortaya çıkmaktadır. 1844 (M)/1260 (H) ve 1845 (M)/1261 (H) yıllarında ekili tarla üzerinden ödenen toplam verginin de yarıdan fazlasını söz konusu 49 aile ödemiştir.

1845 (M)/1261 (H) yılında yine ödenen vergi miktarlarında belirgin bir düşüşün olduğu izlenmektedir. Alınan vergilerin ise dönüm başına 20 kuruş ile 40 kuruş arasında değişen oranlara tekabül ettiği anlaşılmaktadır. 78 numarada kayıtlı "Yahyaoğlu Yahya"nın (Şekil 78) oğlu aynı zamanda yapmakta olduğu amelelik üzerinden de vergi ödemiştir. Dolayısıyla söz konusu aile bu kategorideki ekili arazi sahipleri arasından ayrıca başka bir işle de meşgul olan tek aile olarak karşımıza çıkmaktadır. 5-10 dönüm arası ekili araziye sahip 49 ailenin büyük çoğunluğu aile başına 8-10 dönüm arası ekili araziye işletmektedir. Sadece 6 hane 5 ile 7 dönüm ekili arazi sahibidir.

Tablo 18. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 10-15 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılı 5-10 Dönüm Arası Ekili Tarla ve Ödenen Vergi												
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mezrâ' tarla (Ekili tarla)							
					İcâr/Hasılat-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)							
					Dönüm	İcâr	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş			Para					
19	19	Adaoğlu Musa			5	274	20	200		474	20	
84	84	Kürd Coban Alev			5	274	20	204		478	20	
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			6	357	30	285		642	30	
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			6	447	30	357		804	30	
32	32	Kara Musa oğlu Ömer			7	360	20	282		642	20	
24	24	Topuzoğlu Hasan			7	222	30	176		398	30	
9	9	Demircioğlu Halil			8	357	30	281		638	30	
57	57	Minnet oğlu Hasan Hüseyin			8	240	30	192		432		
60	60	Cavuş oğlu Süleyman			8	223		176		399		
67	67	Abdi oğlu Musa			8	222	30	176		398	30	
81	81	Karaoğlan oğlu Hüseyin			8	189		137		326		
83	83	Cavuş oğlu Yusuf			8	222	30	176		398	30	
37	37	Gülharoğlu İbrahim			8	240	30	192		432	30	
3	3	Kadı oğlu Ali			9	222	30	176		398	30	
6	6	Demircioğlu Sadık			9	222	30	178		390	30	
7	7	Demircioğlu Mehmet			9	256	20	200		456	20	
11	11	Gevheroğlu Halil			9	342		272		614		
12	12	Karaoğlan oğlu Mustafa			9	357	30	280		637	30	
14	14	Topaçoğlu Ömer			9	222	30	176		398	30	
17	17	Tabanoğlu Mustafa			9	357	30	280		637	30	
27	27	Kadı oğlu Osman			9	240	30	190		630	30	
31	31	Kara Musa oğlu Musa			9	274		200		474		
33	33	Kara Musa oğlu Hasan			9	222	30	176		398	30	
34	34	Abdaloğlu Yunus			9	393	30	312		705	30	
36	36	Abdaloğlu Mehmed			9	326	10	260		586	10	
38	38	Kıbaroğlu Ömer			9	375		300		675		
39	39	Gevheroğlu Hüseyin			9	222	30	176		398	30	
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			9	409	20	320		729	20	
42	42	Osman oğlu Musa			9	393	20	300		693	20	
45	45	Kel Hüseyin oğlu Hasan			9	432		340		772		
48	48	Hanifi oğlu Mustafa			9	222	30	176		398	30	
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			9	222	30	176		398	30	
55	55	Karaoğlan oğlu Halil			9	222	30	176		398	30	
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			9	292	20	220		512	20	
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			9	282	10	226		508	10	
72	72	Coşkun oğlu Ömer			9	187		140		327		
73	73	Türkmen oğlu Ali			9	187		142		329		
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			9	393	30	310		793	30	
78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettü'ü verir	9	240	30	192		432	30	
80	80	Hanifi oğlu Ali			9	223		176		399		
82	82	İsa oğlu İsa			9	393	30	302		695	30	
16	16	Minnet oğlu Ahmed			10	294	30	240		534	30	
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			10	393	30	298		690	30	
25	25	Kadı oğlu Halil			10	393	30	310		703	30	
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			10	222	30	176		398	30	
35	35	Abdaloğlu Bekir			10	398		320		718		
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			10	427	20	340		767		
52	52	Tahir oğlu Hüseyin			10	240	30	190		430	30	
62	62	Göbekoğlu İbiş			10	353	20	315		668	20	
TOPLAM (49 Hane)					419	0	14200	1020	11195	0	25664	970

0-5 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi: 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında ekilen tarlanın sadece 1/32'sini 6 aile işlemektedir. Yani söz konusu yıllarda ekilen 742 dönüm tarladan sadece 23 dönümü bu 6 aile tarafından ekilmiştir. Yine aynı yıllarda alınan vergilerle bu yılların toplamında alınan vergilerin sadece 1/20'sini bu 6 aile ödemiştir.

1845 (M)/1261 (H) yılında ekili arazi üzerinden alınan vergilerin yine belirgin oranda düştüğü görülmektedir. Az miktarda ekili arazisi yanında ayrıca amelelik de yapan 65 numarada kayıtlı "Çalık Yusuf oğlu Abdülgani"'nin 5 dönümlük ekilebilir arazisinden 2 dönümünü icara verdiği görülmektedir. Ancak söz konusu icarlık müessesesinin nasıl işlediği konusunda net bilgilere sahip değiliz. Aynı aile reisinden, 3'er dönümlük ekili tarla sahibi "Minnet oğlu Ahmed" (4) ile "Tahiroğlu Tahir"'den (Şekil 53) (53) çok daha az vergi alındığına ve 1261 yılında söz konusu hane reisinden neden hiç vergi alınmadığına dair kayda rastlanılmamıştır.

Muhtemelen 65 hane numarası ile kayıtlı olan “Çalık Yusuf oğlu Abdülğani” 1844 (M)/1260 (H) yılında hasta olduğu için 5 dönümlük ekili tarlasının 2 dönümünü icara verdi, geriye kalan 3 dönümünden ise oldukça az miktarda ürün elde etti. Söz konusu kişi 1845 (M)/1261 (H) yılında ise ölmüş olmalı ya da sahibi olduğu 5 dönüm tarlasını hiç ekmedi.

Tablo 19. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları 0-5 Dönüm Ekili Tarla ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılı 0-5 Dönüm Arası Ekili Tarla ve Ödenen Vergi											
HANE NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mezrû' tarla (Ekili tarla)							
				İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılât)							
				Dönüm	İcâre	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para			Kuruş	Para				
8	8 Minnet oğlu Ahmed			3		222	30	176		398	30
53	53 Tahir oğlu Tahir			3		259		200		459	
65	65 Çalık Yusuf oğlu Abdülğani	Amelelik		3	2	10				10	
59	59 Cavuş oğlu Ahmed			4		240	30	190		430	30
19	19 Adaoğlu Musa			5		274	20	200		474	20
84	84 Kürd Çoban Alev			5		274	20	204		478	20
TOPLAM (6 Hane)				23	2	1279	100	970	0	2249	100

Genel tabloya baktığımızda 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yılındaki ekili arazi miktarlarının hane bazında dağılımlarının sosyo-ekonomik yönden belirgin şekilde üst, orta ve alt gelirli aileler şeklinde bazı sınıf farklılıklarını gözler önüne serdiği anlaşılmaktadır. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında Sızır Karyesi'nde bir meslek erbabı olmayıp da tarımla uğraşan 72 hanenin her birinin en azından 3 dönüm ekili araziye sahip olduğu anlaşılmaktadır.

3'er dönümlük ekili tarlaları ile “Minnetoğlu Ahmed (8) ve Tahir oğlu Tahir (53) alt gelir düzeyindeki 2 aileyi temsil ederken 4 numarada kayıtlı “Pir Alioğlu Abdullah” 25 dönüm ekili tarlasıyla ekili tarla sahipleri arasında en üst sınıf aileyi temsil etmektedir.

Genel tabloya baktığımızda hane bazında ekili tarla miktarlarında herhangi bir azalma söz konusu değilken ödenen vergi miktarlarının 1845 (M)/1261 (H) yılında bir önceki yıla göre oldukça azaldığı görülmektedir. Dolayısıyla 1845 (M)/1261 (H) yılında elde edilen ürün miktarlarında bir düşüşün yaşandığı anlaşılmaktadır. Bu da Sızır Karyesi'nde 1845 (M)/1261 (H) yılında kurak bir iklimin yaşandığına işaret etmektedir.

Ekili tarlalardan muhtemelen büyük oranda buğday ve az miktarda ise arpa hasadı yapılmış olmalıdır. Ekili tarlalardan alınan vergi miktarlarına bakıldığında sulu tarım yapmaya bile elverişli düzlükleri de barındıran günümüz Sızır Kasabası'nda, temettü kayıtlarının tutulduğu 19. yüzyıl içerisinde tarımsal faaliyetlerde yüksek verim için sulu tarımın yaygın olmadığı ortaya çıkmaktadır.

1.5.Meslek Üzerinden Alınan Vergiler

1844 ve 1845 (M)/1260 ve 1261 (H) yıllarında Sızır Karyesi'nde tarımsal faaliyetlerin ön planda olduğu görülse de kimi ailelerin tarımsal ve hayvancılıkla ilgili uğraşları dışında başka işleri de vardır. Hem meşgul oldukları bu uğraşlarından elde ettikleri gelir üzerinden ve hem de diğer meşgaleleri üzerinden vergi ödeyen hane reisleri bulunmaktadır. Meslek gruplarında bakıldığında 19. yüzyıl karyelerinde pek rastlanmayan kimi mesleklerin kayıtlarda yer aldığı gözlenmiştir.

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında belli bir iş koluyla uğraşan 16 hane reisinden 1750 kuruş vergi tahsil edilmiştir. 88 haneden sadece 16'sının belli bir iş koluna yöneldiği görülmektedir. Geriye kalan 72 hane ise tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle meşgul olmaktadır. Bir iş koluyla uğraşan kişilerin gelirlerine baktığımızda mal-mülk sahibi olmadıkları için bu iş koluyla zorunlu olarak meşgul oldukları anlaşılmaktadır.

1.6.Bir Senede Toplamda Alınan Tahmini Vergi

Sızır Karyesi'nde sadece bir yıl içinde emlak ve arazi üzerinden alınan vergilerle ilgili olarak da defterde 75 hane kaydının olduğu anlaşılmıştır. 75 haneden bir yılda toplam alınan tahmini vergi miktarı ise 30750 kuruş 9 paradır. Hane başına da ortalama 410 kuruş vergi alındığı anlaşılmaktadır.

Kayıtlara göre hane sahiplerinin bir yıl içinde ortalama olarak ödediği vergi miktarı tahmini olarak çıkarılmıştır. Defterdeki bütün vergi kayıtlarından ayrı olarak sadece bir yılın ortalaması olduğu anlaşılan bu kayıtlara bakıldığında karyede yaşayan ahalinin sosyo-ekonomik yapısına dair ulaşılan genel durumdan çok da farklı bir durum ortaya çıkmamaktadır.

Bu kayıtlara göre halkın üst, orta ve alt gelir seviyesi olarak gruplandırabileceğimiz üç kategoriden oluştuğu anlaşılmıştır. Diğer kıstaslara göre yapılan sıralama bu verilerle de örtüşmektedir. Bilhassa orta gelirli ahalinin çoğunluğu oluşturduğu net bir şekilde görülmüştür. Bu gruptaki hane sahipleri yılda ortalama 100-1000 kuruş arasında değişen miktarlarda vergi ödemişlerdir. Söz konusu bu orta sınıfı da kendi içinde gruplandırarak olursak önemli çoğunluğun 500 kuruş ile 1000 kuruş arasında yıllık ortalama vergi ödeyen haneler olduğu anlaşılmaktadır.

Bir yılda ortalama ödenen vergi miktarlarında en dikkat çekici husus 1000 kuruş ve üzerinde vergi ödeyen 2, 4 ve 47 numarada kayıtlı hane sahipleridir. Diğer bütün emtia miktarları ve bunlar üzerinden ödenen vergi kayıtlarına bakıldığında aynı hane sahiplerinin hep üst seviyelerde olduğu ve bunların karyenin zengin diyebileceğimiz az sayıdaki hane sahipleri oldukları görülmüştür. 4 numarada kayıtlı Pir Alioğlu Abdullah'ın zengin sınıfın diğer bütün emtia kıstaslarına göre hep üst seviyede olduğu anlaşılmaktadır.

100 kuruşun altında yıllık ortalama vergi ödeyen 20, 26 ve 65 numarada kayıtlı üç hanenin herhangi bir emtia sahibi olmadıkları, amelelik, çıraklık ve gurabcalık mesleğini icra ederek bu yolla kazandıkları az miktardaki gelirleri üzerinden oldukça düşük bir vergi alındığı görülmüştür. Aynı hane sahiplerinin karyedeki düşük gelirli ya da fakir diyebileceğimiz hane reislerinden olduğu diğer bütün kıstaslarda da ortaya çıkmıştır. Doğal olarak da bir yılda ortalama vergi ödeyenlerin aşağıdaki tabloda ortaya çıkan sıralaması sahip oldukları emtia miktarı ile de paralellik göstermektedir.

Bir yılda ortalama alınan tahmini vergiye göre oluşturulan aşağıdaki tablo karye halkının 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarındaki sosyo-ekonomik durumuna az da olsa ışık tutmaktadır. Kayıtlarda Sızır Karyesi'nde bütün gelirler üzerinden genel toplam olarak alınan vergi miktarlarının geçiyor olması, karyedeki halkın sosyo-ekonomik yönden irdelenmesi noktasında asıl temel alınması gereken verinin bu kayıtlar olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla aşağıda bir diğer başlıkta genel toplam olarak alınan vergi konusu da yer almıştır.

Tablo 20. Bir Senede 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Emlak ve Arazi Üzerinden Ödenen Toplam Vergi

Bir Senede (1260-1261) Emlak ve Arazi Üzerinden Ödenen Toplam Vergi						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERE KAYITLILIK İŞİLEMLERİNİN ÖZEL NOTLAR	Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettü'u (Adı geçenin bir senede toplamda tahminen ödediği)	
					Kuru	Pam
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			1573	
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			1245	30
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			1080	
10	10	Gevheroğlu Yunus			831	25
3	3	Kadı oğlu Ali			799	30
41	41	Osman oğlu Ali			791	
29	29	Maksud oğlu Salih			783	0,5
30	30	Celep oğlu Ömer			774	15
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		759	30
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			706	
25	25	Kadı oğlu Halil			688	
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			617	
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			557	
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			544	35
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			537	
13	13	Minnet oğlu Seyyid			530	15
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			519	25
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			517	35
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			510	20
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			485	30
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			484	30
50	50	Karaoğlu Seyyid			469	10
45	45	Kel Hüseyin oğlu Hasan			448	
35	35	Abdaloğlu Bekir			446	10
82	82	İsa oğlu İsa			422	20
34	34	Abdaloğlu Yunus			421	
62	62	Göbekoğlu İbş			416	25
17	17	Tabanoğlu Mustafa			413	30
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			409	25
42	42	Osman oğlu Musa			408	0,5
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			404	
9	9	Demircioğlu Halil			393	30
12	12	Karaoğlu Mustafa			387	35
32	32	Kara Musa oğlu Ömer			376	20
38	38	Kıbaroğlu Ömer			375	30
74	74	Sarı Mehmed oğlu Himmet			365	
11	11	Gevheroğlu Halil			361	15
78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettü'u verir	348	30
36	36	Abdaloğlu Mehmed			336	10
49	49	Karaoğlu Süleyman			329	20
68	68	Çatalbaş oğlu Mehmed			317	
16	16	Minnet oğlu Ahmed			317	30
19	19	Adaoğlu Musa			304	0,5
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			299	25
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			297	15
31	31	Kara Musa oğlu Musa			290	
7	7	Demircioğlu Mehmet			284	0,5
53	53	Tahir oğlu Tahir			276	
27	27	Kadı oğlu Osman			260	20
59	59	Çavuş oğlu Ahmed			256	0,5
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			254	30
57	57	Minnet oğlu Hasan Hüseyin			247	35
14	14	Topaçoğlu Ömer			242	25
24	24	Topuzoğlu Hasan			242	25
37	37	Güharoğlu İbrahim			240	35
52	52	Tahir oğlu Hüseyin			240	30
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			238	30
60	60	Çavuş oğlu Süleyman			238	15
6	6	Demircioğlu Sadık			230	30
55	55	Karaoğlu Halil			230	30
83	83	Çavuş oğlu Yusuf			229	35
70	70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed			223	30
80	80	Hanifi oğlu Ali			223	
48	48	Hanifi oğlu Mustafa			222	35
39	39	Gevheroğlu Hüseyin			222	30
67	67	Abdi oğlu Musa			222	30
33	33	Kara Musa oğlu Hasan			222	30
8	8	Minnet oğlu Ahmed			222	
73	73	Türkmen oğlu Ali			195	
81	81	Karaoğlu Hüseyin			189	
72	72	Coşkun oğlu Ömer			187	
84	84	Kürd Çoban Alev			157	20
26	26	Kadı oğlu Mustafa	Gurabcalık-Cıralık		25	
65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülgani	Amelelik		18	
20	20	Topaçoğlu Ömer	Gurabcalık		8	
TOPLAM (75 Hane)					30750	9

1.7. Toplam Alınan Vergi

Sızır Karyesi Temettuat Defterindeki kayıtlara göre karyenin vergi kayıtları 1843 (M)/1259 (H)-1844 ve 1845 (M)/1260 ve 1261 (H) yıllarına aittir. Detaylara bakıldığı zaman “Toplam Alınan Vergi” başlığı altında tutulan kayıtların söz konusu bu yıllarda karyenin tamamından alınan vergi olduğu anlaşılmaktadır. Kayıtlara göre bu yıllarda karyede meskûn bulunan 84 haneden vergi alınmıştır. Defter kayıtlarında adları geçen fakat bazı sebeplerden

dolayı vergi alınmayan 4 hane daha vardır. Vergi alınan 84 haneden 3 yılın toplamı olarak 31917 kuruş 5 para vergi alınmıştır. Hane başına ise 398 kuruşa yakın vergi alındığı anlaşılmaktadır.

Karyede meskûn bulunan ve sahip oldukları çeşitli emtialar sebebiyle vergi ödeyen 84 haneden her birinin sözü edilen yıllarda ne kadar vergi ödediği kayıtlarda yer almıştır. Bu kayıtlar karyenin 19. yüzyıl ortalarındaki sosyo-ekonomik durumuna ışık tutmaktadır. Hane başına ödenen toplam vergi miktarlarına göre oluşan sosyo-ekonomik statü doğal olarak hane sahiplerinin yukarıda anılan sahip oldukları emtiaların miktarı ile doğru orantılıdır.

19. yüzyıl ortalarında karyedeki emtia çeşitleri ve miktarları Sızır'ın bu dönemdeki sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını anlamamız konusunda elimizdeki en kuvvetli kanıtlardır. Buna bağlı olarak karyedeki hanelerin sosyo-ekonomik statüsünü kısa yoldan belirleme konusunda ise hane başına tüm alınan vergilerin toplamı büyük bir kolaylık sağlamıştır. Ortaya çıkan sosyo-ekonomik statü sıralaması bir önceki başlıkta irdelediğimiz yıllık ortalama alınan tahmini vergiye göre oluşan sıralama ile birebir örtüşmektedir.

Karyede hane başına alınan toplam vergi miktarına aşağıdaki tablodan baktığımızda en fazla vergiyi 1573 kuruş ile 4 numarada kayıtlı "*Pir Alioğlu Abdullah*"ın ödediği görülmektedir. Söz konusu hane sahibi toplamda 1000 kuruş ve üzerinde vergi ödeyen 2 ve 47 numaralı hane sahipleri ile birlikte Sızır Karyesi'nde ekonomik yönden oldukça iyi durumda olan 3 hanenin içinde yer almaktadırlar. Bu hane sahiplerinin adları çalışmamızdaki bütün başlıklarda ön sıralardadır.

Toplam alınan vergilere bakıldığında yukarıdaki üç hane dışında kalan 500-1000 kuruş arasında vergi ödeyen 16 hanenin ekonomik durumları nispeten iyi durumda olan haneler oldukları anlaşılmaktadır. 31917 kuruş 5 para olan toplam verginin büyük bir kısmını 500-1573 kuruş arası vergi ödeyen 19 haneden tahsil edilmiştir. Geriye kalanlar ise 65 hanenin ödediği vergilerdir. 500-1000 kuruş arasında vergi ödeyenler kategorisinde 1 numarada kayıtlı "*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*"nin aynı zamanda İmamlık mesleğini icra ettiği görülmektedir. Fakat söz konusu hane reisini sosyo-ekonomik yönden ön plana çıkararak durum icra ettiği mesleğinden ziyade sahip olduğu emtialardır.

300-500 kuruş arası vergi ödeyen 23 haneyi orta sınıf aileler olarak tanımlayabiliriz. Bunlar nispeten az miktarda emtia sahibidirler. Hatta 348 kuruş 30 para toplam ödediği vergisi ise 78 numarada kayıtlı "*Yahyoğlu Yahya*"nın ödediği bu vergi miktarı amelelik yapan oğlunun bu yolla kazandığı geliri üzerindedir.

Giderek düşen miktardaki toplam ödenen verginin 200-299 kuruş arası kategorisindeki 25 hane bize var olan orta sınıftan sonra giderek sayıları artan daha düşük ekonomik düzeydeki

kitlenin giderek artmakta olduğunu göstermektedir. Herhangi bir meslek erbabı olmayan 25 hane sahip oldukları az miktardaki emtialar üzerinden vergilerini ödemişlerdir.

Toplam ödedikleri vergileri hane başına 200 kuruşun altında olan 17 haneden 72,73, 81 ve 84 numarada kayıtlı 4 hane dışındaki hane reislerinin tamamı kizirlik, gurabcalık, çobanlık ve amelelik yaparak hayatlarını idame ettirmişler ve bu yolla kazandıkları üzerinden vergilerini ödemişlerdir. Anlaşılan söz konusu bu iş kollarından çok da fazla bir gelir elde edilmemektedir. Bu kategorideki 4 hane ise oldukça az miktarda emtia sahibidirler.

Toplam ödedikleri vergi miktarı 100 kuruşun altında olan 63, 65 ve 75 numarada kayıtlı 3 hanenin ekonomik ve buna bağlı olarak sosyal durumlarının oldukça düşük seviyelerde olduğu anlaşılmaktadır. Herhangi bir mülk sahibi olmayan bu hane reisleri amelelik, çobanlık ve gurabcalık yapmaktadırlar. Özellikler, toplam ödedikleri vergi miktarları 500-1573 kuruş arasında olan 19 hane ile bir mukayese edilecek olursa söz konusu bu hane sahiplerinin sosyo-ekonomik durumları daha da iyi anlaşılacaktır. Görünen o ki 19. yüzyıl Sızır Karyesi'nde ciddi bir sosyo-ekonomik sınıf farklılıkları vardır. Bu durumun sosyol hayata da bir yansıması olmalıydı.

Anlatılanları rakamsal olarak ifade edecek olursak; toplam ödenen 31917 kuruş 5 para verginin 14510 kuruşluk neredeyse yarısına yakın kısmı hane başına 500-1573 kuruş arası vergi ödeyen 19 haneden tahsil edilmiştir. Geriye kalan yaklaşık 17407 kuruş vergiyi ise 90 kuruş ile 500 kuruş arası hane başı toplam vergi tahsil edilen 65 hane ödemiştir. Bu genel durum bile karyedeki sosyo-ekonomik seviye farkındaki uçurumları gözler önüne sermesi bakımından önemlidir.

Hane isimlerinin günümüzdeki izleri sürüldüğünde defter kayıtlarında geçen hanelerin sülaleler şeklinde halen Sızır Kasabası'nda devam ettiği görülmüştür. Ancak defter kayıtları dışında kasabada çok sayıda başka ailelerin de günümüzde var oldukları görülmüştür. Dolayısıyla temettü kayıtlarından sonra başlamak üzere zaman zaman Sızır'a önemli miktarda bir nüfus göçünün olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 21. Emlak, Arazi ve Meslek Gelirleri Üzerinden Ödenen Toplam Vergi

Emlak, Arazi ve Meslek Gelirleri Üzerinden Ödenen Toplam Vergi						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	TOPLAM ÖDENEN VERGİ	
					Kuruş	Para
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			1573	
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			1245	30
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			1080	
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		909	30
10	10	Gevheroğlu Yunus			831	25
3	3	Kadı oğlu Ali			799	30
41	41	Osman oğlu Ali			791	
29	29	Maksud oğlu Salih			783	0,5
30	30	Calep oğlu Omer			774	15
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			706	
25	25	Kadı oğlu Halil			688	
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			617	
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			557	
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			544	35
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			537	
13	13	Minnet oğlu Seyyid			530	15
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			519	25
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			517	35
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			510	20
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			485	30
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			484	30
50	50	Karaoğlan oğlu Seyyid			469	10
45	45	Kel Hüseyin oğlu Hasan			448	
35	35	Abdaloğlu Bekir			446	10
82	82	İsa oğlu İsa			422	20
34	34	Abdaloğlu Yunus			421	
62	62	Göbekoğlu İbîs			416	25
17	17	Tabanoğlu Mustafa			413	30
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			409	25
42	42	Osman oğlu Musa			408	0,5
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			404	
9	9	Demircioğlu Halil			393	30
12	12	Karaoğlan oğlu Mustafa			387	35
32	32	Kara Musa oğlu Omer			376	20
38	38	Kıbaroğlu Ömer			375	30
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			365	
78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten tenenisi verir	348	30
36	36	Abdaloğlu Mehmed			336	10
49	49	Karaoğlan oğlu Süleyman			329	20
16	16	Minnet oğlu Ahmed			317	30
68	68	Çatalbas oğlu Mehmed			317	
19	19	Adaoğlu Musa			304	0,5
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			299	25
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			297	15
31	31	Kara Musa oğlu Musa			290	
7	7	Demircioğlu Mehmed			284	0,5
53	53	Tahir oğlu Tahir			276	
27	27	Kadı oğlu Osman			260	20
59	59	Çavuş oğlu Ahmed			256	0,5
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			254	30
57	57	Minnet oğlu Hasan Hüseyin			247	35
14	14	Topaçoğlu Ömer			242	25
24	24	Topuzoğlu Hasan			242	25
37	37	Güharoğlu İbrâhim			240	35
52	52	Tahir oğlu Hüseyin			240	30
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			238	30
60	60	Çavuş oğlu Süleyman			238	15
55	55	Karaoğlan oğlu Halil			230	30
6	6	Demircioğlu Sadık			230	30
83	83	Çavuş oğlu Yusuf			229	35
70	70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed			223	30
80	80	Hanifi oğlu Ali			223	
48	48	Hanifi oğlu Mustafa			222	35
33	33	Kara Musa oğlu Hasan			222	30
39	39	Gevheroğlu Hüseyin			222	30
67	67	Abdi oğlu Musa			222	30
		Tanbur Bekir oğlu Osman	Kizirlik	Zile Yörügünden	200	
73	73	Türkmen oğlu Ali			195	
81	81	Karaoğlan oğlu Hüseyin			189	
72	72	Coşkun oğlu Ömer			187	
20	20	Topaçoğlu Ömer	Gurabcalık		158	
84	84	Kürd Çoban Alev			157	20
64	64	Kethüdâ oğlu Cavlak Mustafa	Çobanlık		150	
26	26	Kadı oğlu Mustafa	Gurabcalık-		125	
46	46	Kel Hüseyin oğlu Ahmed	Çıraklık		120	
61	61	Çavuş oğlu Memiş	Gurabcalık		120	
15	15	Topaçoğlu Hüseyin	Çoban		100	
54	54	Yeğenoğlu Muhammed	Gurabcalık		100	
69	69	Aşık oğlu İbrâhim	Gurabcalık		100	
86	86	Maksud oğlu Yunus	Çobanlık		100	
		Halil oğlu Halil	Amele		100	
65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülgani	Amelelik		98	
63	63	Göbekoğlu Osman	Çobanlık		90	
75	75	Sarı oğlu Yetim Mehmet	Gurabcalık		90	
TOPLAM (84 Hane)					31917	5

Tablo 22. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Meslek Üzerinden Alınan Vergi

1260-1261 Yılları Meslek Üzerinden Ödenen Vergi						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettu'u	
					Kuruş	Para
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		150	
15	15	Topaçlıoğlu Hüseyin	Çobanlık		100	
20	20	Topaçlıoğlu Ömer	Gurabcalık		150	
26	26	Kadı oğlu Mustafa	Gurabcalık-Çıraklık		100	
46	46	Kel Hüseyin oğlu Ahmed	Gurabcalık		120	
54	54	Yeğenoğlu Muhammed	Gurabcalık		100	
61	61	Çavuş oğlu Memiş	Çobanlık		120	
63	63	Göbekoğlu Osman	Çobanlık		90	
64	64	Kethüdâ oğlu Cavlak Mustafa	Çobanlık		150	
65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülğani	Amelelik		80	
69	69	Aşık oğlu İbrahim	Gurabcalık		100	
75	75	Sarı oğlu Yetim Mehmet	Gurabcalık		90	
78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettu'u verir	100	
86	86	Maksud oğlu Yunus	Çobanlık		100	
		Tanbur Bekir oğlu Osman	Kızırlık	Zile Yörtügür	200	
		Halil oğlu Halil	Amelelik		100	
TOPLAM (16 Hane)					1750	

Tablo 23. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Meslekler ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Meslekler ve Ödenen Vergi							
MESLEKLER	HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettu'u		HANE SAYISI
					Kuruş	Para	
İMAMI	1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi		150		1
ÇOBANLIK	63	63	Göbekoğlu Osman		90		5
	86	86	Maksud oğlu Yunus		100		
	15	15	Topaçlıoğlu Hüseyin		100		
	61	61	Çavuş oğlu Memiş		120		
	64	64	Kethüdâ oğlu Cavlak Mustafa		150		
GURABCALIK	75	75	Sarı oğlu Yetim Mehmet		90		5
	54	54	Yeğenoğlu Muhammed		100		
	69	69	Aşık oğlu İbrahim		100		
	46	46	Kel Hüseyin oğlu Ahmed		120		
	20	20	Topaçlıoğlu Ömer		150		
GURABCALIK-ÇIRAKLIK	26	26	Kadı oğlu Mustafa		100		1
AMELELİK	65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülğani		80		3
			Halil oğlu Halil		100		
	78	78	Yahya oğlu Yahya	oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettu'u verir	100		
KIZIRLIK			Tanbur Bekir oğlu Osman	Zile Yörtügünden	200		1
TOPLAM					1750		16

İmamlık: Karyede Müslüman halkın hizmetinde olan 1 imam bulunmaktadır. Ancak söz konusu imam icra ettiği bu görevi dışında tarım ve hayvancılığın neredeyse her koluyla da ilgilenmekte ve sosyal hayatın ziyadesiyle içinde yer almaktadır. Azımsanamayacak kadar mal-mülk sahibi de olan 1 nolu hane reisi “Maksudoğlu Hüseyin Efendi” imamlıktan elde ettiği gelir üzerinden ise 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında 150 kuruş temettü ödemiştir. Karşılaştırma yapabileceğimiz başka imam olmasa da diğer meslek erbabı kişilerin ödediği

vergiye bakıldığında imam efendinin mesleğinden de oldukça iyi bir gelir sağladığı söylenebilir.

Tablo 24. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları İmamlık ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları İmamlık ve Ödenen Vergi							
MESLEK	HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettu'u		HANE SAYISI
					Kuruş	Para	
İMAMLIK	1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi		150		1
TOPLAM					150		1

Çobanlık: Sızır Karyesi'nde kayıtlara geçen 5 hanenin 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında çobanlık yaptığı tespit edilmiştir. Çoban aileler muhtemelen çobanlıktan elde ettikleri yıllık gelire göre temettü ödemişlerdir. Çünkü 1 aile (63 numaralı Göbek oğlu Osman) 90 kuruş vergi öderken 2 aile (86 numaralı Maksudoğlu Yunus ve 15 numaralı Topaçlı oğlu Hüseyin) 100'er kuruş, 1 aile (61 numaralı Çavuşoğlu Memiş) 120 kuruş, 1 aile ise (64 numarada kayıtlı Kethüda oğlu Cavlak Mustafa) 150 kuruş meslek vergisi ödemiştir. Bu farklılıkların elde edilen kazançla doğru orantılı olduğunu tahmin ediyoruz.

Çobanlıkla uğraşan ailelerin büyük oranda çobanlık işiyle meşgul olduğu ve karyedeki küçükbaş hayvanları otlatarak hayatlarını idame ettirdikleri anlaşılmaktadır. Çobanlıktan elde ettikleri dışında herhangi bir gelirleri yoktur.

Tablo 25. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Çobanlık ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Çobanlık ve Ödenen Vergi							
MESLEK	HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettu'u		HANE SAYISI
					Kuruş	Para	
ÇOBANLIK	63	63	Göbekoğlu Osman		90		5
	86	86	Maksud oğlu Yunus		100		
	15	15	Topaçlıoğlu Hüseyin		100		
	61	61	Çavuşoğlu Memiş		120		
	64	64	Kethüda oğlu Cavlak Mustafa		150		
TOPLAM					560		5

Gurabcılık: Yukarıda sözü edildiği gibi Sızır Karyesi'ne özgü bir iş kolu olarak gurabcılık işiyle uğraşan 5 hane kayıtlarda geçmektedir. Bu meslek Sızır Kasabası'nda bugün de revaçta olan Gilaboru bitkisiyle ilgili bir uğraş alanı olmalıdır. Karyenin su yönünden zengin olması bu meslek kolu için son derece önemlidir. Dolayısıyla su boylarındaki çalı türü bitkisinden toplanarak civardaki pazarlarda satıldığını tahmin ettiğimiz gilaboru ticareti ayrı bir iş kolu olarak belirmiştir.

Anlaşılan yine çobanlık mesleğinde olduğu gibi gurabcılık ya da gilaboru işiyle uğraşan aileler de bu işten elde ettikleri kazanç oranında vergi ödemişlerdir. 75 numarada kayıtlı

“Sarıoğlu Yetim Mehmet” bu işle uğraşanlar arasında 90 kuruşluk vergisiyle en az gelir elde eden hane reisi iken, 20 numarada kayıtlı “Topaçlıoğlu Ömer” in ise ödediği 150 kuruş vergi ile gurabcalıktan en fazla gelir elde eden aile olduğu anlaşılmıştır. “Yeğenoğlu Muhammed” (54) ve “Aşık oğlu İbrahim” (69) 100’er kuruş, “Kel Hüseyinoğlu Ahmed” (46) ise 120 kuruş olarak yaptıkları gurabcalık mesleği üzerinden temettü ödemişlerdir. 20 numarada kayıtlı “Topaçlı oğlu Ömer” dışında gurabcalıkla uğraşan diğer hane reislerinin başka gelirleri yoktur.

Tablo 26. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Gurabcalık ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Gurabcalık ve Ödenen Vergi							
MESLEK	HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettü'u		HANE SAYISI
					Kuruş	Para	
GURABCALIK	75	75	Sarı oğlu Yetim Mehmet		90		5
	54	54	Yeğenoğlu Muhammed		100		
	69	69	Aşık oğlu İbrahim		100		
	46	46	Kel Hüseyin oğlu Ahmed		120		
	20	20	Topaçlıoğlu Ömer		150		
TOPLAM					560		5

Gurabcalık-Çıraklık: Gurabcalık işinin yanında aynı zamanda çıraklık yapan tek 1 hane reisi vardır. 26 numarada kayıtlı “Kadıoğlu Mustafa”. Şahsın hangi mesleği ek iş olarak yaptığını kesin olarak bilemiyoruz ancak bu kişinin hem gurabcalık yaptığı hem de Sızır Karyesi’nde ileri gelen bir ailenin ya da köyün işleriyle de meşgul olduğu sanılmaktadır. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında ödediği vergiye bakıldığında ise iki işle meşgul olmasına rağmen pek de iyi bir kazanç sağlamadığı düşünülmektedir. Başka gelir sağladığı mülkü de yoktur.

Tablo 27. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Gurabcalık-Çıraklık ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Gurabcalık-Çıraklık ve Ödenen Vergi							
MESLEK	HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettü'u		HANE SAYISI
					Kuruş	Para	
GURABCALIK-ÇIRAKLIK	26	26	Kadı oğlu Mustafa		100		1
TOPLAM					10		1

Amelelik: Karyede amelelikle uğraşan 3 hane reisi vardır. Bunlardan 78 numarada kayıtlı “Yahyoğlu Yahya” nın oğlunun amelelik yaptığı kayıtlarda özellikle belirtilmiştir. Kendisinin ne işle uğraştığı belirtilmemiştir. Söz konusu şahsın oğlu amelelikten elde ettiği gelir üzerinden 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında 100 kuruş temettü ödemiştir. Hane numarası belirtilmemiş olan “Halil oğlu Halil” de amelelikten elde ettiği gelir üzerinden 100 kuruş vermiştir. 65 numarada kayıtlı “Çalık Yusuf oğlu Abdülğani” ise 80 kuruş amelelik vergisi ile bu iş kolundan en az gelir elde eden kişi olarak karşımıza çıkmaktadır. Amelelikle uğraşan

aileler arasında sadece “Çalık Yusuf oğlu Abdülğani”nin (65) ayrıca 1 sağman ineği ve 3 dönüm ekili tarlası vardır. Diğer iki hane reisinin ise amelelikten elde ettikleri dışında herhangi bir gelirleri yoktur. Hane numarası belirtilmeyen “Haliloğlu Halil” de muhtemelen geçici olarak Sızır Karyesi’nde amelelik yapmak için bulunmuş bir kişi olmalıdır. Sızır Karyesi’nde kızirlik yapan “Tanbur Bekiroğlu Osman”ın Zile yörüklerinden olduğu kayıtlarda özellikle belirtilmiş ve bundan yola çıkarak ilgili şahsın karyede geçici olarak bulunduğu anlaşılmaktadır. Kayıtlarda “Tanbur Bekiroğlu Osman” a da hane numarası verilmemiş olması hane numarası olmayan kişilerin Sızır Karyesi dışından geçişi olarak Sızır’a geldiklerini göstermektedir.

Tablo 28. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Amelelik ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Amelelik ve Ödenen Vergi							
MESLEK	HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettu'u		HANE SAYISI
					Kuruş	Para	
AMELELİK	65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülğani		80		3
			Halil oğlu Halil		100		
	78	78	Yahya oğlu Yahya	oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettu'u verir	100		
TOPLAM					280		3

Kızirlik: Sızır Karyesi dışından geldiği içi olsa gerek hane numarası verilmeyen “Tanbur Bekiroğlu Osman” karyede muhtarın yanında hizmetli olarak çalışan bir kişidir. Muhtemelen köylü tarafından belli bir maaş ödenen kişi elde ettiği gelir üzerinden 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında 200 kuruş vergi ödemiştir. Belli bir iş koluyla meşgul olanlar arasında en yüksek vergiyi ödeyen, dolayısıyla en fazla gelir elde eden “Tanbur Bekiroğlu Osman”ın ne kadar süreyle Sızır Muhtarı himayesinde kızirlik yaptığını bilemiyoruz. Muhtemelen kızirin görevi muhtarın göreviyle başlıyor ve bitiyordu.

Tablo 29. 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) Yılları Kızirlik ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Kızirlik ve Ödenen Vergi							
MESLEK	HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Mesleğiyle ilgili temettu'u		HANE SAYISI
					Kuruş	Para	
KIZIRLIK			Tanbur Bekir oğlu Osman	Zile Yörügünden	200		1
TOPLAM					200		1

İKİNCİ BÖLÜM

ÜRÜN ÇEŞİTLERİ ve MİKTARLARI

Yukarıda 1843 (M)/1259 (H) yılında alınan toplam vergiler üzerinde bir değerlendirme yapılmıştır. Bu vergiler de buğday, arpa, burçak, koyun, keçi, değirmen, bostan, çera, kovan ve bahçe gibi ürün çeşitlerinin miktarları üzerinden alınmıştır. Bu bölümde söz konusu yıl içerisinde anılan ürünlerin üretim durumları ve bunlardan alınan vergiler ayrı ayrı değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

2.1. Buğday

Kayıtlarda “*Hınta*” olarak geçen buğday Sızır Karyesi’nde en çok yetiştirilen üründür. Buğdayda ölçü birimi olarak da “*kile*” kullanılmıştır. Kile günümüzde halk arasında halen kullanılmaktadır. 1843 (M)/1259 (H) yılında Sızır Karyesi’nde ahalinin ürettiği 551 kile buğdaydan toplam yaklaşık 2062 kuruş 8 para vergi alınmıştır. Kile’nin kg.gram cinsinden miktarı bölgelere göre değişmekle birlikte Sızır’da 1 kile buğdayın yaklaşık 16 kg. olduğu tespit edilmiştir. Buna göre 1843 (M)/1259 (H) yılında Sızır’da yaklaşık 8816 kg. buğday üretildiği tahmin edilmektedir.

Söz konusu buğday miktarının defterde adı geçen 71 hane tarafından üretildiği, geriye kalan 17 hanenin ise tarım dışındaki diğer iş kollarıyla uğraştığı tespit edilmiştir. Defter kayıtlarında geçen 88 hanenin her birinde 5 kişinin yaşadığını kabul edersek karyenin yaklaşık nüfusunu da bulmuş oluyoruz. Buna göre Sızır Karyesi’nde Temmettu kayıtlarının tutulduğu 1843 (M)/1259 (H) ve 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında yaklaşık 440 kişi yaşamaktaydı. 1843 (M)/1259 (H) yılında üretilen toplam buğday miktarına bakıldığında ise kişi başına 20 kg. kadar buğday düşüyor olmalıydı.

1843 (M)/1259 (H) yılında buğday, arpa, burçak, koyun, keçi, değirmen, bostan, çera, kovan ve bahçe gibi emtiadan alınan vergi toplamı 8146 kuruş 20 para’dır. Bu toplam vergi içerisinde 2062 kuruş 8 para ise sadece buğdaydan alınan vergidir. Dolayısıyla 1843 (M)/1259 (H) yılında ahalden alınan toplam verginin $\frac{1}{4}$ ’ü sadece üretilen buğday üzerinden alınan vergidir. Çünkü en çok üretilen veya tarımı yapılan ürün doğal olarak buğdaydır.

Buğday üreten aileleri ürettikleri buğday miktarına göre kategorilere ayırdığımızda bu ailelerin sahip oldukları arazi miktarları ve buğday kaynaklı ekonomik durumları hakkında da bazı ipuçları elde edebiliriz. Buna göre aşağıdaki gibi bir tablo orta çıkmaktadır;

Tablo 30. 0-5 Kile Arası Buğday Üretenler

0-5 Kile Arası Buğday Üretenler			
HANE	NUMARA	İSİM	Miktarı (Kile)
3	3	Kadioğlu Ali	5
6	6	Demircioğlu Sadık	5
8	8	Minnetoğlu Ahmed	5
14	14	Topaçlıoğlu Ömer	5
16	16	Minnetoğlu Ahmed	5
24	24	Topuzoğlu Hasan	5
27	27	Kadioğlu Osman	5
28	28	Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed	5
33	33	KaraMusa oğlu Hasan	5
48	48	Hanifioğlu Mustafa	5
49	49	Karaoğlanoğlu Süleyman	5
37	37	Güharoğlu İbrâhim	5
39	39	Gevheroğlu Hüseyin	5
51	51	Tahiroğlu Topal Mustafa	5
52	52	Tahiroğlu Hüseyin	5
53	53	Tahiroğlu Tahir	4
55	55	Karaoğlanoğlu Halil	5
57	57	Minnetoğlu Hasan Hüseyin	5
59	59	Çavuşoğlu Ahmed	5
60	60	Çavuşoğlu Süleyman	4
67	67	Abdioğlu Musa	5
70	70	Coşkunoğlu Yetim Mehmed	5
72	72	Coşkunoğlu Ömer	4
73	73	Türkmenoğlu Ali	4
78	78	Yahyaoğlu Yahya	5
80	80	Hanifioğlu Ali	4
81	81	Karaoğlanoğlu Hüseyin	4
83	83	Çavuşoğlu Yusuf	5
TOPLAM (28 Hane)			134

Tablo 31. 5-10 Kile Arası Buğday Üretenler

5-10 Kile Arası Buğday Üretenler			
HANE	NUMARA	İSİM	Miktarı (Kile)
7	7	Demircioğlu Mehmet	6
9	9	Demircioğlu Halil	9
11	11	Gevheroğlu Halil	8
12	12	Karaoğlun oğlu Mustafa	9
13	13	Minnetoğlu Seyyid	9
17	17	Tabanoğlu Mustafa	9
18	18	Mahmudoğlu Hüseyin	9
19	19	Adaoğlu Musa	6
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir	10
22	22	Kabasakal oğlu Bekir	8
23	23	İmamoğlu Abdurrahman	9
25	25	Kadioğlu Halil	9
29	29	Maksudoğlu Salih	10
31	31	Kara Musa oğlu Musa	6
32	32	Kara Musa oğlu Ömer	8
34	34	Abdaloğlu Yunus	9
35	35	Abdaloğlu Bekir	7
36	36	Abdaloğlu Mehmed	7
38	38	Kibaroğlu Ömer	9
40	40	Osmanoğlu Topal Mustafa	10
42	42	Osmanoğlu Musa	9
43	43	Bozalioğlu Danacı İsmail	10
44	44	Kel Hüseyinoğlu İsmail	10
45	45	Kel Hüseyinoğlu Hasan	8
50	50	Karaoğlanoğlu Seyyid	9
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin	6
58	58	Mahmudoğlu Sipâhi Seyyid	10
62	62	Göbekoğlu İbiş	9
66	66	Bıçakvelioğlu Topal Abdullah	9
68	68	Çatalbaşoğlu Mehmed	9
71	71	Coşkunoğlu Hüseyin	7
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet	9
77	77	Hızıroğlu Hüseyin	9
82	82	İsaoğlu İsa	9
84	84	Kürd Çoban Alev	6
85	85	Kara Ahmedoğlu Ali	9
TOPLAM (36 Hane)			305

Tablo 32. 10-15 Kile Arası Buğday Üretenler

10-15 Kile Arası Buğday Üretenler			
HANE	NUMARA	İSİM	Miktarı (Kile)
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	15
2	2	Kadioğlu Hüseyin	15
10	10	Gevheroğlu Yunus	12
30	30	Celepoglu Ömer	15
41	41	Osmanoğlu Ali	15
TOPLAM (5 Hane)			72

Tablo 33. 15-20 Kile Arası Buğday Üretenler

15-20 Kile Arası Buğday Üretenler			
HANE	NUMARA	İSİM	Miktarı (Kile)
4	4	Pir Alioğlu Abdullah	20
47	47	Kürd İbrahimoglu Musa	20
TOPLAM (2 Hane)			40

Tablolar genel bir değerlendirmeye tâbi tutulduğunda örneğın, 10 kile ve üzerinde buğday üretimi yapan sadece 7 hane olduğu, asıl üretimi yapan, 5-10 kile arasındaki üretimiyle 36 kişilik orta sınıf halk olduğu anlaşılmaktadır. Toplam buğdayın 305 kilesini bu gruptaki aileler üretmektedir. 5 kileye kadar üretim yapan 28 hane bulunmaktadır. Buğday üretimindeki miktarlar ödenen vergiyle de doğru orantılıdır. Buğdaydan 1843 (M)/1259 (H) yılında alınan verginin ise kile bazında 3.7 kuruş 20 para olduğu görölmektedir.

2.2.Arpa

Defter kayıtlarında “Şaîr” olarak geçen arpada kullanılan ölçü birimi de “kile”dir. Sızır Karyesi’nde 1 kile buğdayın günümüzde 18 kg.’a tekabül ettiği tespit edilmiştir. Buğdayda olduğu gibi arpa üreten de 71 hane vardır. Geriye kalan 18 hane ise diğer iş kollarıyla uğraşmaktadır.

1843 (M)/1259 (H) yılındaki arpa üretimi 387 kile ile buğdaydan hemen sonra gelmektedir. Özellikle hayvan yemi olarak kullanıldığını düşündüğümüz arpanın 1 kilesi 18 kg. olduğuna göre Sızır Karyesi’nde bu yıl içerisinde yaklaşık 6966 kg. arpa üretilmiş olmalıdır. Tahmini nüfusa bölündüğünde hane başına yaklaşık 15.8 kg. arpa düşmektedir.

1843 (M)/1259 (H) yılında alınan toplam verginin 726 kuruş 1 paralık kısmı arpa üretiminden sağlanmıştı. Bu da toplam alınan 8146 kuruşluk vergi içerisinde yaklaşık 1/11’lik

bir dilimi oluşturmaktadır. Dolayısıyla karyede üretilen arpa miktarının ve bu üretimden alınan vergi miktarının buğdaya göre oldukça düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Buğdayın yanında arpa üretimi de yapan bu aileleri söz konusu üretimlerine göre aşağıdaki gibi gruplandırabiliriz;

Tablo 34. 0-5 Kile Arası Arpa Üretenler

0-5 Kile Arası Arpa Üretenler			
HANE	NUMARA	İSİM	Miktarı (Kile)
3	3	Kadioğlu Ali	3
6	6	Demircioğlu Sadık	3
7	7	Demircioğlu Mehmet	3
8	8	Minnet oğlu Ahmed	3
9	9	Demircioğlu Halil	3
11	11	Gevheroğlu Halil	4
12	12	Karaoğlun oğlu Mustafa	3
14	14	Topaçlıoğlu Ömer	3
17	17	Tabanoğlu Mustafa	3
18	18	Mahmudoğlu Hüseyin	5
19	19	Adaoğlu Musa	4
23	23	İmamoğlu Abdurrahman	3
24	24	Topuzoğlu Hasan	3
25	25	Kadioğlu Halil	5
27	27	Kadioğlu Osman	4
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed	3
31	31	Kara Musaoğlu Musa	4
32	32	Kara Musaoğlu Ömer	5
33	33	Kara Musaoğlu Hasan	3
34	34	Abdaloğlu Yunus	5
36	36	Abdaloğlu Mehmed	5
37	37	Güharoğlu İbrahim	4
38	38	Kibaroğlu Ömer	4
39	39	Gevheroğlu Hüseyin	3
40	40	Osmanoğlu Topal Mustafa	4
42	42	Osmanoğlu Musa	5
43	43	Bozalioğlu Danacı İsmail	5
48	48	Hanifioğlu Mustafa	3
51	51	Tahiroğlu Topal Mustafa	3
52	52	Tahiroğlu Hüseyin	4
55	55	Karaoğlanoğlu Halil	3
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin	5
57	57	Minnet oğlu Hasan Hüseyin	4
59	59	Çavuşoğlu Ahmed	4
60	60	Çavuşoğlu Süleyman	5
62	62	Göbekoğlu İbiş	5
66	66	Bıçakvelioğlu Topal Abdullah	5
67	67	Abdioğlu Musa	3
68	68	Çatalbaşoğlu Mehmed	5
70	70	Coşkunoğlu Yetim Mehmed	3
71	71	Coşkunoğlu Hüseyin	3

72	72	Coşkunoğlu Ömer	3
73	73	Türkmenoğlu Ali	3
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet	3
78	78	Yahyaoğlu Yahya	4
81	81	Karaoğlanoğlu Hüseyin	3
82	82	İsaoğlu İsa	5
83	83	Çavuşoğlu Yusuf	3
84	84	Kürd Çoban Alev	4
TOPLAM (49 Hane)			185

Tablo 35. 5-10 Kile Arası Arpa Üretenler

5-10 Kile Arası Arpa Üretenler			
HANE	NUMARA	İSİM	Miktarı (Kile)
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	8
2	2	Kadioğlu Hüseyin	9
10	10	Gevheroğlu Yunus	9
13	13	Minnet oğlu Seyyid	7
16	16	Minnet oğlu Ahmed	7
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir	9
22	22	Kabasakal oğlu Bekir	7
29	29	Maksudoğlu Salih	9
30	30	Celepoglu Ömer	10
35	35	Abdaloğlu Bekir	9
41	41	Osmanoğlu Ali	9
44	44	Kel Hüseyinoğlu İsmail	9
45	45	Kel Hüseyinoğlu Hasan	9
47	47	Kürd İbrahimoglu Musa	10
49	49	Karaoğlanoğlu Süleyman	7
50	50	Karaoğlanoğlu Seyyid	7
77	77	Hızıroğlu Hüseyin	7
80	80	Hanifioğlu Ali	10
85	85	Kara Ahmedoğlu Ali	7
TOPLAM (19 Hane)			159

Tablo 36. 10-15 Kile Arası Arpa Üretenler

10-15 Kile Arası Arpa Üretenler			
HANE	NUMARA	İSİM	Miktarı (Kile)
4	4	Pir Alioğlu Abdullah	15
53	53	Tahiroğlu Tahir	14
58	58	Mahmudoğlu Sipâhi Seyyid	14
TOPLAM (3 Hane)			43

İlgili tablodan görüleceği üzere Sızır Karyesi'nde 1843 (M)/1259 (H) yılında buğdayla birlikte arpanın da genellikle üretildiği ve arpadan önemli miktarda gelir sağlandığı anlaşılmaktadır. Buğday üretiminde olduğu gibi arpanın da aile başına düşen miktar az olmasına rağmen 49 aile tarafından üretildiği görülmüştür. Örneğin toplam üretilen 387 kile arpanın 185 kilesini bu 49 aile üretirken 159 kilesini 19 aile, 43 kilesini ise sadece 3 aile üretmektedir. Ortaya çıkan bu tabloya göre 49 hane muhtemelen kendi ihtiyaçlarını karşılayacak kadar az miktarda arpa üretmekte, geriye kalan 22 hane ise hane başına düşen arpa miktarı nispeten yüksek olması sebebiyle ya arpa ihtiyaçları fazladır ya da arpa üzerinden gelir sağlamaktadırlar.

Arpa üretiminde hane bazındaki dağılım hemen hemen buğdayda olduğu gibidir. Arpadan alınan vergi de üretim miktarıyla doğru orantılıdır. Buna göre 1843 (M)/1259 (H) yılında 1 kile arpadan 2 kuruş vergi alındığı tespit edilmiştir. Buğdaydan alınan 3.7 kuruş 20 paralık vergiye bakıldığında arpadan alınan verginin düşük olduğu görülmektedir. Bu da gösteriyor ki üretim miktarı arttıkça kile bazında alınan vergi miktarı da artmaktadır. Öyle ki 1843 (M)/1259 (H) yılında buğday üretimi 551 kile iken arpa üretimi ise 387 kilede kalmıştır. Bu miktarlara göre 1 kile buğdaydan alınan vergi 3.7 kuruş 20 para iken arpadan alınan ise sadece 2 kuruştur.

2.3.Burçak

Bilimsel adı *Lathyrus*, Common vetch olan ve baklagillerden bir bitki olarak hemen hemen her yerde yetişen, yeşil yaprakları koyunların beslenmesinde, taneleri ise damızlık boğalar için yem olarak kullanılan burçak Sızır Karyesi'nde oldukça az yetiştirilen bir üründür. Bu üründe de ölçü birimi olarak "*kile*" kullanılmıştır. Ancak karyede burçakta kullanılan kilenin günümüzde kaç kg.'ye denk geldiği tespit edilememiştir.

1843 (M)/1259 (H) yılında Sızır Karyesi'nde topu topu 10 kile burçak üretilmiş ve bu üretimden de toplam 14 kuruş vergi alınmıştır. 21 hane no'lu "*Bekir Sipâhioğlu Bekir*" (Şekil 21) 1 kile, 30 hane no'lu "*Celepoglu Ömer*" (Şekil 30) ise 2 kile burçak üretmiş olmasına rağmen bu iki hane reisinden alınan verginin miktarı yazılmamış ya da bu kişilerden vergi alınmamış olmalıdır. Burçak üretimi yapan 9 haneden sadece 30 hane no'lu "*Celepoglu Ömer*" 2 kile burçak üretmiş ancak onun da vergisini ödeyip ödemediğini kayıtlardan anlayamıyoruz. Diğer 8 hane ise 1'er kile burçak üretmiştir. Kayıtlara yansıyan alınan vergiler de burçakta kile başına 2 kuruş'tur.

Az miktarda üretilen bu ürünün ne amaçla kullanıldığını kesin olarak bilemiyoruz. Ancak, damızlık boğalar için iyi bir besin kaynağı olan ürünün, tarım yapan her hanede en az

bir çift olan koşu öküzlerinden damızlık olarak da kullanılanları için az da olsa özel maksatlı burçak tarımı yapıyor olmalıydı.

Üretilen burçak kayıtlarda geçen hane sayısına bölündüğünde hane başı son derece az miktardaki burçağın oldukça kıymetli bir ürün olduğunu ya da burçak ihtiyacının çok olmadığını anlıyoruz. Yine bu az üretime bağlı olarak burçak üretiminden alınan verginin de 1843 (M)/1259 (H) yılında toplam alınan vergiler içerisinde oldukça düşük bir yekûnü teşkil ettiğini görebiliyoruz. Burada dikkat çeken bir husus ise burçak üreten bu 9 hanenin 1843 (M)/1259 (H) yılında ödediği toplam vergi Sızır Karyesi'nde bu yıl içerisinde alınan toplam verginin ¼'ünden fazladır. Böylelikle az da olsa burçak tarımı yapanların varlıklı aileler olduklarını kesin olarak anlayabiliyoruz. Bu durumu zaten ailesel bazda ödenen vergiler üzerinden de görmek mümkündür.

Tablo 37. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Burçak Üretimi ve Alınan Vergi

1259 Yılı Burçak Üretimi ve Alınan Vergi										
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Seneci şabıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temennat vergisi olarak verdiği)		Miktar			Vergisi
					Kuruş	Para	Kile	Kuruş	Para	
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			324		1	2		
10	10	Gevheroğlu Yunus			157		1	2		
13	13	Minnet oğlu Seyyid			200		1	2		
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			134		1			
30	30	Celep oğlu Ömer			213		2			
41	41	Osman oğlu Ali			314		1	2		
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			134		1	2		
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			324		1	2		
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			157		1	2		
GENEL TOPLAM (9 Hane)					1957		10	14		

Burada, Sızır Karyesi'nde 1843 (M)/1259 (H) yılında üretilen buğday, arpa ve burçak ile bu ürünlerden alınan vergilere ve bu ürünleri üreten aileler, ailelerin bu yıl içerisinde ödedikleri toplam vergiler ile söz konusu ürünlerin karyedeki üretim potansiyellerine dair bilgilere yer verilmiştir.

Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere Sızır Karyesi'nde 1843 (M)/1259 (H) yılında 142 hane tarafından toplam 948 kile hububat üretilmiş ve üretilen bu hububattan da 2802 kuruş 9 para vergi alınmıştır. Alınan bu vergiler karyede 1843 (M)/1259 (H) yılında alınan toplam verginin de 1/3'üne denk düşmektedir. Yani aslında bu yıl içinde alınan vergilerin büyük bir kısmı söz konusu bu ürünler üzerindedir. Geriye kalan vergiler ise koyun, keçi, bostan, bahçe,

kovan, çera ve değirmenden alınmıştır. Oranlara bakıldığında ise ahalinin büyük bir kısmının (88 handen 71'inin) buğday ve arpa tarımı ile uğraştığı anlaşılmaktadır. Bu ürünlerle ilgilenen ahali aynı zamanda yukarıdaki diğer emtiadan da geçimini sağlıyor olmalıydı. 17 hane ise gurabcalık, çobanlık, amelelik, çıraklık ve kızirlik gibi iş kollarından başka herhangi bir işle uğraşmamakta veya o kadar fakir ya da yaşlıdır ki onun bunun yardımıyla ancak geçimini sağlayabilmektedir.

Tablo 38. 1843 (M)/1259 (H) yılında Hububattan Alınan Toplam Vergi

Üretilen Hububat	Üreten Hane Sayısı	Üretim Miktarı (Kile)	Alınan Vergi		1843 (M)/1259 (H) Yılı Alınan Toplam Vergi	
			Kuruş	Para	Kuruş	Para
Buğday	71	551	2062	8	8563	40
Arpa	71	387	726	1		
Burçak	9	10	14			
TOPLAM		948	2802	9		

Üretilen hububatın hane başına düşen miktarı oldukça azdır. Örneğin hane başına 6.2 kile buğday, 4.3 kg. arpa ve 0.1 kile burçak düşmektedir. Buğday 18 kg. üzerinden hesaplanırsa hane başına 100 kg. kadar buğday, arpa ve burçak ise 18 kg. üzerinden düşünülürse hane başına 79 kg. arpa ve 2 kg. kadar da burçak düşmektedir. Her hanede en az 5 kişinin olduğu varsayılırsa kişi başı 1.24 kile veya 20 kg. buğday, 0.86 kile veya 15.8 kg. arpa, 0.02 kile veya 0.4 kg. burçak düşmektedir.

Toplam üretilen 948 kile veya 15962 kg. hububattan (buğday, arpa, burçak) hane başına 10.6 kile veya 181.1 kg., kişi başına ise 2.12 kile veya 36.2 kg. hububat düşmektedir. Bu haliyle bile 1843 (M)/1259 (H) yılında Sızır Karyesi'nde ekonomik durumun pek de iç açıcı olmadığı anlaşılmaktadır. Öyle ki 5 kişilik bir aile, eğer başka geçim kaynakları yoksa yıl boyunca 100 kg. kadar buğdayla hayatını idame ettirmek zorundadır. Hanedeki kişi sayısını 5 değil de daha yüksek bir sayı olarak kabul ettiğimizde durumun vahameti daha da artacaktır. Arpa, özellikle burçaktaki durum buğdayın oldukça gerisindedir.

Tablo 39. Üretilen Hububatın Hane Başına Düşen Oranı

Üretilen Hububat	Üretim Miktarı	Üretim Miktarı (Kg.)	Hane Başına Düşen Miktar	Hane Başına Düşen Miktar	Kişi Başına Düşen Miktar (Her hanede 5 kişi olduğu)	Kişi Başına Düşen Miktar (Her hanede 5 kişi olduğu kabul edilerek)
Buğday	551	8816	6.2	100	1.24	20
Arpa	387	6966	4.3	79.1	0.86	15.8
Burçak	10	180	0.1	2	0.02	0.4
TOPLAM	948	15962	10.6	181.1	2.12	36.2

1843 (M)/1259 (H) yılında, sahip oldukları bütün emtiadan toplamda en yüksek vergiyi ödeyen ailelerin aynı zamanda en çok hububat üreten aileler olduğu görülmektedir. Aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere örneğin 4 no’lu hane reisi “*Pir Alioğlu Abdullah*” ile 47 hane no’lu “*Kürd İbrahimoglu Musa*” bu yıl içinde en yüksek vergi ödeyen hane reisleri olmaları yanında aynı zamanda en çok buğday ve arpa üreten aileler sıralamasında da ilk sırada yer almaktadırlar.

Buğday üretiminde ilk 5 sırada yer alan 5 aile 1843 (M)/1259 (H) yılında toplam üretilen buğdayın neredeyse 1/7’sini üretmektedir. Söz konusu aileler aynı yıl içinde buğdaydan alınan vergi ile toplamda her emtiadan alınan vergilerin de yine 1/7’sini karşılayan ailelerdir. Arpa üretiminden ilk 5 sırada yer alan aileler de yine 1843 (M)/1259 (H) yılı içindeki toplam arpa üretiminin, arpadan alınan vergi toplamının ve toplam alınan vergilerin 1/7’sine yakınına karşılamaktadır. Son derece kısıtlı ve az sayıdaki aile tarafından yapılan burçak tarımına ilişkin böylesi bir değerlendirme yoluna gidilmemiştir.

Tablo 40. 1843 (M)/1259 (H) Yılı En Çok Hububat Üreten ve Hububat Vergisi Ödeyen Aileler

1843 (M)/1259 (H) Yılı En Çok Hububat Üreten ve Hububat Vergisi Ödeyen Aileler						1843 (M)/1259 (H) Yılı Toplam Ödenen Vergi		
Üretilen Ürünler	Hane	Numara	İsim	Üretim Miktarı (Kile)	Vergisi		Kuru \$	Para
					Kuru \$	Para		
Buğday	4	4	Pir Alioğlu Abdullah	20	75	-	324	-
	4	4	Kürd İbrahimioğlu Musa	20	75	-	324	-
	7	7						
	1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	15	56	10	157	-
	2	2	Kadioğlu Hüseyin	15	56	20	130	-
	4	4	Osmanoğlu Ali	15	56	10	314	-
	1	1						
TOPLAM				85	319	-	1249	-
1843 (M)/1259 (H) YILI TOPLAM BUĞDAY				551	2062	8	8146	20
Arpa	4	4	Pir Alioğlu Abdullah	15	30	-	324	-
	5	5	Tahiroğlu Tahir	14	-	-	90	-
	3	3						
	5	5	Mahmudoğlu Sipâhi Seyyid	14	28	-	213	-
	3	3	Celepoğlu Ömer	10	20	-	213	-
	0	0						
	4	4	Kürd İbrahimioğlu Musa	10	20	-	324	-
TOPLAM				63	98	-	1164	-
1843 (M)/1259 (H) YILI TOPLAM ARPA				387	726	1	8146	20
Burçak	3	3	Celepoğlu Ömer	2	-	-	213	-
	0	0						
	4	4	Pir Alioğlu Abdullah	1	2	-	324	-

1	1	Gevheroğlu Yunus	1	2	-	157	-
0	0						
1	1		Minnetoğlu Seyyid	1	2	-	200
2	2	Bekir Sipâhioğlu Bekir	1	2	-	134	-
1	1						
TOPLAM			6	8	-	1028	-
1843 (M)/1259 (H) YILI TOPLAM BURÇAK			10	14	-	8146	20
GENEL TOPLAM			154	426	-	3441	-

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAYVAN ÇEŞİTLERİ VE ALINAN VERGİLER

Bu bölümde 1843 (M)/1259 (H) yılında buğday, arpa ve burçak dışında kalan diğer emtia miktarları ve bunlardan alınan vergilere yer verilecektir. Temettu kayıtlarında burada olduğu gibi zaten hububat ve bunlar dışında kalan emtianın ayrı ayrı toplamları belirtilerek bunların ayrı kategoriler halinde değerlendirildiğini de görüyoruz. 1843 (M)/1259 (H) yılı kayıtlarında söz konusu bu iki kategorideki ürünlere dair genel bir toplam da verilerek bu yıla ilişkin genel bir değerlendirme de yapılmıştır. Hububat dışında kalan emtialar şunlardır;

3.1.Koyun-Keçi

Defter kayıtlarında 1843 (M)/1259 (H) yılında koyun ve keçi olarak iki küçükbaş hayvan ve ayrıca keçi olarak tek cins küçükbaş hayvana ilişkin ayrı ayrı kayıt tutulduğu görülmüştür. Neden böyle bir ayrıma gidildiğini bilemiyoruz. Küçükbaş hayvan olarak ilk koyun ve keçi sayısı ve bunlardan alınan vergileri görüyoruz.

Koyun ve keçinin birlikte değerlendirildiği ilk kayda baktığımızda, karye genelinde 835 tane olan koyun ve keçinin 49 hane ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Geriye kalan 39 hanede ise küçükbaş hayvan olmadığı anlaşılmaktadır. Koyun ve keçiden alınan toplam vergiye baktığımızda alınan vergi miktarının hububata göre son derece düşük olduğu görülmektedir. Öyle ki Sızır Karyesi'ndeki 835 koyun ve keçiden 1843 (M)/1259 (H) yılında sadece 49 kuruş 8 para vergi alınmıştır. Yaklaşık 17 koyun veya keçiden 1 kuruş vergi alınmaktadır. Koyun ve keçi başına düşen verginin düşük olması bunlardan elde edilen gelirin de az olduğuna işaret etmektedir. Anlaşılan karye halkı sadece günlük işleri için bu tür hayvanlara sahip olmaktaydı. Belki de ekilmeyen çayırliklar veya otlaklıyler de bu tür hayvancılığa hitap ediyordu.

Hane başına 9'dan fazla koyun veya keçi düşmektedir. Bu da yaklaşık 500 nüfuslu Sızır Karye'si için azımsanamayacak bir sayıdır. Koyun ve keçi sahibi haneleri aşağıdaki gibi kategorilere ayırdığımızda bizzat bu küçükbaş hayvanlardan gelir elde eden ve sadece günlük ihtiyaçları için az miktarda küçükbaş hayvan sahibi olmuş aileleri net olarak görmüş olacağız.

Tablo 41. 43-53 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar

43-53 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar (vergesi 2 veya 3 kuruş olanlar)									
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak		Resm-i âdet-i aġnâm koyun ve keçi (Kaç adet koyun ve keçiden ne kadar alındığı)		
					Kuruş	Para	Re's (Adet)	Kuruş	Para
41	41	Osmanoğlu Ali			314		43	2	7
4	4	Pir Alioğlu Abdullah			324		44	2	20
2	2	Kadioğlu Hüseyin			130		46	3	
18	18	Mahmudoğlu Hüseyin			212		46	2	35
47	47	Kürd İbrahimoğlu Musa			324		50	3	5
22	22	Kabasakaloğlu Bekir			213		53	3	15
TOPLAM (6 Hane)					1517		282	17	2

Tabloda görüldüğü üzere Sızır Karyesi'nde büyük oranda koyun ve keçi yetiştiren 6 aile bulunmaktadır. Dolayısıyla bu emtiadan en çok vergi ödeyenler de bu hane reisleridir. Karyedeki toplam 835 koyun ve keçinin 282 tanesi, yani neredeyse 1/3'ünü bu kişilerindir. Yine aynı orandaki vergiyi de onlar ödemektedir. Karyede 1843 (M)/1259 (H) yılında hayvan vergisinden alınan vergilerin neredeyse 1/6'sını bu aileler sahip oldukları koyun ve keçi gelirlerinden ödemektedirler. Dolayısıyla karyede gerçek anlamda koyun ve keçi gelirleri üzerinden geçimini temin eden 6 hanenin olduğu, bunların önde gelenlerinin ise 22 hane no'lu "Kabasakaloğlu Bekir" (Şekil 22) ile 47 hane no'lu "Kürd İbrahimoğlu Musa" olduğu görülmüştür.

Tablo 42. 16-42 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar

16-42 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar (vergesi 1 kuruş olanlar)									
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak		Resm-i âdet-i aġnâm koyun ve keçi (Kaç adet koyun ve keçiden ne kadar alındığı)		
					Kuruş	Para	Re's (Adet)	Kuruş	Para
85	85	Kara Ahmedoğlu Ali			157		16	1	
82	82	İsaoğlu İsa			116		17	1	4
5	5	Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi			98		17	1	4
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			116		17	1	8
30	30	Celepooğlu Ömer			213		19	1	10
58	58	Mahmudoğlu Sipâhi Seyyid			213		20	1	10
35	35	Abdaloğlu Bekir			134		21	1	10
25	25	Kadioğlu Halil			116		21	1	
21	21	Bekir Sipâhioğlu Bekir			134		23	1	20
17	17	Tabanoğlu Mustafa			95		27	1	7
77	77	Hızıroğlu Hüseyin			157		27	1	
40	40	Osmanoğlu Topal Mustafa			157		27	1	30
43	43	Bozalıoğlu Danacı İsmail			157		27	1	5
13	13	Minnetoğlu Seyyid			200		30	1	35
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	İmam		157		31	1	37
TOPLAM (15 Hane)					2220		340	19	5

Karyedeki koyun ve keçinin önemli bir miktarına 15 hane sahiptir. Ancak hane bazında daha az koyun ve keçi sahibidirler. Dolayısıyla koyun ve keçiden söz konusu bu aileler 1 kuruştan biraz fazla vergi ödemişlerdir. Bu 15 hanenin 1843 (M)/1259 (H) yılında ödediği toplam vergi bu yıl içinde karyede alınan vergilerin neredeyse ¼'üne denk düşmektedir.

Tablo 43. 11-15 adet koyun ve keçi sahibi olanlar

11-15 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar (vergi 1 kuruşun altında)									
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede tamafiat varırsa)		Resm-i âdet-i aġnâm koyun ve keçi (Kaç adet koyun ve keçiden ne kadar alındığı)		
					Kuruş	Para	Re's (Adet)	Kuruş	Para
34	34	Abdaloğlu Yunus			116			0	25
7	7	Demircioğlu Mehmet			78		11	0	27
9	9	Demircioğlu Halil			98		11	0	37
10	10	Gevheroğlu Yunus			157		11	0	37
19	19	Adaoğlu Musa			80		11	0	35
49	49	Karaoġlanoġlu Süleyman			80		11	0	25
50	50	Karaoġlanoġlu Seyyid			95		11	0	25
84	84	Kürd Çoban Alev			80		13	0	35
44	44	Kel Hüseyinoġlu İsmail			134		14	0	35
29	29	Maksudoġlu Salih			157		15		20
TOPLAM (10 Hane)					1075		108	7	5

1 kuruşun altında koyun ve keçi vergisi ödeyen 28 hane reisi toplam 221 koyun ve keçi sahibidir. Bu aileler hem hane bazında az vergi ödemelerine rağmen toplamda koyun ve keçi vergilerinin önemli bir kısmını karşılamışlardır. Örneğin her biri 1 kuruşun altında vergi ödeyen bu aileler toplamda 221 koyun ve keçi için 11 kuruş 33 para vergi ödemişlerdir. Bu da koyun ve keçiden alınan toplam verginin ¼'ünden biraz fazladır. Aynı aileler 1843 (M)/1259 (H) yılında toplamda alınan verginin de 1/3'ünü karşılamışlardır.

Tablo 44. 5-10 adet koyun ve keçi sahibi olanlar

5-10 Adet Koyun ve Keçi Sahibi Olanlar (vergesi 1 kuruşun altında)									
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede femeftuat verisi olarak verdiği)		Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi (Kaç adet koyun ve keçiden ne kadar alındığı)		
					Kuruş	Para	Re's (Adet)	Kuruş	Para
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			69		6	0	15
59	59	Çavuşoğlu Ahmed			98		6	0	15
68	68	Çatalbaşoğlu Mehmed			116		7	0	7
24	24	Topuzoğlu Hasan			28		8	0	20
42	42	Osmanoğlu Musa			92		8	0	20
60	60	Çavuşoğlu Süleyman			42		8	0	20
62	62	Göbekoğlu İbiş			116		8	0	12
66	66	Bıçakvelioğlu Topal Abdullah			130		8	0	20
3	3	Kadioğlu Ali			80		10	0	25
TOPLAM (9 Hane)					799		77	4	30

Tablo 45. 0-5 adet koyun ve keçi sahibi olanlar

0-5 adet koyun ve keçi sahibi olanlar (vergesi 1 kuruşun altında)									
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede femeftuat verisi olarak verdiği)		Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi (Kaç adet koyun ve keçiden ne kadar alındığı)		
					Kuruş	Para	Re's (Adet)	Kuruş	Para
27	27	Kadioğlu Osman			69		2		5
16	16	Minnetoğlu Ahmed			98		3	0	7
70	70	Coşkunoğlu Yetim Mehmed			280		3	0	8
83	83	Çavuşoğlu Yusuf			42		3	0	7
51	51	Tahiroğlu Topal Mustafa			90		5	0	12
53	53	Tahiroğlu Tahir			90		5	0	12
56	56	İmam Hüseyinoğlu Emin			85		5	0	5
57	57	Minnetoğlu Hasan Hüseyin			42		5	0	10
71	71	Coşkunoğlu Hüseyin			80		5	0	12
TOPLAM (9 Hane)					876		36	1	38

3 ile 5 arası değişen sayıda koyun veya keçi sahibi olan 9 hane bulunmaktadır. Bu hanelerde toplamda 36 koyun-keçi bulunmakta ve koyun-keçi üzerinden 2 kuruşaya yakın vergi ödemişlerdir.

Tabloların geneline baktığımızda ahalinin yarıdan fazlası küçükbaş hayvan olarak koyun ve keçi sahibidirler. Ancak bunların da büyük çoğunluğu az sayıda koyun ve keçi sahibidir. Az sayıdaki hanenin de büyük sürüler halinde koyun ve keçi sahibi oldukları görülmektedir. Her emtia kategorisinde olduğu gibi koyun-keçi kategorisinde de çoğunluk sayı ve verginin daha çok aileler şeklinde ortaya çıktığı, az sayıdaki ailenin ise sayı ve vergi miktarı bakımından ön plana doğru uzandığı gözlemlenmiştir.

1843 (M)/1259 (H) yılı vergi kayıtlarında koyun ve keçi sayılarının birlikte verildiği ve bu iki tür küçükbaş hayvandan birlikte vergi alındığı görülmüştür. Fakat aynı yıl içerisinde ayrı bir başlık altında ayrıca sahip olunan keçi üzerinden de 1 hane reisinin vergi ödediği tespit edilmiştir. Burada hane reisinin sahip olduğu keçi sayısı verilmemiş, sadece ödediği 20 paralık verginin kaydı tutulmuştur. Dolayısıyla söz konusu şahsın 20 paralık bu vergiyi kaç adet keçi üzerinden ödediğini bilemiyoruz. Koyun ve keçinin birlikte değerlendirildiği başlıkta 16 ve altında bu küçükbaş hayvanlara sahip olan ailelerin 1 kuruşun altında vergi ödediğini gördük. Dolayısıyla sadece keçi vergisi ödeyen 12 no’lu hane reisi “*Karaoğluoğlu Mustafa*”nın (Şekil 12) 8 ile 15 arasında değişen sayıda keçiye sahip olduğunu tahmin ediyoruz.

Tablo 46. Keçi Sayısı ve Alman Vergi

HANE NUMARA		İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)			Resm-i âdet-i ağınam keçi (Kaç adet keçiden ne kadar alındığı)	
					Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para
12	12	Karaoğluoğlu Mustafa			116			0	20
TOPLAM (1 Hane)					116	40		0	20

Kayıtlarda 1844 (M)/1260 (H) yılında Sızır Karyesi'nde 12 adet erkek koyunun (koç) olduğu görülmüştür. Her bir erkek koyun için 1 kuruş 10 para vergi alınmıştır. 1845 (M)/1261 (H) yılında erkek koyun üzerinden herhangi bir vergi alınmamıştır. Sadece 1844 (M)/1260 (H) yılında karyedeki 12 erkek koyundan 12 kuruş 120 para ya da 15 para vergi alındığı kayıtlara yansımıştır.

1 ve 18 numaralı hane reisleri 3'er erkek koyuna sahipken 4, 22 ve 41 numarada kayıtlı hane reislerinin ise 2'ser erkek koyunu bulunmaktadır. Burada yine imamlık yapan 1 numarada kayıtlı "Maksudoğlu Hüseyin Efendi"nin 18 numarada kayıtlı "Mahmudoğlu Hüseyin" (Şekil 18) ile birlikte 3'er erkek koyun sahibi oldukları dikkati çekmektedir. Her iki hane reisi karyedeki en fazla erkek koyun sahibi iken "Maksudoğlu Hüseyin Efendi" ayrıca imamlık da yapmaktadır. Erkek koyun sahibi ailelerin doğal olarak sağman koyunları da diğer hanelere göre oldukça fazladır.

Tablo 47. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Erkek Koyun Adedi ve Alınan Vergi

HANE NUMARA		İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Erkek Koyun						
					İcârî/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
		Re's (Adet)		Kuruş		Para		Kuruş		Para	
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		3	3	30			3	30
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			3	3	30			3	30
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			2	2	20			2	20
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			2	2	20			2	20
41	41	Osman oğlu Ali			2	2	20			2	20
TOPLAM (5 Hane)					12	12	120			12	120

1844 (M)/1260 (H) yılında vergi alındığı görülen erkek keçi, yani teke sayısı kayıtlarda 10 olarak tespit edilmiştir. Sadece 1844 (M)/1260 (H) yılında erkek keçi üzerinden 20 kuruş 30 para temettü alınmıştır. 1844 (M)/1260 (H) yılında ise vergi alınmadığına göre muhtemelen bu erkek keçiler 1845 (M)/1261 (H) yılında sahipleri tarafından elden çıkarıldı.

Her bir erkek keçi için alınan vergi miktarında standart yoktur. Örneğin 5 erkek keçisi olan hane reisinden 6 kuruş 10 para vergi alınırken 2 erkek keçi sahibinden 12 kuruş, 3 erkek keçi sahibinden ise 2 kuruş 20 para vergi alınmıştır. Muhtemelen erkek keçilerin yaşı veya besili olup olmadığı gibi kıstaslar alınan vergi miktarını belirlemiştir.

47 hane numarası ile kayıtlı olan "Kürd İbrahim oğlu Musa" 5 erkek keçisi ile karyedeki en çok erkek keçi sahibidir. Daha sonra ise 3 erkek keçisiyle "Hızıroğlu Hüseyin" (77) ve 2 erkek keçisiyle "İmamoğlu Abdurrahman (Şekil 23)" (23) gelmektedir. 47 numaralı hane reisi

“Kürd İbrahim oğlu Musa” aynı zamanda Sızır Karyesi’nde 1 adet döllu kısırak ve 1 adet sağman Camus sahibi az sayıdaki hane reisleri arasında yer almaktadır.

Tablo 48. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Erkek Keçi Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılları Erkek Keçi Adedi ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Erkek Keçi						
					İcarı/Hasılat-Senevısı (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					Re's (Adet)	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş		Para					
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			2	12				12	
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			5	6	10			6	10
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			3	2	20			2	20
TOPLAM (3 Hane)					10	20	30			20	30

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında karyede 296’sı sağman, sadece 11 tanesi ise kısır olmak üzere toplam 307 adet keçi vardır. Sağman ve kısır keçi üzerinden sadece 1844 (M)/1260 (H) yılında vergi alınmıştır. Sağman keçiden keçi başına yaklaşık 2 kuruş 15 para vergi alınırken kısır keçiden alınan vergi miktarının keçi başına miktarında belli bir standart yoktur. Örneğin 41 numarada kayıtlı hane reisi “Osmanoğlu Ali” nin 2 kısır keçisi için 12 kuruş vergi alınırken 40 numarada kayıtlı “Osmanoğlu Topal Mustafa”nın 9 kısır keçisinden 21 kuruş 15 para vergi alınmıştır. Anlaşılan kısır keçinin yaşı bu hususta belirleyici olmuştur.

1844 (M)/1260 (H) yılında karyedeki 11 kısır keçiden toplam 33 kuruş 15 para vergi alınmıştır. Karyedeki keçilerin büyük çoğunluğu sağılmaktadır. Dolayısıyla keçiler de tıpkı koyunlarda olduğu gibi doğal olarak öncelikle sütü için beslenmekte ve ailelere katkısı sağlanmaktadır.

7 sağman koyunuyla birlikte 18 adet keçisi de bulunan “Osman oğlu Topal Mustafa”nın (40) 1844 (M)/1260 (H) yılında keçilerinin yarısı kısır kalmıştır. Ancak yarısından süt alabilmektedir. “Osmanoğlu Ali”nin (41) ise sağlıklı hiç keçisi yok, sahibi olduğu 2 keçi de kısırdır.

Tablo 49. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Kısır Keçi Adedi ve Alınan Vergi Miktarı

1260-1261 Yılları Kısır Keçi Adedi ve Alınan Vergi Miktarı											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Kısır Keçi						
					İcârî/Hasılât-Senevisi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			9	21	15			21	15
41	41	Osman oğlu Ali			2	12				12	
TOPLAM (2 Hane)					11	33	15			33	15

Sızır Karyesi'nde sağman inekte olduğu gibi sağman koyun üzerinden de 1845 (M)/1261 (H) yılında vergi alındığına dair kayda rastlanmamıştır. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında sağman inek ve sağman koyun sayılarında herhangi bir artışın ya da azalmanın da kaydına rastlanmadığı için 1845 (M)/1261 (H) yılında büyük ihtimalla çeşitli sebeplerle bu gelirler üzerinden vergi toplanamadı.

1844 (M)/1260 (H) yılında 88 haneden sadece 36'sının sağman koyun sahibi olduğu kayıtlara geçmiştir. Karyede ikamet eden ailelerin neredeyse 1/3'üne yakını sağman koyun beslememektedir. Oysaki Sızır Karyesi küçükbaş hayvancılığa oldukça uygun fiziki şartlara haizdir. Belki de 1844 (M)/1260 (H) yılında karyedeki 257 koyun sadece bu yıla özgü ve süt alınmakta olan koyunlardan ibaretti.

1844 (M)/1260 (H) yılında 257 sağman koyundan 1065 kuruş 18 para vergi alınmıştır. Her 1 sağman koyundan yaklaşık 4 kuruş 0.5 para vergi alınmıştır. 257 sağman koyundan neredeyse yarısı 6 ailenindir. Geriye kalanlar ise 30 aile tarafından sahiplenilmiştir. Buna göre her cins emtia üzerinde de fark edildiği gibi sağman koyun sayısında da alt, orta ve üst sınıf şeklinde belirgin sosyo-ekonomik yapının varlığı anlaşılmaktadır.

Örneğin 25'er sağman koyuna sahip "Kadioğlu Hüseyin" (2), "Pir Alioğlu Abdullah" (4) ve "Kabasakal oğlu Bekir" sağman inek gibi büyükbaş hayvancılıkla hiç meşgul olmamışlar ancak azımsanamayacak miktarda ekili tarla sahibidirler. Dolayısıyla söz konusu ailelerin tarımsal faaliyetler yanında özellikle küçükbaş hayvancılıkla meşgul oldukları anlaşılmaktadır.

Sağman koyun sahibi 36 hanenin en azından 2 ve üzerinde koyunları olduğu görülmektedir. 1'er sağman koyun sahibi "Maksudoğlu Salih" (Şekil 29) (29) ile "Tahir oğlu Topal Mustafa"nın (51) ekili araziler yönünden orta halli aileler oldukları, ayrıca 2'şer sağman inek sahibi oldukları tespit edilmiştir.

1 numarada kayıtlı "Maksudoğlu Hüseyin Efendi" imamlık mesleğinden ödediği temettü yanında azımsanamayacak sayıda sağman koyun sahibidir ve bunlar üzerinden de vergi

ödemıştır. İlgili şahsın diğer emtia konusunda da varlıklı hali gözlerden kaçmamaktadır. “Maksudoğlu Hüseyin Efendi” mesleği yanında ayrıca sağman koyun sahibi tek hane reisidir de.

Tablo 50. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman Koyun Sayısı ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Sağman Koyun Sayısı ve Ödenen Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sağman Koyun						
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adet)	Kıyıs	Para	Kıyıs	Para	Kıyıs	Para	Kıyıs	Para			
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			25	103	5			103	5
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			25	103	5			103	5
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			25	103	0,5			103	0,5
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			20	82	20			82	20
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			15	61	35			61	35
41	41	Osman oğlu Ali			10	41	0,5			41	0,5
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			9	37	5			37	5
17	17	Tabanoğlu Mustafa			9	37	0,5			37	0,5
30	30	Celep oğlu Ömer			9	37	0,5			37	0,5
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		9	37	30			37	30
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			8	33				33	
13	13	Minnet oğlu Seyyid			8	33				33	
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			8	33				33	
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			7	28	35			28	35
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			6	24	20			24	20
7	7	Demircioğlu Mehmet			5	20	25			20	25
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			5	20	25			20	25
25	25	Kadı oğlu Halil			5	20	25			20	25
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			5	20	25			20	25
35	35	Abdaloğlu Bekir			5	25	30			25	30
3	3	Kadı oğlu Ali			4	16	20			16	20
19	19	Adaoğlu Musa			4	16	20			16	20
34	34	Abdaloğlu Yunus			3	12	15			12	15
49	49	Karaoğlan oğlu Süleyman			3	12				12	
50	50	Karaoğlan oğlu Seyyid			3	12	15			12	15
82	82	İsa oğlu İsa			3	12	15			12	15
84	84	Kürd Çoban Alev			3	12	15			12	15
9	9	Demircioğlu Halil			2	8	20			8	20
10	10	Gevheroğlu Yunus			2	8	20			8	20
42	42	Osman oğlu Musa			2	8	10			8	10
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			2	8	10			8	10
59	59	Çavuş oğlu Ahmed			2	8	10			8	10
60	60	Çavuş oğlu Süleyman			2	8	20			8	20
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			2	8	20			8	20
29	29	Maksud oğlu Salih			1	4	0,5			4	0,5
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			1	4	0,5			4	0,5
TOPLAM (36 Hane)					257	1053	498			1053	498

Sızır Karyesi'nin arazi şartları küçükbaş hayvancılık açısından daha çok keçi yetiştiriciliğine uygundur. Bu durumu temettü kayıtlarında da net olarak görüyoruz. Sağman koyun ve sağman keçi sayısına bakıldığında keçi sayısının nispeten daha fazla olduğu gözden kaçmamaktadır. Öyle ki 1844 (M)/1260 (H) yılında karyede 257 sağman koyun bulunurken sağman keçi sayısı ise 296'dır. Dikkati çeken bir başka özellik ise 88 haneden sadece 36'sı sağman koyun sahibi iken 50 hanede ise sağman keçi beslenmektedir. Dolayısıyla hane reislerinin küçükbaş hayvan bakımından özellikle arazi şartları açısından da avantajlar sağlayan keçi yetiştiriciliğine soyunmuştur.

Sağman koyunda olduğu gibi sağman keçi üzerinden de sadece 1844 (M)/1260 (H) yılında vergi alınmıştır. 1845 (M)/1261 (H) yılında sağman keçi ve bunlar üzerinden alınan vergilere ilişkin herhangi bir kayda rastlanmamıştır. 1844 (M)/1260 (H) yılında 296 sağman keçiden toplam 688 kuruş 4 para vergi alınmıştır. 50 hanenin yarısında 5 ile 10 arası değişen sayıda sağman keçi bulunmaktadır. 1 veya 3 sağman keçici bulunan 19 hane vardır. 10-15 arası sağman keçi sahibi 5 aile varken 20 sağman keçi besleyen sadece 1 aile vardır. Bu da gösteriyor ki keçi besleyen aile sayısı çok olmasına rağmen hane başına düşen keçi sayısı azdır. Keçi yetiştiriciliğe önem veren az sayıda aile bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloya baktığımızda 47 numarada kayıtlı “*Kürd İbrahimoglu Musa*” 20 sağman keçisi ile Sızır Karyesi’nde en fazla keçi sahibi aile olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunu 15 sağman keçi ile 41 numarada kayıtlı “Osman oğlu Ali” izlemektedir. Bunları takiben keçi yetiştiriciliğinde söz sahibi 4 hane daha bulunmaktadır. Ancak bunlar arasında dikkati çeken ise diğer emtia üzerinde de her zaman görüldüğü üzere 1 numarada kayıtlı “*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*”dir. Aynı zamanda imamlık da yapan şahsın ayrıca 10 adet sağman keçisi bulunmaktadır. Hem imamlıktan elde ettiği gelir üzerinden hem de ayrıca sahibi olduğu diğer mülkler üzerinden temettü ödemektedir. Her bir sağman keçiden ise yaklaşık 2 kuruş 15 para vergi alındığı tespit edilmiştir.

Tablo 51. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman Keçi Adedi ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Sağman Keçi Adedi ve Ödenen Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sağman Keçi						
					İcârü/Hasılât-Senevisi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			20	47	15			47	15
41	41	Osman oğlu Ali			15	35	25			35	25
43	43	Boz Ali oğlu Danaçı İsmail			12	28	20			28	20
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		10	23	5			23	5
13	13	Minnet oğlu Seyyid			10	23	35				
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			10	24	20			24	20
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			9	21	35			21	35
11	11	Gevheroğlu Halil			9	21	15			21	15
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			9	21				21	
25	25	Kadı oğlu Halil			9	11	15			11	15
29	29	Maksud oğlu Salih			9	21	15			21	15
35	35	Abdaloğlu Bekir			9	21	25			21	25
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			9	21	15			21	15
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			9	21	15			21	15
17	17	Tabanoğlu Mustafa			8	19				19	
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			7	16	15			16	15
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			7	16	25			16	25
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			7	16	15			16	15
82	82	İsa oğlu İsa			7	16	15			16	15
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			5	11	30			11	30
9	9	Demircioğlu Halil			5	11	35			11	35
10	10	Gevheroğlu Yunus			5	11	30			11	30
12	12	Karaoğlan oğlu Mustafa			5	11	35			11	35
14	14	Topaçoğlu Ömer			5	11	35			11	35
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			5	11	35			11	35
24	24	Topuzoğlu Hasan			5	11	35			11	35
49	49	Karaoğlan oğlu Süleyman			5	11	35			11	35
50	50	Karaoğlan oğlu Seyyid			5	11	30			11	30
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			5	11	30			11	30
68	68	Çatalbaş oğlu Mehmed			5	9	20			9	20
84	84	Kürd Çoban Alev			5	11	30			11	30
7	7	Demircioğlu Mehmet			3	7	5			7	5
19	19	Adaoğlu Musa			3	7	0,5			7	0,5
30	30	Celep oğlu Ömer			3	7	0,5			7	0,5
34	34	Abdaloğlu Yunus			3	7	0,5			7	0,5
42	42	Osman oğlu Musa			3	7	0,5			7	0,5
53	53	Tahir oğlu Tahir			3	7	0,5			7	0,5
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			3	7	0,5			7	0,5
57	57	Minnet oğlu Hasan Hüseyin			3	7	0,5			7	0,5
59	59	Çavuş oğlu Ahmed			3	7	0,5			7	0,5
60	60	Çavuş oğlu Süleyman			3	7	0,5			7	0,5
62	62	Göbekoğlu İbiş			3	7	0,5			7	0,5
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			3	7	0,5			7	0,5
83	83	Çavuş oğlu Yusuf			3	7	0,5			7	0,5
3	3	Kadı oğlu Ali			2	4	30			4	30
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			2	4	30			4	30
27	27	Kadı oğlu Osman			2	4	30			4	30
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			2	4	30			4	30
70	70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed			2	4	30			4	30
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			2	4	30			4	30
TOPLAM (50 Hane)					296	688	4			688	4

3.2.Sağman Camus

Kaynak suları yönünden oldukça zengin Sızır Karyesi'nde 1844 (M)/1260 (H) yılında kayıtlara geçen sadece 3 adet sağman camus bulunmaktadır. “Kadıoğlu Hüseyin” (2), “Pir Alioğlu Abdullah” (4) ve “Kürd İbrahim oğlu Musa” (47) tarafından 1'er adet olmak üzere beslenen bu hayvanların her biri için sadece 1844 (M)/1260 (H) yılında 16'şar kuruş vergi alınmıştır. Toplamda 3 sağman camustan için 48 kuruş temettü ödenmiştir.

Sağman camus sahibi 2 numarada kayıtlı “Kadıoğlu Hüseyin” ile 47 numarada kayıtlı “Kürd İbrahim oğlu Musa” aynı zamanda 3'er sağman inek sahibi iken 4 numarada kayıtlı “Pir Ali oğlu Abdullah” ayrıca 4 sağman inek beslemektedir. Dolayısıyla sağman camus sahiplerinin aynı zamanda karyede sağman inek sahibi haneler arasında ilk sıralarda yer aldıkları tespit

edilmiştir. Yine aynı hane reislerinin Sızır Karyesi'nde en fazla sağman koyun sahibi aileler oldukları dikkati çekmektedir.

Tablo 52. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman Camus Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılları Sağman Camus Adedi ve Alınan Vergi										
HANE NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sağman Camus						
				İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
				1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para				
2	2	Kadı oğlu Hüseyin		1	16				16	
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah		1	16				16	
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa		1	16				16	
TOPLAM (3 Hane)				3	48				48	

3.3.Kısrak (Döllü-Koşu)

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında karyede toplam 3 adet döllu (hamile) kısrak kayıtlara geçmiştir. Bilhassa yük taşımacılığında ve kısmen de tarımsal faaliyetlerin diğer alanlarında kullanılan kısrakların he birinden 5 kuruş vergi alınmıştır. Sadece 1844 (M)/1260 (H) yılında 3 döllu kısrak üzerinden 160 kuruş vergi alınırken 1845 (M)/1261 (H) yılında aynı kısraklar muhtemelen yavruladıği için herhangi bir vergi alınmamıştır.

Burada dikkati çeken bir husus, 36 numarada kayıtlı “*Abdaloğlu Mehmed*”in sahibi olduğu kısrak adedi belirtilmemiş ancak 10 kuruş vergi alınmıştır. İlgili şahsın 1 adet döllu kısrak olduğunu varsaysak bile 1 döllu kısraktan 50 kuruş vergi alınırken burada alınan 10 kuruşluk verginin sebebi pek anlaşılammıştır. Muhtemel bir karışıklık ya da yanlış yazımdan kaynaklanan bu durumu açıklamak oldukça güçtür.

Burada döllu kısrak sahibi 4 numarada kayıtlı “*Pir Alioğlu Abdullah*” ile 47 numarada kayıtlı “*Kürd İbrahim oğlu Musa*” aynı zamanda 1'er sağman Camus sahibidirler.

Tablo 53. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Döllü Kısrak Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılları Döllü Kısrak Adedi ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Döllü Kısrak						
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			1	50				50	
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			1	50				50	
36	36	Abdaloğlu Mehmed				10				10	
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			1	50				50	
TOPLAM (4 Hane)					3	160				160	

Kayıtlarda koşu kısrağının Sızır Karyesi'nde pek tercih edilmediği anlaşılmaktadır. Öyle ki 88 haneden 71'inde en azından 1 adet koşu öküzü varken, bir diğer deyimle karyede 1844 (M)/1260 (H) yılında kayıtlara geçen 155 adet koşu öküzü bulunurken sadece 1 adet koşu kısrağının olduğu tespit edilmiştir.

58 numarada kayıtlı hane reisi “Mahmudoğlu Sipahi Seyyid” karyede koşu kısrağına sahip tek kişidir. 8 numarada kayıtlı “Minnetoğlu Ahmed”i hariç tutarsak karyedeki 71 koşu öküzü sahibi ailenin sahibi olduğu 155 koşu öküzünden hiç vergi alınmazken hemen hemen aynı ihtiyaçları karşılayan koşu kısrağı için “Mahmudoğlu Sipahi Seyyid”den sahibi olduğu tek bir koşu kısrağı için 1844 (M)/1260 (H) yılında 50 kuruş vergi tahsil edilmiştir.

Tablo 54. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Koşu Kısrak Adedi ve Alınan Vergi Miktar

1260-1261 Yılları Koşu Kısrak Adedi ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Koşu Kısrak						
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			1	50				50	
TOPLAM (1 Hane)					1	50				50	

3.4.Döllü Merkep

1844 (M)/1260 (H) yılında karyede 10 adet döllü (hamile) merkep bulunmaktadır. Bunlar 1845 (M)/1261 (H) yılında artık döllü merkep sınıfından çıktıkları için olsa gerek 1845 (M)/1261 (H) yılı kayıtlarında vergi alındığına dair kayıt tutulmamıştır. 1844 (M)/1260 (H) yılında ise her bir döllü merkep için 10'ar kuruş, toplamda ise 100 kuruş vergi alınmıştır.

Yük taşımacılığında kullanıldığı anlaşılan az sayıdaki merkebin Sızır Karyesi'nde pek rağbet görmediği tespit edilmiştir. Öyle ki, kayıtlarda 2 adet olarak geçen dölsüz merkepleri de hesaba kattığımızda karyede 1844 (M)/1260 (H) yılındaki toplam merkep sayısı 12'dir. 155 olan koşu öküzü sayısı ile kıyaslandığında Sızır Karyesi'nde yük taşımacılığında daha çok kağnıları çeken öküzlerin tercih edildiği ve söz konusu bu öküzlerin de aynı zamanda tarla sürme işlerinde kullanıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Kayıtlarda geçen 88 hanenin sadece 12'sinde merkep bulunurken 71 hanede ise koşu öküzü vardır. Döllü merkep sahibi 10 hanenin 9'unda ayrıca birer çift (2 adet) koşu öküzü vardır. 40 numarada kayıtlı "*Osman oğlu Topal Mustafa*"nın (Şekil 40) adının geçtiği hanede ise sadece 1 döllü merkep bulunmakta, hiç koşu öküzü yoktur. Dölsüz merkep sahibi 44 numaralı "*Kel Hüseyin oğlu İsmail*" ile 47 numarada kayıtlı "*Kürd İbrahim oğlu Musa*"nın yer aldığı hanede de koşu öküzü yerine sadece 1'er tane dölsüz merkep vardır.

Tablo 55. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Döllü Merkep Sayısı ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılları Döllü Merkep Sayısı ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Döllü Merkep						
					İcârü/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adec)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
12	12	Karaoğlu oğlu Mustafa			1	10				10	
13	13	Minnat oğlu Seyyid			1	10				10	
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			1	10				10	
19	19	Adaoğlu Musa			1	10				10	
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			1	10				10	
30	30	Celep oğlu Ömer			1	10				10	
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			1	10				10	
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			1	10				10	
53	53	Tahir oğlu Tahir			1	10				10	
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			1	10				10	
TOPLAM (10 Hane)					10	100				100	

3.5.Sağman İnek

Büyük oranda tarımla uğraşan ve toprağa bağlı bir yaşam süren Sızır Karyesi'nde, halkın uğraş kollarına ve nüfusa göre sağman inek sayısının oldukça düşük bir seviyede olduğu gözlenmiştir. Kayıtlarda adı geçen 88 hanenin neredeyse yarısından fazlasında hiç sağman inek bulunmamaktadır. 1844 (M)/1260 (H) yılı kayıtlarına göre karyede ikamet eden 47 hanede toplam 86 tane sağman inek vardır.

Karyedeki inek sayısının haneye göre dağılımında ise belirgin olarak bazı hususlar dikkati çekmektedir. Örneğin inek sahibi 47 hanenin 22'sinde 2'şer tane inek bulunurken 17'sinde ise 1'er tane inek vardır. Anlaşılan inek sahibi aileler ailenin büyüklüğüne göre en az 1 veya 2 inek sahibiydiler. Dikkati çeken bir diğer husus ise 3 inek sahibi 7 aile ile 4 inek sahibi tek 1 ailenin bulunmuş olmasıdır. 4 numarada kayıtlı "*Pir Alioğlu Abdullah*"ın Sızır Karyesi'nde 25 dönümlük ekili arazisi ile bu emtia sınıfındaki varlıklı durumu karyedeki 4 inekli tek hane sahibi olmasına da etki etmiştir.

Sağman inek başına yıllık 8 kuruş vergi alındığını net olarak görüyoruz. Ancak 16 numarada kayıtlı "*Minnetoğlu Ahmed*"ten 1 sağman ineği için yarım para daha az vergi alınmıştır. Oysaki ilgili hane üzerine kayıtlı 10 dönümlük ekili arazi söz konusu şahsın orta sınıf bir aile reisi olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla tek kişide görülen yarım paralık bu vergi muafiyetinin sebebini kesin olarak bilemiyoruz.

1845 (M)/1261 (H) yılında sağman inek üzerinden vergi alındığına dair kayıt yoktur. 86 sağman inekten sadece 1844 (M)/1260 (H) yılında 687 kuruş 0.5 para vergi alınmıştır. İki yılın toplamı olarak da karşımıza çıkan bu vergi 1844 (M)/1260 (H) yılında bütün ekili tarla üzerinden alınan toplam verginin 1/40'ına denk düşmektedir. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarındaki ekili tarlaların ise 1/66'sı kadardır.

Sağman inek sahibi 4 hane reisinin ayrıca başka iş kollarıyla da meşgul oldukları anlaşılmaktadır. Örneğin, 1'er sağman inekleri olan "*Topaçlıoğlu Ömer*" (20) aynı zamanda gurabcalık, "*Çalık Yusuf oğlu Abdülgani*" (65) amelelik, "*Yahya oğlu Yahya*"nın (78) ise oğlu amelelik yapmakta ve bu iş kolları üzerinden de ayrıca temettü ödemektedirler. 1 numarada kayıtlı "*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*" sağman inek sahibi hanelerin çoğunda olduğu gibi 2 sağman inek sahibi ve ayrıca imamlık yapmaktadır. Dolayısıyla ilgili şahsın mesleği yanında diğer emtia yönünden de varlıklı olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 56. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Sağman İnek Sayısı ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılları Sağman İnek Sayısı ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sağman İnek						
					İcari/Hasnat-Senevisi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					Re's (Adet)	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş		Para					
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			1	8				8	
6	6	Demircioğlu Sadık			1	8				8	
11	11	Gevheroğlu Halil			1	8				8	
12	12	Karaoğlu oğlu Mustafa			1	8				8	
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			1	8				8	
16	16	Minnet oğlu Ahmed			1	7	0.5			7	0.5
19	19	Adaoğlu Musa			1	8				8	
20	20	Topaçlıoğlu Ömer	Gurabcalık		1	8				8	
23	23	İmam oğlu Abdurrahman			1	8				8	
24	24	Topuzoğlu Hasan			1	8				8	
34	34	Abdaloğlu Yunus			1	8				8	
55	55	Karaoğlu oğlu Halil			1	8				8	
65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülğani	Amelelik		1	8				8	
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			1	8				8	
73	73	Türkmen oğlu Ali			1	8				8	
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			1	8				8	
78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettu'u verir	1	8				8	
25	25	Kadı oğlu Halil			2	16				16	
27	27	Kadı oğlu Osman			2	16				16	
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			2	16				16	
29	29	Maksud oğlu Salih			2	16				16	
30	30	Celep oğlu Ömer			2	16				16	
31	31	Kara Musa oğlu Musa			2	16				16	
32	32	Kara Musa oğlu Ömer			2	16				16	
9	9	Demircioğlu Halil			2	16				16	
10	10	Gevheroğlu Yunus			2	16				16	
13	13	Minnet oğlu Seyyid			2	16				16	
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			2	16				16	
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		2	16				16	
3	3	Kadı oğlu Ali			2	16				16	
35	35	Abdaloğlu Bekir			2	16				16	
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			2	16				16	
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			2	16				16	
45	45	Kel Hüseyin oğlu Hasan			2	16				16	
50	50	Karaoğlu oğlu Seyyid			2	16				16	
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			2	16				16	
62	62	Göbekoğlu İbiş			2	16				16	
68	68	Çatalbaş oğlu Mehmed			2	16				16	
84	84	Kürd Çoban Alev			2	16				16	
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			3	24				24	
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			3	24				24	
41	41	Osman oğlu Ali			3	24				24	
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			3	24				24	
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			3	24				24	
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			3	24				24	
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			3	24				24	
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			4	32				32	
TOPLAM (47 Hane)					86	687	0.5			687	0.5

3.6.Koşu Öküzü

Sızır Karyesi'nde ikamet eden 88 hane reisinin 71 tanesinde koşu öküzü bulunmaktadır. Sadece 17 hanede koşu öküzü bulunmamaktadır. Koşu öküzü sahibi olmayan bu hane reislerinin ise büyük çoğunluğu tarım ve hayvancılık dışındaki diğer iş kollarıyla meşgul oldukları ve bunlar üzerinden temettü ödedikleri anlaşılmıştır.

Koşu öküzü sahibi 71 hane reisinden 1 koşu öküzü sahibi 64 numarada kayıtlı "*Kethüda oğlu Cavlak Mustafa*" aynı zamanda çobanlık, "Yahya oğlu Yahya" (78) 2 öküz sahibi ve aynı zamanda oğlu amelelik yapmakta, çiftçilik için genellikle bir çift olarak beslenen koşu öküzü sahiplerinden "*Topaçlıoğlu Ömer*" (20) ise aynı zamanda gurabcalık işiyle uğraşmaktadır. Yine alışık olduğumuz gibi 1 numarada kayıtlı "*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*" imamlık yapmakla birlikte şaşırtıcı olarak 4 adet koşu öküzüne sahiptir. Dolayısıyla ilgili hane reisinin karyedeki sosyal ve ekonomik durumu dikkate değerdir. Bir hane için bir çift (2 adet) koşu öküzü tarımsal faaliyetler için yeterli iken 2 ve üstü koşu öküzü sahiplerinin bu durumuna açıklık getirmek zordur.

Karyede büyük oranda tarımsal faaliyetler yürütüldüğü için tarımla uğraştığı anlaşılan 71 hanenin 62'sinde bir çift (2 adet) koşu öküzü vardı. Dolayısıyla ekili tarlası olan her ailenin kendi tarlasını başkalarına muhtaç olmadan sürebileceği bir çift koşu öküzü vardır. Birer öküz sahibi 2 hane reisinden biri (64 nolu) aynı zamanda çobanlık yapmaktadır. 1 koşu öküzü sahibi 5 numarada kayıtlı "*Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi*" ise başka herhangi bir işle uğraşmamaktadır. 1 koşu öküzü sahibi bu kişiler muhtemelen ödünç bir başka koşu öküzüyle tarımsal faaliyetlerini sürdürmekteydiler.

1 numarada kayıtlı "*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*" ile birlikte toplam 6 hanede 4'er koşu öküzü bulunmaktadır. 17 numarada kayıtlı "*Tabanoğlu Mustafa*" (Şekil 17) ise Sızır Karyesi'nde 5 koşu öküzü sahibi tek hane reisidir. 2'den fazla koşu öküzü sahibi aileler sahibi oldukları bu koşu öküzlerini muhtemelen başka hanelere de ödünç veriyorlardı. 2 ve üzerinde koşu sahibi olan ailelerin buna bağlı olarak genellikle ekili tarlaları da nispeten fazladır.

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) kayıtlarında geçen toplam 155 koşu öküzünden neredeyse hiç vergi alınmamıştır. Halkın zirai faaliyetleri için zorunlu olduğundan bu emtia üzerinden vergi tahsili yapılmadığı anlaşılmaktadır. Ancak 2 koşu öküzü sahibi 8 numaralı hane sahibi "*Minnetoğlu Ahmed*"ten sahibi olduğu bu koşu öküzleri için 1844 (M)/1260 (H) yılında 20 kuruş 25 para vergi alındığı kayıtlarda tespit edilmiştir. Koşu öküzü sahibi diğer hanelerden hiçbir vergi alınmamasına rağmen söz konusu şahıstan neden vergi tahsili yapıldığını kesin olarak bilemiyoruz. Yanlış bir yazım sebebiyle değilse belki de bu hane reisi söz konusu öküzlerini kiraya verdiği için temettü ödemek zorunda kaldı.

Tablo 57. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Koşu Öküzü Adedi ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Koşu Öküzü Adedi ve Ödenen Vergi														
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜNEN ÖZEL NOTLAR	Koşu Öküzü									
					İcârî/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)									
					Re's (Adet)	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam				
	Kunus	Para	Kunus	Para	Kunus	Para								
17	17	Tabanoğlu Mustafa			5									
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		4									
10	10	Gevheroğlu Yunus			4									
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			4									
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			4									
41	41	Osman oğlu Ali			4									
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			4									
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			2									
3	3	Kadı oğlu Ali			2									
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			2									
6	6	Demircioğlu Sadık			2									
7	7	Demircioğlu Mehmet			2									
8	8	Minnet oğlu Ahmed			2	20	25				20	25		
9	9	Demircioğlu Halil			2									
11	11	Gevheroğlu Halil			2									
12	12	Karaoğlu Mustafa			2									
13	13	Minnet oğlu Seyyid			2									
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			2									
16	16	Minnet oğlu Ahmed			2									
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			2									
19	19	Adaoğlu Musa			2									
20	20	Topaçlıoğlu Ömer	Gurabcalık		2									
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			2									
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			2									
24	24	Topuzoğlu Hasan			2									
25	25	Kadı oğlu Halil			2									
27	27	Kadı oğlu Osman			2									
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			2									
29	29	Maksud oğlu Salih			2									
30	30	Celep oğlu Ömer			2									
31	31	Kara Musa oğlu Musa			2									
32	32	Kara Musa oğlu Ömer			2									
33	33	Kara Musa oğlu Hasan			2									
34	34	Abdaloğlu Yunus			2									
35	35	Abdaloğlu Bekir			2									
36	36	Abdaloğlu Mehmed			2									
37	37	Güharoğlu İbrahim			2									
38	38	Kıbaroğlu Ömer			2									
39	39	Gevheroğlu Hüseyin			2									
42	42	Osman oğlu Musa			2									
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			2									
45	45	Kel Hüseyin oğlu Hasan			2									
48	48	Hanifi oğlu Mustafa			2									
49	49	Karaoğlu Süleyman			2									
50	50	Karaoğlu Seyyid			2									
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			2									
53	53	Tahir oğlu Tahir			2									
55	55	Karaoğlu Halil			2									
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			2									
57	57	Minnet oğlu Hasan Hüseyin			2									
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			2									
59	59	Çavuş oğlu Ahmed			2									
60	60	Çavuş oğlu Süleyman			2									
62	62	Göbekoğlu İbiş			2									
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			2									
67	67	Abdi oğlu Musa			2									
68	68	Çatalbaş oğlu Mehmed			2									
70	70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed			2									
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			2									
72	72	Coşkun oğlu Ömer			2									
73	73	Türkmen oğlu Ali			2									
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			2									
78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelik yapar ve ayrıca oğlu amelikten temettu verir	2									
80	80	Hanifi oğlu Ali			2									
81	81	Karaoğlu Hüseyin			2									
82	82	İsa oğlu İsa			2									
83	83	Çavuş oğlu Yusuf			2									
84	84	Kürd Çoban Alev			2									
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			2									
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			1									
64	64	Kethüdâ oğlu Cavlak Mustafa	Çobanlılık		1									
TOPLAM (71 Hane)					155									

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİĞER EMTİA ÇEŞİTLERİ ve MİKTARLARI

4.1.Değirmen

Sızır Karyesi sular ve çağlayanlar bakımından son derece zengin olmasına rağmen 1843 (M)/1259 (H) yılı kayıtlarında karyede sadece 2 değirmene ilişkin kaydın olması şaşırtıcıdır. Hâlbuki bugün bile önemli miktarda su kaynaklarına sahip olan Sızır Kasabası'nda eski su değirmenlerine ilişkin çok sayıda izler görmek mümkündür. Günümüzde küresel ısınmaya bağlı olarak su rezervlerinin azalmasına rağmen bugün bile kasabadaki mevcut su kaynakları çok sayıdaki su değirmenini besleyebilecek kapasiteye sahiptir.

Kayıtlarda değirmen sayısı net olarak ifade edilmemiş ancak değirmen vergisi olarak iki hanenin vergi ödediği anlaşılmaktadır. Belki de bu iki aile ikiden fazla değirmene sahipti ve alınan vergide değirmen sayıları belirtilmedi. Çünkü 2 no'lu hane reisi "*Kadioğlu Hüseyin*" (Şekil 2) ile aynı aileden ya da akraba olan 3 no'lu hane reisi "*Kadioğlu Ali*" (Şekil 3) toplamda 31 kuruş 20 para gibi diğer ürünlere nispeten oldukça yüksek bir vergi ödemişlerdir.

Ayrıca, aynı sülaleye mensup olduklarını net olarak anlayabildiğimiz bu iki ailenin 1843 (M)/1259 (H) yılında ödediği toplam 210 kuruş 40 para verginin 1/6'sı sahibi oldukları muhtemelen en az 2 değirmenden alınan vergidir. Demek ki söz konusu bu ailelerin değirmencilik yanında başka uğraşları da vardı. Kayıtlarda bu iki ailenin önemli miktarda emlak ve arazi sahibi oldukları ve bunlar üzerinden de vergi ödedikleri tespit edilmiştir.

Değirmen vergilerinin hangi kıstaslar üzerinden alındığına da en azından buradaki kayıtlarda rastlanmamıştır. Değirmenin işlerlik durumuna göre alınacak vergiyi belirlemek oldukça zor olsa gerek. Ancak her iki hane reisinden de aynı miktarda değirmen vergisi alınmış olması değirmen vergilerinin değirmenin yaptığı işe göre değil de belki de değirmen sayısına göre belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 58. Değirmen Sayısı ve Alınan Vergi

Değirmen Sayısı ve Alınan Vergi										
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu		Resm-i âsyap-ı zemin (Değirmen vergisi)			
					Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para	Para
2	2	Kadioğlu Hüseyin			130			15		30
3	3	Kadioğlu Ali			80			15		30
TOPLAM (2 Hane)					210	40		31		20

1843 (M)/1259 (H) yılında olduğu gibi 1844 (M)/1260 (H) ve 1845 (M)/1261 (H) yıllarında da Sızır Karyesi'nde değirmen sahibi iki hane vardır. Büyük olasılıkla aynı sülaleye mensup bu kişiler 2 numarada kayıtlı “Kadioğlu Hüseyin” ve 3 numarada kayıtlı “Kadioğlu Ali”dir. Su ile çalışan bu değirmenler karyede üretilen bütün hububatı öğütmeye yetecek kapasitede çalıştığından olsa gerek, su yönünden zengin olan karyede daha fazla değirmen çalıştıran aile ortaya çıkmamıştır.

Değirmenlerden neye göre vergi alındığını bilemiyoruz ancak 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında 240 kuruşluk vergileriyle aynı değirmen sahiplerinin 1843 (M)/1259 (H) yılında 15 kuruş gibi oldukça düşük vergi ödemiş olmalarının sebebi anlaşılamamıştır. Ayrıca yukarıda yeri geldiği zaman söz ettiğimiz gibi, 1845 (M)/1261 (H) yılında Sızır Karyesi'nde kimi vergilerde düşüşün gözlemlendiği ve buna bağlı olarak kısmi bir kuraklığın meydana gelmiş olabileceği düşünüldüğünden 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarındaki değirmen vergilerinin sabit kalmasının da sebebi anlaşılamamıştır. Belki de karyedeki bu 2 değirmen civar yerleşmelere de hizmet vermekteydi.

Tablo 59. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Değirmen Sayısı ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Değirmen Sayısı ve Ödenen Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Asyâb (Değirmen)						
					İcâr/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Bâb (Ade)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			1	240		240		480	
3	3	Kadı oğlu Ali			1	240		200		440	
TOPLAM (2 Hane)					2	480		440		920	

4.2.Bostan

Bostan, sebze, meyve ya da çiçek bitkileri yetiştirilen, sulanan ya da sulanamayan arazilere verilen isimdir. Sızır Karyesi daha çok sulanabilen arazilerden oluştuğu için buradaki muhtemel bostanlar sulanan arazide olmalıydı. Ancak bu önemli avantajına rağmen kayıtlarda Sızır'da kayda değer miktarda bostanın olmadığı görülmüştür. Karyede imamlık vazifesinde bulunan ve 1 no'lu hane olarak kaydı tutulan "Maksudoğlu Hüseyin Efendi" kaç dönüm olduğu da kayıtlara yansımayan bostanı üzerinden 2 kuruş vergi ödemiştir. Söz konusu kişi, hem gelir elde ettiği imamlık hizmetinden dolayı, hem de sahibi olduğu diğer emlak ve arazileri üzerinden de 1843 (M)/1259 (H) yılında 157 kuruş vergi ödemiştir. Bunun 2 kuruşu ise bostan vergisidir.

Tablo 60. Bostan Miktarı ve Alınan Vergi

Bostan Miktarı ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temennuat vergisi olarak)					Bedel-i öşr-i Bostan (Bostandan alınan öşür vergisi)	
					Kuruş	Para	Dönü	Kuruş	Para		
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	İmam		157				2		
TOPLAM (1 Hane)					157						

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında Sızır Karyesi'nde kayıtlara geçen yarım dönüm bostan vardır. Bunun da sahibi beklendiği üzere 1 numarada kayıtlı ve aynı zamanda imamlık yapan “*Maksudoğlu Hüseyin Efendi*”dir. İlgili şahıs sahibi olduğu yarım dönüm bostanı için 1844 (M)/1260 (H) yılında 18 kuruş, 1845 (M)/1261 (H) yılında ise 15 kuruş temettü ödemiştir. Bostan üzerinden alınan toplam vergi ise 33 kuruştur. Bostanda nelerin yetiştirildiğine dair kayıtlarda herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır.

Tablo 61. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Bostan Miktarı ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Bostan Miktarı ve Ödenen Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Bostan						
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
					Dönüm	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		0.5	18		15		33	
TOPLAM (1 Hane)					0.5	18		15		33	

4.3.Mera-Otlak

Tarım yapılmayan, hayvanların otlaması için kullanılan boş araziler Sızır Karyesi'ndeki özellikle küçükbaş hayvanlar için önemli yayılım alanları olmalıydı. Aşağıdaki tabloda mera veya otlak sahibi olan hanelerin sahip oldukları diğer emtiaya bakıldığında doğal olarak bu hane reislerinin Sızır Karyesi'nde aynı zamanda en çok koyun ve keçi sahibi kişiler oldukları görülecektir. Bu yüzden karyedeki meraların özellikle küçükbaş hayvan otlakı alanları olarak kullanıldığını kesin olarak anlayabilmektedir.

Mera sahibi olan 5 haneden 3'nünün sahip olduğu mera miktarı kayıtlara yansımıştır. Diğer iki hane reisi ise mera vergisi ödemiş olmasına rağmen ne kadar mera ya da otlakıye sahibi oldukları kaydedilmemiştir. Buna göre Sızır Karyesi'nde kayıtlarda görüldüğü gibi kesin olarak en az 60 dönüm meranın olduğu, sadece 20'şer kuruşluk vergisi ödenen 2 mera sahibinin meraları da dahil edildiğinde bu miktarın 100 dönüme kadar çıkabileceğini tahmin ediyoruz.

Mera vergisi olarak alınan 89 kuruş 4 haneden toplanmıştır. 30 dönüm mera sahibi olan 5 no'lu hane reisi “*Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi*”den neden mera vergisi alınmadığını bilemiyoruz. Eğer bu kişiden de mera vergisi alınmış olsaydı 1843 (M)/1259 (H) yılında 5 haneden toplam 113 kuruş vergi alınmış olacaktı. Mera sahibi olanlar aynı zamanda karyedeki koyun ve keçinin 1/6'sına sahiptir.

Tablo 62. Mera-Otlak Miktarı ve Alman Vergi

Mera-Otlak Miktarı ve Alman Vergi										
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)			Bedel-i öyr-i Çera (Mera-Otlak)		Sahip oldukları koyun-keçi sayısı
					Kuruş	Para	Dönüm	Kuruş	Para	
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			130			20		46
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			324			20		44
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			98			30		17
25	25	Kadı oğlu Halil			116			15	12	21
29	29	Maksud oğlu Salih			157			15	37	15
TOPLAM (5 Hane)					825			60	89	143

Mera ya da otlak tabirinin “*hayvanları olatmaya elverişli, doğal bir bitki örtüsü bulunan, otları seyrek ve kısa boylu, biçilmeye uygun olmayan arazi*” şeklindeki tanımına bakıldığında 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yılları kayıtlarında Sızır Karyesi’ndeki toplam 3 dönümlük meranın varlığı şaşırtıcıdır. Oysaki engebeli arazileri çok olan ve bugün bile otlakiye olarak değerlendirilen arazilerin miktarı 3 dönümden çok fazladır. Anlaşılan temmettû kayıtlarına yöredeki otlakiyelere sahip olan kişilerin otlaklarının miktarı yansımıştır. Söz konusu bu meralara sahip olan hane reisleri büyük bir ihtimalle sahibi oldukları az miktardaki ekilemeyen arazilerini otlak şeklinde değerlendirmişlerdir.

Kayıtlara baktığımızda ekilmeyen arazilerini otlak olarak bırakan hanelerin sayısı azdır. Bu otlakların miktarı da son derece düşüktür. Kayıtlara göre 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında Sızır’da toplamda 3 dönüm meranın sahibi sadece 5 hanedir. Bu hane reislerinden 4’ü yarımşar dönüm otlakiye sahibi iken 5 numarada kayıtlı “Hacı Mehmet Efendi oğlu Âlim Efendi”nin 1 dönüm merası vardır.

Meralardan neye göre vergi alındığını en azından bu kayıtlara göre bilemiyoruz. Yarım dönüm mera sahibi 2 haneden 1844 (M)/1260 (H) ve 1845 (M)/1261 (H) yıllarında 180'er kuruş vergi alınırken yine yarımşar dönüm mera sahibi diğer iki haneden ise 1844 (M)/1260 (H) yılında 135'er kuruş, 1845 (M)/1261 (H) yılında ise 108'er kuruş vergi alınmıştır. Yarımşar dönüm mera sahibi 2 no'lu "Kadioğlu Hüseyin" ile 4 no'lu "Pir Alioğlu Abdullah"ın her iki yıldaki mera vergileri sabit kalırken, yarımşar dönümlük mera sahipleri diğer 2 hanenin ise 1845 (M)/1261 (H) yılı mera vergilerinde belirgin bir düşüş görülmektedir. 1 dönüm mera sahibinden ise 1844 (M)/1260 (H) yılında 270 kuruş, 1845 (M)/1261 (H) yılında ise 200 kuruş vergi alınmıştır. Dolayısıyla meradan alınan vergileri hangi faktörlerin etkilediğini kesin olarak bilemiyoruz.

Mera üzerinden 1844 (M)/1260 (H) yılında alınan 900 kuruş vergi ile 1845 (M)/1261 (H) yılında alınan 776 kuruşluk vergi toplamı 1676 kuruştur. Bu miktar söz konusu her iki yılda bütün emtia üzerinden alınan toplam verginin de 1/32'una yakındır.

Tablo 63. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Mera Miktarı ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Mera Miktarı ve Ödenen Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Çera						
					İcarı/Haslat-Senevısı (Yıllık kirası/Yıllık Haslat)						
					Dönüm	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş		Para					
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			0.5	180		180		360	
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			0.5	180		180		360	
25	25	Kadı oğlu Halil			0.5	135		108		243	
29	29	Maksud oğlu Salih			0.5	135		108		243	
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			1	270		200		470	
TOPLAM (5 Hane)					3	900		776		1676	

4.4.Kovan

Soğuk iklimi sebebiyle Sızır Karyesi'nde arıcılığın pek yaygın olmadığını bugün de görebilmekteyiz. Temettu kayıtlarında 2 ailenin tarım ve hayvancılık yanında ayrıca arıcılık faaliyetleriyle de uğraştıkları tespit edilmiştir. Daha çok hane reislerinin kendi ihtiyaçlarına yönelik olduğunu düşündüğümüz bu uğraşa dair detaylı bilgi edinemiyoruz. Öyle ki söz konusu 2 hanenin sahip oldukları kovan adedi ve bunlardan alınan verginin miktarı kayıtlara tam olarak yansımamıştır. Örneğin 4 no'lu hane reisinin 2 kovanı olmasına rağmen bundan alınan vergi miktarı belirtilmemiş ya da bu 2 kovan arısından vergi alınmamış olmalıdır. 10 no'lu hane reisinden 6 kuruş vergi alınmış olmasına rağmen kaç adet kovanı olduğu kaydedilmemiştir.

Kovana ilişkin bu belirsizlikler dışında arıcılığın Sızır Karyesi'nde ticari bir iş kolu olmadığını, mevcut kovanların ise sadece 2 hanenin meraklı bir uğraşı neticesinde elde edildiğini düşünüyoruz. Üretilen bal ise ailesel tüketime yönelik olmalıdır.

Tablo 64. Kovan Miktarı ve Vergisi

Kovan Miktarı ve Vergisi									
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsusadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)		Resm-i Kovan (Arıcılıktan alınan vergi)		
					Kuruş	Para	Adet	Kuruş	Para
4	4	Pir Alioğlu Abdullah			324		2		
10	10	Gevheroğlu Yunus			157			6	
TOPLAM (2)					481	40	2	6	

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında kayıtlara geçen sadece 4 arı kovanı vardır. 1 kovanla 4 numarada kayıtlı “*Pir Alioğlu Abdullah*” ve 3 kovanla 10 numarada kayıtlı “*Gevheroğlu Yunus*”. Toplam 4 arı kovanından 1844 (M)/1260 (H) yılında 72 kuruş, 1845 (M)/1261 (H) yılında ise 65 kuruş 33 para vergi alınmıştır. Kayıtlara her iki yılın toplamı yazılmamış olsa da 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında karyede varlığı bilinen 4 arı kovanından 137 kuruş 33 para vergi alınmış olmalıdır.

Burada dikkati çeken önemli bir husus ise Sızır Karyesi'ndeki 4 arı kovanından 3'ünün sahibi olan 10 numarada kayıtlı “*Gevheroğlu Yunus*”un aynı zamanda karyedeki tek bahçe sahibi olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bahçe ve arı kovanı arasında bir bağlantı olmalıydı.

Bölgenin iklim şartları gereği günümüz Sızır Kasabası da arıcılık faaliyetleri için pek de elverişli şartlara sahip değildir. Dolayısıyla 19. yüzyıl ortalarında bu iş koluyla pek meşgul olunmayışın sebepleri arasında iklimsel etmenler yer almalıydı.

Tablo 65. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Arı Kovanı Sayısı ve Ödenen Vergi

1260-1261 Yılları Arı Kovanı Sayısı ve Ödenen Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Arı Kovanı						
					İcari/Hasılat-Senevısı (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Para	Para					
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			1	18		15	33		
10	10	Gevheroğlu Yunus			3	54		50			
TOPLAM (2 Hane)					4	72		65	33		

4.5.Bahçe

Sızır Karyesi'nde bahçe işlerinin pek de revaçta olmadığını temettu kayıtlarından kesin olarak anlayabiliyoruz. Bahçe sahibi olduğunu bildiğimiz tek bir hane reisinin söz konusu bahçesinden elde ettiği geliri üzerinden 6 kuruş vergi ödediğini görüyoruz. Ancak bu verginin kaç dönüm bahçeden veya bahçeden elde edilen ne tür üründen sağlandığına dair herhangi bir kayda rastlanmamıştır. 1843 (M)/1259 (H) yılındaki 157 kuruşluk toplam vergisiyle ortalama bir gelire sahip olduğunu anladığımız bu hane reisinin bilhassa sahibi olduğu ekili arazilerinde buğday, arpa ve burçak tarımı yaptığı, koyun, keçi ve inek sahibi olduğu, özellikle arıcılıkla uğraştığını görüyoruz.

Tablo 66. Bahçe Miktarı ve Vergisi

Bahçe Miktarı ve Vergisi									
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak		Bedel-i öşr-i Bahçe (Bahçeden alınan Öşür Vergisi)		
					Kuruş	Para	Dönüm	Kuruş	Para
					10	10	Gevheroğlu Yunus		
TOPLAM (1 Hane)					15	7		6	

Karyede hububat dışı faaliyetlere baktığımızda ahalinin büyük çoğunluğunun koyun ve keçi yetiştirdiği ve bu küçükbaş hayvanlar üzerinden vergi ödedikleri anlaşılmaktadır. Öyle ki kayıtlardan 835 adet olduğu anlaşılan küçükbaş hayvana sahip 51 hane toplam 49 kuruş 20 para vergi ödemiştir. Aynı hane reislerinden 1843 (M)/1259 (H) yılında 6673 kuruş 40 para vergi tahsil edilmiştir. Bu miktar, karyedeki 60 dönüm meradan alınan 89 kuruşluk verginin oldukça gerisinde kalmaktadır.

Tabloya genel olarak baktığımızda karyedeki tarım faaliyetleri dışında en fazla verginin az sayıdaki mera sahibi kişilerin sahip oldukları mera miktarları üzerinden alındığı, bunu koyun ve keçi sahiplerinin izlediği görülmektedir. Daha sonra 2 değirmen sahibinden alınan 30 kuruşluk vergi gelmektedir. Bostan, kovan ve bahçe ile ilgili faaliyet alanlarının son derece kısıtlı olduğu, dolayısıyla bu emtiadan cüz'i miktarda verginin tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Hububat dışındaki emtiadan 1843 (M)/1259 (H) yılında toplam 230 kuruş 6 para vergi alınmıştır. Bu miktar hububat dışı üretim yapan 51 hanenin bu yıl içerisinde ödediği toplam verginin 1/29'u kadardır. Aynı yıl içerisinde 88 haneden tahsil edilen toplam verginin ise 1/37'sinden biraz fazladır. Hububat dışındaki emtiadan gelir sağlayan ve bunun üzerinden vergi ödeyen hane reisleri ise aşağıdaki gibi kategorize edilmiştir;

Tablo 67. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı

1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı (1 kuruşun altında vergi ödeyenler)								
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)		TOPLAM	
					Kuruş	Para	Kuruş	Para
9	9	Demircioğlu Halil			98			37
12	12	Karaoğlun oğlu Mustafa			116			20
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			69			15
16	16	Minnet oğlu Ahmed			98			7
19	19	Adaoğlu Musa			80			35
24	24	Topuzoğlu Hasan			28			20
27	27	Kadioğlu Osman			69			5
34	34	Abdaloğlu Yunus			116			25
TOPLAM (8 Hane)					674		4	4

Buğday, arpa ve burçak tarımı dışında sahibi oldukları keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe üzerinden vergi ödeyen toplam 25 hanenin olduğu tespit edilmiştir. Bunların dışındaki hane reislerinin çobanlık, amelelik, gurabcalık ve kizirlik yaptığı, 2 tanesinin oldukça fakir ve onun bunun yardımıyla geçimini sağladığı anlaşılmıştır. Bunun yanı sıra 6 no'lu hane reisi “Demircioğlu Sadık”ın (Şekil 6) ise buğday ve arpa tarımı yapmasına rağmen bunların dışında sahip olduğu emtiaya ilişkin kayda rastlanmamıştır. Buğday ve arpa vergisi olarak ödediği 24 kuruş 30 para ise 1843 (M)/1259 (H) yılı toplam vergisi olarak da gösterilmemiştir.

Keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe sahibi 25 aile dışındakilerin, eğer bir meslek mensubu değilse büyük oranda buğday ve arpa tarımı yaptıkları anlaşılmaktadır. Genel olarak bakıldığında karyedeki ahalinin daha çok tarımsal faaliyetlerde bulunduğu ve bunun haricinde ise koyun ve keçi besleyerek hayatını idame ettirdiği, sahip olduğu bu emtia üzerinden de gelirine göre vergi ödediği anlaşılmıştır.

Tablo 68. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı

1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı (1-10 kuruş arası vergi ödeyenler)								
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergiyi olarak verdiği)		TOPLAM	
					Kuruş	Para	Kuruş	Para
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	İmam		157		3	37
13	13	Minnet oğlu Seyyid			200		1	35
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			212		2	35
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			134		1	20
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			213		3	15
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			116		1	8
30	30	Celep oğlu Ömer			213		1	10
35	35	Abdaloğlu Bekir			134		1	10
TOPLAM (8 Hane)					1474		17	4

Keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe üzerinden alınan vergiler buğday ve arpa üzerinden alınan vergilerin oldukça gerisinde kalmaktadır. 1843 (M)/1259 (H) yılında buğday, arpa ve burçak tarımı yapan 71 hane reisinden toplam 2829 kuruş 20 para vergi alınırken hububat dışı faaliyetlerde bulunan 51 haneden ise sadece 230 kuruş 6 para vergi

alınabilmiştir. Bu da gösteriyor ki Sızır Karyesi'nde ahali daha çok tarımsal faaliyetlerde bulunmaktadır.

Hububat dışı emtia olarak keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe sahipleri ve bunların ödedikleri vergiler hususunda da önceki sosyo-ekonomik duruma ilişkin tespitlerimizin yine burada da geçerli olduğu ortaya çıkmıştır. Örneğin keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe sahibi 5 hane reisi en fazla vergiyi ödeyen ailelerdir. Gerçi bu kategorideki 28 no'lu hane reisi "*Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed*"'in durumuna ilişkin bir karışıklığın olduğu gözlenirse de söz konusu şahsın toplam bu emtia üzerinden 34 kuruş 30 para vergi ödediği kaydedilmiştir. Oysaki bu şahsın keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe sahibi olduğuna dair kayıt yer almamaktadır. Şahsın bu vergiyi sadece hububat üzerinden ödediği gibi bir durum ortaya çıkmaktadır.

Tablo 69. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtiannın Vergi Dağılımı

1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtiannın Vergi Dağılımı (10-20 kuruş arası vergi ödeyenler)								
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisini olarak verdiği)		TOPLAM	
					Kuruş	Para	Kuruş	Para
3	3	Kadıoğlu Ali			80		15	25
10	10	Gevheroğlu Yunus			157		12	37
25	25	Kadıoğlu Halil			116		16	12
29	29	Maksudoğlu Salih			157		15	57
TOPLAM (4 Hane)					510		61	2

Keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe üzerinden 10-20 kuruş vergi ödeyen ailelerin sayısı da 4'tür. 1-10 kuruş ve 1 kuruşun altında keçi, koyun, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe üzerinden vergi ödeyen 16 aile vardır. Dolayısıyla hububat dışı ürünlerden vergi ödeyenlerin yarısından fazlasının bu ürünlerden hane başı az miktarda gelir elde eden çok sayıdaki haneler olduğu gözlenmiştir. Hububatta olduğu gibi burada da gelirin hane başına yüksek olduğu hane sayıları az, düşük olduğu hane sayısı ise oldukça fazladır. Bir başka ifadeyse sermaye her daim olduğu gibi az sayıdaki kişilerde toplanmış gibi görünmektedir.

Tablo 70. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı

1843 (M)/1259 (H) Yılı Hububat Dışındaki Emtianın Vergi Dağılımı (20-38 kuruş arası vergi ödeyenler)								
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)		TOPLAM	
					Kuruş	Para	Kuruş	Para
2	2	Kadioğlu Hüseyin			130		38	
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			324		24	20
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Âlim Efendi			98		31	4
7	7	Demircioğlu Mehmet			78		28	20
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			98		24	30
TOPLAM (5 Hane)					728		146	8

1843 (M)/1259 (H) yılında 71 hane reisinin buğday, arpa ve burçak tarımı yaptığı ve bunlar üzerinden 2829 kuruş 5 para, 51 hanenin ise hububat dışı emtia üzerinden 230 kuruş 6 para vergi ödediği anlaşılmıştır. Dolayısıyla bu yıl içerisinde buğday, arpa, burçak, koyun, keçi, değirmen, mera, kovan, bahçe ve bostan üzerinden 3059 kuruş 11 para vergi tahsil edilmiş olmalıdır. Bu da aynı yıl içerisinde toplam 71 haneden alınan 8166 kuruş 40 paralık verginin yaklaşık 1/3'üne yakındır.

1843 (M)/1259 (H) yılında Sızır Karyesi'nde buğday, arpa, burçak, koyun, keçi, değirmen, mera, kovan, bahçe ve bostan sahiplerinden 100 kuruş ve üzerinde vergi ödeyen 3 hane bulunmaktadır. Söz konusu haneler toplam alınan vergi sıralamasında da ilklerde yer almaktadır. Dolayısıyla gelirin 1843 (M)/1259 (H) yılında neredeyse 47, 2 ve 4 no'lu bu hanelerden sağlandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 71. 1843 (M)/1259 (H) Yılında 100-150 Kuruş Vergi Ödeyenler

1843 (M)/1259 (H) Yılında 100-150 Kuruş Vergi Ödeyenler								
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak		TOPLAM	
					Kuruş	Para	Kuruş	Para
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			324		100	5
2	2	Kadıoğlu Hüseyin			130		112	20
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			324		132	
TOPLAM (3 Hane)					778		344	25

Orta düzeyde gelire sahip olduğunu anladığımız 13 hane ise 1843 (M)/1259 (H) yılında 880 kuruş 6 para vergi ödemiştir. Bu da aynı yıl içinde alınan toplam verginin 1/3'ünden fazladır. Yani, orta gelirli aileler önemli miktarda bir vergi ödemesi yapmıştır.

Gelir düzeyi yüksek ve orta gelirli ailelerin sayısı oldukça azdır. Dolayısıyla Sızır Karyesi'nde mülkiyetlerin daha çok az sayıdaki ailelerde toplandığı ve doğal olarak verginin de en çok bu aileler tarafından ödendiği görülmektedir. Öyle ki aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere 1843 (M)/1259 (H) yılında sahip oldukları bütün emtia üzerinden 0-49 kuruş arası vergi ödeyenlerin sayısı oldukça fazladır. Karyedeki 88 hanenin 59'u az miktardaki emlak ve arazisinden toplamda 2100 kuruş 5 para vergi ödemiştir. Bu da toplam verginin neredeyse 2/3'ünü geçmektedir. Her zaman olduğu gibi üst sınıf, orta sınıf ve alt sınıf şeklinde bir oluşum izlenebilmektedir.

Tablo 72. 1843 (M)/1259 (H) Yılında 50-99 Kuruş Vergi Ödeyenler

1843 (M)/1259 (H) Yılında 50-99 Kuruş Vergi Ödeyenler								
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)		TOPLAM	
					Kuruş	Para	Kuruş	Para
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			116		50	38
13	13	Minnetoğlu Seyyid			200		51	15
85	85	Kara Ahmedoğlu Ali			157		52	20
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			134		58	15
25	25	Kadioğlu Halil			116		59	32
21	21	Bekir Sipâhioğlu Bekir			134		59	
58	58	Mahmudoğlu Sipâhi Seyyid			213		65	30
29	29	Maksudoğlu Salih			157		71	17
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	İmam		157		75	45
10	10	Gevheroğlu Yunus			157		77	37
41	41	Osmanoğlu Ali			314		78	17
30	30	Celepöğlü Ömer			213		79	
47	47	Kürd İbrahimöğlü Musa			324		100	5
TOPLAM (13 Hane)					2392		880	6

Tablo 73. 1843 (M)/1259 (H) Yılında 0-49 Kuruş Vergi Ödeyenler

1843 (M)/1259 (H) Yılında 0-49 Kuruş Vergi Ödeyenler								
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)		TOPLAM	
					Kuruş	Para	Kuruş	Para
3	3	Kadioğlu Ali			80		40	5
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Âlim Efendi			98		31	4
7	7	Demircioğlu Mehmet			78		29	7
8	8	Minnet oğlu Ahmed			38		24	30
9	9	Demircioğlu Halil			98		40	27
11	11	Gevheroğlu Halil			134		38	
12	12	Karaoğlunoğlu Mustafa			116		40	
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			69		25	5
16	16	Minnetoğlu Ahmed			98		32	37
17	17	Tabanoğlu Mustafa			95		41	7
18	18	Mahmudoğlu Hüseyin			212		46	15
19	19	Adaoğlu Musa			80		31	15
22	22	Kabasakaloğlu Bekir			213		47	15
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			116		50	38
24	24	Topuzoğlu Hasan			28		25	10
27	27	Kadioğlu Osman			69		26	35
28	28	Kara Musaoğlu Yetim Seyyid Mehmed			98		24	30
31	31	Kara Musaoğlu Musa			98		30	20
32	32	Kara Musaoğlu Ömer			116		40	
33	33	Kara Musaoğlu Hasan			80		24	30
34	34	Abdaloğlu Yunus			116		44	15
35	35	Abdaloğlu Bekir			134		46	20
36	36	Abdaloğlu Mehmed			80		36	10
37	37	Güharoğlu İbrâhim			80		26	30
38	38	Kıbaroğlu Ömer			116		36	10
39	39	Gevheroğlu Hüseyin			69		34	30
40	40	Osmanoğlu Topal Mustafa			157		47	10
42	42	Osmanoğlu Musa			92		44	10
43	43	Bozalioğlu Danacı İsmail			157		48	25
44	44	Kel Hüseyinoğlu İsmail			134		58	15
45	45	Kel Hüseyinoğlu Hasan			134		48	
48	48	Hanifioğlu Mustafa			42		24	20
49	49	Karaoğlanoğlu Süleyman			80		33	15
50	50	Karaoğlanoğlu Seyyid			95		48	5
51	51	Tahiroğlu Topal Mustafa			90		25	
52	52	Tahiroğlu Hüseyin			50		26	30
53	53	Tahiroğlu Tahir			90		29	12
55	55	Karaoğlanoğlu Halil			42		24	30
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			85		32	25

57	57	Minnetoğlu Hasan Huseyin			42		27	
58	58	Mahmudoğlu Sipahi Seyyid			213		65	30
59	59	Çavuşoğlu Ahmed			98		27	5
60	60	Çavuşoğlu Süleyman			42		25	20
62	62	Göbekoğlu İbiş			116		43	12
66	66	Bıçakvelioğlu Topal Abdullah			130		44	
67	67	Abdioğlu Musa			53		24	30
68	68	Çatalbaşoğlu Mehmed			116		43	27
70	70	Coşkunoğlu Yetim Mehmed			280		24	38
71	71	Coşkunoğlu Huseyin			80		32	22
72	72	Coşkunoğlu Ömer			42		21	
73	73	Türkmenoğlu Ali			42		21	
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			116		39	20
77	77	Hızıroğlu Huseyin			157		48	20
78	78	Yahyoğlu Yahya		oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten temettu'u verir	80		48	20
80	80	Hanifioğlu Ali			53		25	
81	81	Karaoğlanoğlu Huseyin			28		21	20
82	82	İsaoğlu İsa			116		44	24
83	83	Çavuşoğlu Yusuf			42		24	37
84	84	Kürd Çoban Alev			80		40	15
TOPLAM (59 Hane)					5783		2100	5

Sızır Karyesi Temettuat Defteri'nde 1843 (M)/1259 (H) yılı vergilerinin toplam olarak yazıldığı kısmın, çobanlık, amelelik, gurabcalık, çıraklık ve kızirlik yapanlarla emlak ve arazisi olmayıp yardımlarla geçinen hane reislerinde boş bırakıldığı ve dolayısıyla bu gruptaki 16 hane reisinin buğday, arpa, burçak, koyun, keçi, kovan, bostan, mera, değirmen ve bahçe gibi emtia üzerinden vergi ödemediği tespit edilmiştir. Bir anlamda meslek erbabı bu kişilerin tarım ve hayvancılıkla uğraşmadığı anlaşılmaktadır.

1843 (M)/1259 (H) yılında belli meslek grubuna dâhil olup sadece bu mesleklerinden elde ettikleri gelir üzerinden vergi ödeyen 15 hane reisi bulunmaktadır. Bu kişiler hane bazında oldukça düşük vergi ödemişlerdir. Toplam ödedikleri vergi ise 476 kuruş 20 paradır.

Tablo 74. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Belli Meslek Grubuna Dâhil Olanlar

1843 (M)/1259 (H) Yılı Belli Meslek Grubuna Dâhil Olanlar						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir-önceki senede temettuat vergisi)	
					Kuruş	Para
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	İmam		157	
15	15	Topaçoğlu Hüseyin	Çoban		28	
20	20	Topaçoğlu Ömer	Gurabcalık		42	
26	26	Kadıoğlu Mustafa	Gurabcalık-Çıraklık		25	
46	46	Kel Hüseyin oğlu Ahmed	Gurabcalık		42	
54	54	Yeğenoğlu Muhammed	Gurabcalık		14	
61	61	Çavuşoğlu Memiş	Çobanlık		33	
63	63	Göbekoğlu Osman	Çobanlık		24	
64	64	Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa	Çobanlık		38	20
65	65	Çalık Yusuf oğlu Abdülgani	Amelelik		10	
69	69	Âşık oğlu İbrâhim	Gurabcalık		15	
75	75	Sarioğlu Yetim Mehmet	Gurabcalık		10	
86	86	Maksudoğlu Yunus	Çobanlık		23	
		Tanbur Bekir oğlu Osman	Kizirlik	Zile Yörüğünden		
		Halil oğlu Halil	Amele		15	
TOPLAM (15 Hane)					476	20

Ahalinin büyük çoğunluğunun (49 hane) 1843 (M)/1259 (H) yılı kayıtlarına göre hem buğday, arpa ve burçak gibi tarımsal faaliyetlerle uğraştığı, büyük oranda koyun ve keçi beslediği ve değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe işleriyle de az miktarda uğraştığı görülmüştür. Doğal olarak bu kişiler de söz konusu yılın toplamda en yüksek vergisini ödeyenlerdir.

Tablo 75. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Hem Hububat Hem de Hububat Dışı İş Yapanlar

1843 (M)/1259 (H) Yılı Hem Hububat Hem de Hububat Dışı İş Yapanlar						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)	
					Kuruş	Para
1	1	Maksudoğlu Hüseyin Efendi	İmam		157	
2	2	Kadıoğlu Hüseyin			130	
3	3	Kadıoğlu Ali			80	
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			324	
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Âlim Efendi			98	
7	7	Demircioğlu Mehmet			78	
9	9	Demircioğlu Halil			98	
10	10	Gevheroğlu Yunus			157	
13	13	Minnet oğlu Seyyid			200	
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			69	
16	16	Minnet oğlu Ahmed			98	
17	17	Tabanoğlu Mustafa			95	
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			212	
19	19	Adaoğlu Musa			80	
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			134	
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			213	
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			116	
24	24	Topuzoğlu Hasan			28	
25	25	Kadıoğlu Halil			116	
27	27	Kadıoğlu Osman			69	
29	29	Maksudoğlu Salih			157	
30	30	Celep oğlu Ömer			213	
34	34	Abdaloğlu Yunus			116	
35	35	Abdaloğlu Bekir			134	
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			157	
41	41	Osman oğlu Ali			314	
42	42	Osman oğlu Musa			92	
43	43	Bozalioğlu Danacı İsmail			157	
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			134	
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			324	
49	49	Karaoğlanoğlu Süleyman			80	
50	50	Karaoğlanoğlu Seyyid			95	
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			90	

53	53	Tahir oğlu Tahir			90
56	56	İmam Hüseyn oğlu Emin			85
57	57	Minnet oğlu Hasan Hüseyn			42
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			213
59	59	Çavuşoğlu Ahmed			98
60	60	Çavuşoğlu Süleyman			42
62	62	Göbekoğlu İbiş			116
66	66	Bıçakvelioğlu Topal Abdullah			130
68	68	Çatalbaşoğlu Mehmed			116
70	70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed			280
71	71	Coşkun oğlu Hüseyn			80
77	77	Hızıroğlu Hüseyn			157
82	82	İsaoğlu İsa			116
83	83	Çavuşoğlu Yusuf			42
84	84	Kürd Çoban Alev			80
85	85	Kara Ahmedoğlu Ali			157
TOPLAM (49 Hane)					6459

Hububat işiyle uğraşmayıp sahibi olduğu 17 keçisi üzerinden 1 kuruş 4 para ve 30 dönümlük merası üzerinden vergi ödeyen sadece bir hane reisi vardır. 5 hane no’lu söz konusu “*Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi*” muhtemelen dini bir kişiliğe sahip ve Sızır Karyesi’nde dini faaliyetlere yönelik çalışmalarda bulunmaktadır. Geçimini bu faaliyetleri üzerinden sağlayıp sağlamadığını ise en azından temettu kayıtlarından öğrenemiyoruz. Ancak sahibi olduğu 17 keçi ve 30 dönüm meranın da bir hanenin yıllık iaşesini yetemeyeceği açıktır.

Tablo 76. Hububat İşiyle Uğraşmayıp Keçisi Üzerinden Alman Vergi

HANE	NUMARA	İSİM	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)	
				Kuruş	Para
76	76	Kürdoğlu Yusuf	Emlak ve arazisi yok, geliri hiç yok, yardımlarla geçinir	-	-
79	79	Kürdoğlu İhtiyar Ali	İhtiyar, maaşı yok, yardımlarla geçinir, vergi vermiyor	-	-
TOPLAM (2 Hane)				-	-

Tablo 77. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Sadece Hububat Dışı İş Yapanlar

1843 (M)/1259 (H) YILI SADECE HUBUBAT DIŞI İŞ YAPANLAR (koyun, keçi, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe)						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat verisi olarak verdiŐi)	
					Kuruş	Para
5	5	Hacı Mehmed Efendioğlu Âlim Efendi			98	
TOPLAM (1 Hane)					98	

Sızır Karyesi'nde 1843 (M)/1259 (H) yılında 21 hane ise sadece buğday, arpa ve burçak tarımı yapmakta ve bu ürünlerden elde ettikleri üzerinden 1589 kuruş 20 para vergi ödemişlerdir. Bu hane reislerinin koyun, keçi, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe işleriyle hiç ilgilenmedikleri ve hayatlarının büyük oranda toprağa bağlı olarak sürdürdüğü anlaşılmaktadır.

Tablo 78. 1843 (M)/1259 (H) Yılı Sadece Hububatla Uğraşanlar

1843 (M)/1259 (H) YILI SADECE HUBUBATLA UĞRAŞANLAR						
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu (Bir önceki senede temettuat vergisi olarak verdiği)	
					Kuruş	Para
6	6	Demircioğlu Sadık			78	20
8	8	Minnet oğlu Ahmed			38	
11	11	Gevheroğlu Halil			134	
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			98	
31	31	Kara Musaoğlu Musa			98	
32	32	Kara Musaoğlu Ömer			116	
33	33	Kara Musaoğlu Hasan			80	
36	36	Abdaloğlu Mehmed			80	
37	37	Güharoğlu İbrâhim			80	
38	38	Kıbaroğlu Ömer			116	
39	39	Gevheroğlu Hüseyin			69	
45	45	Kel Hüseyinoğlu Hasan			134	
48	48	Hanifioğlu Mustafa			42	
52	52	Tahiroğlu Hüseyin			50	
55	55	Karaoğlanoğlu Halil			42	
67	67	Abdioğlu Musa			53	
72	72	Coşkun oğlu Ömer			42	
73	73	Türkmenoğlu Ali			42	
74	74	Sarı Mehmetoğlu Himmet			116	
80	80	Hanifioğlu Ali			53	
81	81	Karaoğlanoğlu Hüseyin			28	
TOPLAM (21 Hane)					1589	20

Tablo 79. İş Kolları ve 1843 (M)/1259 (H) Yılı Vergisi

İŞ KOLLARI VE 1843 (M)/1259 (H) YILI VERGİSİ			
İŞ KOLLARI	HANE	1843 (M)/1259 (H) YILI VERGİSİ	
		Kuruş	Para
Belli Meslek Grubuna (gurabcılık, çıraklık, çobanlık, amelelik, kızirlik) Dâhil Olanlar	15	476	20
Hem Hububat (buğday, arpa, burçak) Hem de Hububat Dışı İş Yapanlar	49	6459	
Sadece Hububat Dışı İş Yapanlar (koyun, keçi, değirmen, bostan, mera, kovan ve bahçe)	1	98	
Sadece Hububatla Uğraşanlar	21	1589	20
Emlak ve Arazisi Olmayan, Maaşı Olmayan ve Yardımlarla Geçinen	2	-	-
TOPLAM HANE SAYISI	88	8623	-

Hem hububatla ilgilenen hem de hububat dışı iş kollarıyla uğraşanların sayısı oldukça fazla ve bu kategorideki hane reislerinden alınan vergi en yüksek vergidir. Bunu sadece buğday, arpa ve burçak gibi hububatla ilgilenen 21 hane izlemektedir. Sadece hububat dışı iş kollarıyla ilgilenen tek bir kişi olması sebebiyle bu kategorideki vergi miktarı da azdır. Emlak ve arazisi olmayıp belli bir iş koluyla uğraşan 15 hanenin, yukarıda da görüldüğü gibi bu

uğraşlarından çok da fazla bir gelir elde edemediği ve sonuç olarak da bu meslek grubundakilerin oldukça düşük miktarda vergi ödedikleri anlaşılmıştır. Son derece fakir oldukları anlaşılan 2 hane reisinin herhangi bir emlak ve arazi kaydına rastlanmamış ve doğal olarak da bu kişilerden vergi de tahsil edilememiştir. Ancak 76 hane no'lu "*Kürdoğlu Yusuf*" ile 79 hane no'lu "*Kürdoğlu İhtiyar Ali*"nin vergi ödememiş olmasına rağmen temmettu kayıtlarında neden adı geçtiği anlaşılamamıştır.

Sonuç itibariyle 1843 (M)/1259 (H) yılı Sızır Karyesi temmettu kayıtlarına göre karyedeki ahalinin ekonomik olarak çok da ferah bir düzeyde olmadığı, sahibi olduğu emlak ve arazi durumuna bakıldığında ahalinin yüksek, orta ve dar gelirli olarak 3 kategoride değerlendirilebileceği görülmüştür. Ancak ilginç olarak Sızır Karyesi'nde özellikle 1843 (M)/1259 (H) yılında günümüzde olmayan bazı meslek gruplarının olduğu ve bu meslek erbabı kişilerin toprağa bağlı olmayan hanelere göre az da olsa belli bir miktar vergi ödedikleri anlaşılmaktadır. Bu meslekler gurabcalık ve kizirliktir.

Günümüzde Sızır Kasabası çevresindeki kimi köylerde modern manada kısmen devam eden bu meslek mensupları mevsimlik çalışıyor olmalıydı. Yakın zamana kadar köy statüsündeki yerleşmede muhtar yamağı olarak hizmet gören ve Sızır kimi bölgelerde "*Kizir*" olarak isimlendirilen meslek grupları artık önemini yitirmiş ve fiili olarak bu meslek ortadan kalkmıştır. Sızır Karyesi'nde "*Tanbur Bekiroğlu Osman*" olarak tek bir tanesinin adını bildiğimiz Kizirin ise Zile'li olduğunu kayıtlardan öğreniyoruz. Kayıtlardan anlaşıldığına göre kizirler köy muhtarlarının inisiyatifinde hizmet vermekteydiler.

Çobanlığın da 1843 (M)/1259 (H) yılında Sızır Karyesi'nde önemli bir meslek grubu olarak ortaya çıktığı görülmüştür. Öyle ki karyedeki küçükbaş hayvan sayısı (835 adet) bu mesleği önemli kılmıştır.

Sızır Karyesi'nin günümüzde bile oldukça sulak bir alan olmasına rağmen arazilerin bağ, bahçe ve bostan olarak çok da değerlendirilemediği açık olarak görülmüştür. Bu olumsuz durum günümüzde bile devam etmektedir. Sulu tarıma uygun arazilerin bugün olduğu gibi geçmişte de ekonomik değerdeki tarımsal faaliyetler için yeterince kullanılmadığı anlaşılmıştır. Belki iklim şartları bu olumsuz durumda büyük etkendi.

Sızır Karyesi nispeten ormanlık alanlara yakın olmasına rağmen orman ürünlerine yönelik iş kollarının gelişmemesi ya da bu iş kollarına dair temmettu kayıtlarına yansıyan bir durumun olmaması düşündürücüdür. Anlaşılan o ki ahali daha çok alışlagelen tarım ve hayvancılığa yönelik iş kollarına yönelmiş ve geçimini bunlar üzerinden sağlamıştır. Bunların dışındaki iş kollarının ise gelir getirmediğini kayıtlardan da anlamak mümkündür.

Günümüzde 3000'e yakın nüfusuyla Sızır Kasabası orta ölçekli bir yerleşimdir. 1843 (M)/1259 (H) yılında 88 hanede 5'er kişi üzerinden hesapladığımızda karye nüfusunun 440 kişi, 7'şer kişi üzerinden hesapladığımızda ise 616 kişi olduğu ortaya çıkmaktadır. Anadolu genelinde yerleşim yerlerinde zaman içinde nüfus gittikçe azalmasına rağmen Sızır Karyesi'nde 150 yılı aşkın bir sürede sağlanan bu ciddi artışın sebebi ahalinin sosyo-ekonomik yönden kazandığı ilerlemeler olmalıdır.

1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında Sızır Karyesi'nde bahçe işleriyle uğraşan yalnızca 1 hanenin olduğu görülmektedir. 10 numarada kayıtlı hane sahibi "Gevher oğlu Yunus" yalnızca 1 dönümlük bahçeye sahiptir. Bu bahçede hangi ürünleri yetiştirdiği bilinmeyen kişinin aynı bahçe için 1844 (M)/1260 (H) yılında 54 kuruş, 1845 (M)/1261 (H) yılında ise 50 kuruş vergi ödediği anlaşılmaktadır. 126 yılındaki bu kısmı düşüşü karyedeki bütün emtiada görmek mümkündür.

Su yönünden oldukça zengin bir sahada yer alan Sızır Karyesi'nin bahçe tarımı için son derece elverişli olmasına rağmen bu yönde etkin bir aktivitenin olmaması şaşırtıcıdır. Bu durum sulu tarım ya da bahçecilik konusunda yeterli teknik altyapı eksikliği ile ya da geleneksel tarımsal faaliyetlerin dışına çıkılması pek istenmeyen kapalı toplum anlayışı ile açıklanabilir.

Tablo 80. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Bahçe ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılları Bahçe ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Bahçe						
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Dönüm	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
10	10	Gevheroğlu Yunus			1	54		50		104	
TOPLAM (1 Hane)					1	54		50		104	

BEŞİNCİ BÖLÜM

VERGİ ALINMAYAN MÜLKLER

Sızır Karyesi Temettuat Defteri kayıtlarına göre bahçe, mera, değirmen, arı kovanı, sağman inek ve koyun, keçi, koşu öküzü ve kısırak, bostan, erkek koyun ve keçi, sağman camus, döllü kısırak ve merkep ile kısır keçiden adetlerine veya miktarlarına göre vergi alınmıştır. Yukarıda bunlara ilişkin sayısal veriler detaylı olarak incelenmiştir. Bunlar üzerinden alınan vergilerin miktarları değişmemekle birlikte bazı durumlarda yıllara göre farklılık göstermesi bu emtiaların niteliklerinde meydana gelen değişmelerle veya yazım hataları ile açıklanabilir. Karye halk sahip oldukları bu emtialardan gelir elde etmekte ve bu gelirlerine göre de vergi ödemektedirler.

Kayıtlardan hiç vergi alınmayan emtiaların da olduğu görülmüştür. Bunlara ilişkin tespitler ve sayısal veriler aşağıda çıkarılmıştır.

5.1.Ekili Olmayan Tarla

Sızır Karyesi Temettuat Defteri kayıtlarına göre karyedeki ekilebilir bütün araziler ekilmekteydi. Ekili olmayan hiçbir tarla kaydı yoktur. Dolayısıyla kayıtlarda başlık olarak yer alsa da ekili olmayan herhangi bir tarla olmadığı için bu başlık altındaki kayıtlarda da gerek bu tür tarlaların miktarına gerekse de bunlardan vergi alındığına dair sayısal herhangi bir veri yoktur.

5.2.Oğlak

Karyede 47 hanede toplam 163 oğlak vardır. 41 ve 43 numarada kayıtlı hane sahipleri 9'ar adetle en fazla oğlak sahibidirler. 163 oğlağın 88'i 15 hanenindir. Geriye kalan 75 oğlak ise 32 hanenindir. 47 hanenin çoğunluğu 2'şer, 3'er ve 5'er oğlak sahibidirler. 5 hane 1'er, 2 hane 4'er, 1 hane ise 7 oğlağa sahiptir.

Tablo 81. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Oğlak Adedi ve Ödenen Vergi

1260-1261 Oğlak Adedi ve Ödenen Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Oğlak						
					İcârî/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					Re's (Adet)	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş		Para					
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			9						
41	41	Osman oğlu Ali			9						
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			8						
13	13	Mînnet oğlu Seyyid			7						
11	11	Gevheroğlu Halil			5						
17	17	Tabanoğlu Mustafa			5						
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			5						
25	25	Kadı oğlu Halil			5						
29	29	Maksud oğlu Salih			5						
35	35	Abdaloğlu Bekir			5						
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			5						
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			5						
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			5						
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			5						
82	82	İsa oğlu İsa			5						
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			4						
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			4						
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			3						
12	12	Karaoğlan oğlu Mustafa			3						
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			3						
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			3						
24	24	Topuzoğlu Hasan			3						
34	34	Abdaloğlu Yunus			3						
42	42	Osman oğlu Musa			3						
49	49	Karaoğlan oğlu Süleyman			3						
50	50	Karaoğlan oğlu Seyyid			3						
51	51	Tahir oğlu Topal Mustafa			3						
68	68	Çatalbaş oğlu Mehmed			3						
84	84	Kürd Çoban Alev			3						
9	9	Demircioğlu Halil			2						
10	10	Gevheroğlu Yunus			2						
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			2						
19	19	Adaoğlu Musa			2						
3	3	Kadı oğlu Ali			2						
30	30	Celep oğlu Ömer			2						
53	53	Tahir oğlu Tahir			2						
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			2						
57	57	Mînnet oğlu Hasan Hüseyin			2						
60	60	Çavuş oğlu Süleyman			2						
62	62	Göbekoğlu İbiş			2						
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			2						
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			2						
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			1						
7	7	Demircioğlu Mehmet			1						
59	59	Çavuş oğlu Ahmed			1						
70	70	Coşkun oğlu Yetim Mehmed			1						
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			1						
TOPLAM (47 Hane)					163						

5.3.Kuzu

Karyede kuzu sahibi hane sayısı ve kuzu adedi oğlak sahibi hane sayısı ve toplam oğlak adedinden azdır. Bütün emtilarda olduğu gibi kuzu adedi hane başına oldukça yüksek olan hane sayısı azdır. Bir diğer ifadeyle 57 kuzu sadece 4 hanenindir. Geriye kalan 76 kuzu ise 24 hanenindir. 4 numarada kayıtlı “*Pir Alioğlu Abdullah*” 18 kuzu sahibi olarak 28 hanenin başında gelmektedir. 15, 14, 10, 4 ve 3 kuzu sahibi 1’er hane vardır. 9 hane 5’er, 11 hane 2’şer, 2 hane ise 1’er kuzu sahibidirler.

Tablo 82. 844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Kuzu Adedi ve Ödenen Vergi

1260-1261 Kuzu Adedi ve Ödenen Vergi										
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Kuzu					
					İcârı/Hasılât-Senevisi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)					
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Re's (Adet)		Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para			
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			18					
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			15					
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			14					
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			10					
5	5	Hacı Mehmed Efendi oğlu Alim Efendi			5					
13	13	Minnet oğlu Seyyid			5					
17	17	Tabanoğlu Mustafa			5					
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			5					
30	30	Celep oğlu Ömer			5					
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			5					
41	41	Osman oğlu Ali			5					
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			5					
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			5					
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			4					
7	7	Demircioğlu Mehmet			3					
3	3	Kadı oğlu Ali			2					
9	9	Demircioğlu Halil			2					
10	10	Gevheroğlu Yunus			2					
19	19	Adaoğlu Musa			2					
23	23	İnamoğlu Abdurrahman			2					
25	25	Kadı oğlu Halil			2					
35	35	Abdaloğlu Bekir			2					
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			2					
66	66	Bıçakveli oğlu Topal Abdullah			2					
82	82	İsa oğlu İsa			2					
84	84	Kürd Çoban Alev			2					
34	34	Abdaloğlu Yunus			1					
60	60	Çavuş oğlu Süleyman			1					
TOPLAM (28 Hane)					133					

5.4.Kısır İnek

Kırsal yaşamın önemli bir parçası olan ineklerin sağman olanları neredeyse bütün hanelerde en az 1’er adet bulunmaktadır. Vergi kayıtlarının tutulduğu 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarında ise Sızır Temettü kayıtlarına göre 17 hanedeki 1’er inek kısırdır. Dolayısıyla hane sahipleri bunlar üzerinden herhangi bir gelir elde etmedikleri için bunlardan vergi de

alınmamıştır. Kısır inek sahibi söz konusu 17 hane, sahip oldukları küçük ve büyükbaş hayvan adedi ile diğer emtialar yönünden her zaman ön planda olan hanelerdir.

Tablo 83. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Kısır İnek Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılı Kısır İnek Adedi ve Alınan Vergi										
HANE NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Kısır İnek						
				İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
				Re's (Adet)	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para		Kuruş	Para				
1	1	Maksud oğlu Hüseyin Efendi	İmam		1					
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			1					
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			1					
6	6	Demircioğlu Sadık			1					
12	12	Karaoğlun oğlu Mustafa			1					
17	17	Tabanoğlu Mustafa			1					
21	21	Bekir Sipâhi oğlu Bekir			1					
31	31	Kara Musa oğlu Musa			1					
32	32	Kara Musa oğlu Ömer			1					
33	33	Kara Musa oğlu Hasan			1					
38	38	Kibaroğlu Ömer			1					
40	40	Osman oğlu Topal Mustafa			1					
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			1					
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			1					
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			1					
82	82	İsa oğlu İsa			1					
85	85	Kara Ahmed oğlu Ali			1					
TOPLAM (17 Hane)				17						

5.5.Düğe

Karyedeki 18 hanede toplam 19 düğe vardır. Bunlardan 17'si birer düğe sahibi iken 2 numarada kayıtlı "*Kadıoğlu Hüseyin*"in 2 dügesi vardır. Düğe sahipleri yine sahip olunan emtia ve ödenen vergiler bakımından adları hep ön planda olan hane sahipleridir.

Tablo 84. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Düğe Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılı Düğe Adedi ve Alınan Vergi										
HANE NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Düğe						
				İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
				Re's (Adet)	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Kuruş	Para	Kuruş	Para		Kuruş	Para				
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			2					
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			1					
9	9	Demircioğlu Halil			1					
10	10	Gevheroğlu Yunus			1					
11	11	Gevheroğlu Halil			1					
12	12	Karaoğlun oğlu Mustafa			1					
13	13	Minnet oğlu Seyyid			1					
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			1					
43	43	Boz Ali oğlu Danacı İsmail			1					
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			1					
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			1					
49	49	Karaoğlan oğlu Süleyman			1					
50	50	Karaoğlan oğlu Seyyid			1					
59	59	Çavuş oğlu Ahmed			1					
68	68	Çatalbaş oğlu Mehmed			1					
71	71	Coşkun oğlu Hüseyin			1					
77	77	Hızır oğlu Hüseyin			1					
81	81	Karaoğlan oğlu Hüseyin			1					
TOPLAM (18 Hane)				19						

5.6.Koşu Camusu

Tarımsal faaliyetlerin vazgeçilmez öğeleri olan koşu hayvanlarından öküz dışında Camus da Sızır Karyesi'nde tercih edilmiştir. Kayıtlara göre karyedeki 5 hanede 2'şerden toplam 10 koşu Camusu vardır. Bu hane sahiplerinden bilhassa 2 ve 4 numarada kayıtlı olan 2 hanenin karyede refah seviyesi oldukça yüksek hanelerin başında geldiğini her başlık altında görüyoruz. Tarımsal faaliyetler için çift olarak kullanılması gereken bu koşu hayvanlarına sahip 5 hane, birbirlerine ihtiyaç duymadan tarlalarını sürebiliyor olmalıydılar. Tarlaların ekilebilmesi için zorunlu olduklarından Camus gibi koşu hayvanlarından doğal olarak vergi alınmadığı görülmektedir.

Tablo 85. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Koşu Camus Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılı Koşu Camusu Adedi ve Alınan Vergi										
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Koşu Camusu					
					İcârî/Hasılât-Senevisi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)					
					Re's (Adet)	1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam
Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş		Para				
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			2					
4	4	Pir Ali oğlu Abdullah			2					
18	18	Mahmud oğlu Hüseyin			2					
31	31	Kara Musa oğlu Musa			2					
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			2					
TOPLAM (5 Hane)					10					

5.7.At-Beygir

Karyede 4 at veya beygire ait kayıt vardır. Bunlar da 3 hane tarafından beslenmektedir. 2 numarada kayıtlı "Kadıoğlu Hüseyin" 2 beygir sahibi iken 44 ve 47 numaralı hane sahipleri 1'er beygir sahibidirler. Muhtemelen yük taşımada veya zaman zaman tarla sürmede kullanılan bu hayvanlar yerine aynı işlerde öküzle kullanılıyordu. Kırsal yaşamın vazgeçilmez öğeleri olarak bunlardan da vergi alınmadığı görülmüştür.

Tablo 86. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları At-Beygir Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılı At-Beygir Adedi ve Alınan Vergi										
HANE	NUMARA	isim	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Esb (At-Beygir)					
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)					
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para				
2	2	Kadı oğlu Hüseyin			2					
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			1					
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			1					
TOPLAM (3 Hane)					4					

5.8. Dişi Dana

Karyedeki 12 hanede 1' erden toplam 12 dişi daha vardır. Muhtemelen vergi kayıtlarının tutulduğu iki yıla denk düşen dömlü inek doğumları sebebiyle böyle bir rakamsal durum ortaya çıkmıştır. Çünkü dişi dana sahibi 12 hane, sahip oldukları emtia yönünden adları pek ön planda değildir. Neredeyse her hanede bulunan sağman ineklerden bir kısmı vergi kayıtlarının tutulduğu zamanlarda dişi daha doğurmuş olmalıdır.

Tablo 87. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Dişi Dana Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılı Dişi Dana Adedi ve Alınan Vergi										
HANE	NUMARA	isim	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Dana (Dişi)					
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)					
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para				
6	6	Demircioğlu Sadık			1					
14	14	Topaçlıoğlu Ömer			1					
16	16	Minnet oğlu Ahmed			1					
24	24	Topuzoğlu Hasan			1					
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			1					
31	31	Kara Musa oğlu Musa			1					
32	32	Kara Musa oğlu Ömer			1					
62	62	Göbekoğlu İbiş			1					
73	73	Türkmen oğlu Ali			1					
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			1					
78	78	Yahya oğlu Yahya		oğlu amelelik yapar ve ayrıca oğlu amelelikten tenettü verir	1					
84	84	Kürd Çoban Alev			1					
TOPLAM (12 Hane)					12					

5.9. Tosun

20 hanede toplam 22 tosun vardır. Bu 22 tosun muhtemelen 47 hanedeki 86 sağman ineklerin bir kısmından, 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) yıllarındaki kayıt işlemleri sırasında veya hemen öncesinde doğdu. Koşuya veya yüke gelinceye kadar kırsal yaşama destekleri pek söz konusu olmadığından bunlardan vergi alınmamış olmalıdır. Tosun sahiplerinin hemen

hemen tamamı sahip oldukları diğer mülkler bakımından adları ön plana çıkan haneler değildir. 18 hane 1'er tosun sahibi iken 31 ve 41 numarada kayıtlı 2 hane 2'şer tosun sahibidir. Söz konusu 2 hane de kayıtlarda pek göz önünde değildir.

Tablo 88. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Tosun Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılı Tosun Sayısı ve Alınan Vergi											
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Tosun						
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)						
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam		
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para					
31	31	Kara Musa oğlu Musa			2						
41	41	Osman oğlu Ali			2						
9	9	Demircioğlu Halil			1						
10	10	Gevheroğlu Yunus			1						
13	13	Minnet oğlu Seyyid			1						
17	17	Tabanoğlu Mustafa			1						
22	22	Kabasakal oğlu Bekir			1						
23	23	İmamoğlu Abdurrahman			1						
28	28	Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed			1						
29	29	Maksud oğlu Salih			1						
30	30	Celep oğlu Ömer			1						
32	32	Kara Musa oğlu Ömer			1						
34	34	Abdaloğlu Yunus			1						
45	45	Kel Hüseyin oğlu Hasan			1						
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			1						
56	56	İmam Hüseyin oğlu Emin			1						
58	58	Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid			1						
62	62	Göbeoğlu İbiş			1						
74	74	Sarı Mehmet oğlu Himmet			1						
84	84	Kürd Çoban Alev			1						
TOPLAM (20 Hane)					22						

5.10. Dölsüz Merkep

12 hanede merkep bulunmaktadır. Bunlardan 10 tanesi döllü, 2 tanesi ise dölsüzdür. Merkepler öküzün yanında yük taşımada kullanılıyor olmalıydı. Ancak kırsal yaşam için vazgeçilmez olan yük taşıma eylemi için doğal olarak dölsüz merkep tercih edilmeliydi. Fakat böyle bir gereklilik karşısında pek tabii olarak dölsüz merkeplerden hiç vergi alınmayıp döllü olanlarından 10'ar kuruş vergi alınıyor olmasının sebebi belki de doğacak olan yeni merkep yavrularından gelir elde edileceğindi.

Tablo 89. 1844-1845 (M)/1260-1261 (H) Yılları Dölsüz Merkep Adedi ve Alınan Vergi

1260-1261 Yılı Dölsüz Merkep ve Alınan Vergi Miktarı										
HANE	NUMARA	İSİM	MESLEĞİ	DEFTERDE YER VERİLEN KİŞİLERE İLİŞKİN DÜŞÜLEN ÖZEL NOTLAR	Dölsüz Merkep					
					İcârı/Hasılât-Senevîsi (Yıllık kirası/Yıllık Hasılat)					
					1260 (1844)		1261 (1845)		Toplam	
Re's (Adet)	Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para				
44	44	Kel Hüseyin oğlu İsmail			1					
47	47	Kürd İbrahim oğlu Musa			1					
TOPLAM (2 Hane)					2					

SONUÇ

19. yüzyıl Osmanlı vergi sistemine genel olarak bakıldığında; Osmanlı İmparatorluğu, 19. yüzyılın ilk yarısında merkezileşme çabası içine girdiğinde, bu bağlamdaki girişimlerden birisi, nüfusun denetlenmesini gerektiren yeni bir vergi sistemini uygulamaya koymak olmuştur. Vergi dağılımındaki adaletsizliğin giderilmesi, devlet gelirlerinin kontrol altında tutulması, mükelleflerin tespit edilmesi ve devlet gelirlerinin artırılması amacıyla yeni bir vergi sistemine geçilmek istenmişti.

Batılılaşma hareketleri çerçevesinde yapılan vergi reformuyla, koyun ve diğer hayvanlardan alınan *Ağnam Vergisi* ve Müslüman olmayanların ödediği *Cizye Vergisi* hariç olmak üzere geleneksel vergiler kaldırılmıştı. Kaldırılan bu vergilerin yerine daha çok kar üzerinden vergilendirmeyi esas alan, her hane halkının yıllık gelirine dayanarak, yeni bir vergi formu oluşturulmuş ve kısmen uygulanmıştır. Bu yıllık geliri belirlemek için genel bir gelir araştırması yapılmış, bu nedenle emlak, arazi, hayvan ve gelir incelemeleri defterleri oluşturulmuştu.

Söz konusu bu defterler Osmanlı toplumundaki hanelerin maddi imkânlarını belirlemek ve buna göre sahip olduğu hayvan, arazi ve diğer emtia üzerinden devletin alacağı vergiyi tespit etmek amacıyla tutulmuştur. Dolayısıyla, 1840 yılında yapılan düzenlemeyle biri nüfus, diğeri de temettuat olmak üzere iki ayrı yazım planlanmış ve uygulanmıştır. Adına “*Emlak, Arazi, Hayvanat ve Temettuat Sayımları*” denilen bu tahrirler sonucu yirmi bine yakın defter serisi oluşmuştur.

Halkın gelir kaynağına göre hesaplanan *Temettü Vergisi* Tanzimat’ın uygulandığı bölgelerde en küçük yönetim birimlerinden başlanarak Temettuat Defterleri’ne kaydedilmiştir. Bu defterler incelendiğinde, 19. yüzyıl Osmanlı Devleti sosyal ve ekonomik yapısına ilişkin birçok bilginin yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda bu defterlerin de, dönemin tarihi açısından önemli bir veri kaynağı durumunda olduğu genel bir bakış açısıyla söylenebilir.

Yapmış olduğumuz bu çalışma ile Osmanlı Devleti’nin 19. yüzyıldaki sosyo-ekonomik durumuna ve bu konuda yapılacak benzer araştırmalara Orta Anadolu’daki bir karye yerleşmesi olan Sızır’a ait Temettuat Defteri incelenerek katkı sunulmak amaçlanmıştır. Sızır Karyesi’nde de 1844-1845 (M)/1260-1261 (M) yıllarında temettü kayıtları tutulmuştur. ML.VRD.TMT.d kodlu, 13387 numaralı, ciltsiz, 17x50 cm ebadındaki defter toplam 36 sayfadan ibarettir. Defterler, kayıtların tutulduğu 1843 (M)/1259 (H), 1844 (M)/1260 (H) ve 1845 (M)/1261 (H) yıllarındaki bütün tarımsal faaliyetlere, yetiştirilen ürünlere, mesleklere, bunlar üzerinden alınan vergilere ve karyede meskûn kişilerin isimlerini ve lakaplarını da içerecek şekilde Sızır

yerleşmesinin sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapısına dair son derece detaylı bilgiler sunmaktadır.

Bu bilgiler bağlamında, Sızır Karyesi, meskûn olduğu Anadolu'nun iç bölgelerinin yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk geçen temel iklimsel özelliğinin tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerini etkilediği görülmektedir. Tarımsal faaliyetlerde üretilen ürünler, buğday, arpa, burçaktan oluşan hububat ürünleri yanında bostan ve bahçe ürünleridir. Bu ürünlerden bazıları bu bölgede hemen hemen her karyede yetiştirilmekte olup, bazı ürünler ise, sadece belirli karyelerde yetiştirilmektedir. Ürün çeşitlerinin miktarını belirleme farklı ölçüler kullanılmıştır. Bunun yanında her üründen farklı oranda vergiler alınmıştır.

Sızır Karyesi'nin vergi gelirleri dikkate alındığında en önemli üretiminin buğday olduğu dolayısıyla en çok vergi alınan ürününün de buğday olduğu görülmektedir. 1843 (M)/1259 (H) yılında alınan vergi toplamı olan 8146 kuruş 20 paradan 2062 kuruş 8 para ile buğday toplam verginin $\frac{1}{4}$ 'ünü oluşturmuştur. Aynı yıl, arpadan elde edilen vergi geliri, 726 kuruş 1 para ile toplam verginin $\frac{1}{11}$ 'lik bir dilimi oluşturmuştur. Bu rakamlar hububata dayalı zirai üretimin karye ekonomisinde önemli yer tuttuğunu göstermektedir.

Tarım faaliyetlerinin yansıra hayvan yetiştiriciliği Sızır Karyesi'nde dikkat çekicidir. Hayvan yetiştiriciliğinde küçükbaş ve büyükbaş hayvan türlerine rastlanılmaktadır. Az da olsa arıcılık faaliyeti görülmektedir. Koyun ve keçinin birlikte değerlendirildiği ilk kayda baktığımızda, karye genelinde 835 tane olan koyun ve keçinin 49 hane ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Geriye kalan 39 hanede ise küçükbaş hayvan olmadığı anlaşılmaktadır. Koyun ve keçiden alınan toplam vergiye baktığımızda alınan vergi miktarının hububata göre son derece düşük olduğu görülmektedir. Bu veriler bize aslında, hayvan yetiştiriciliğinin daha çok zirai faaliyetleri tamamlayıcı bir uğraş alanı olarak icra edildiğini göstermektedir. Hayvancılığın, zirai faaliyetleri tamamlayıcılığının yanı sıra hanelerin günlük et, süt ve süt ürünleri gibi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla da yapıldığı anlaşılmaktadır.

Karye genelinde, tarımın dışında esnafılık, tüccarlık ve benzeri uğraş alanları fazla icra edilememiştir. Daha fazla tarım alanının içerisinde olmak kaydı ile çobancılık, amelelik, değirmencilik ve bölgeye has bir uğraş olan gurabcalık gibi meslek dallarına rastlanmıştır. Meslek alanlarının sınırlı olması karyenin tarım ve hayvancılığa dayalı ekonomik yapıya sahip olduğunu teyit etmektedir.

KAYNAKÇA

ADIEKE Nuri, “Temettuat Sayımları ve Bu Sayımları Düzenleyen Nizamname Örnekleri”, **OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi**, Sayı: 11 Cilt: 11, 2000, ss. 769-823.

AKGÜNDÜZ Ahmet, **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukukî Tahlilleri**, Osmanlı Araştırmaları Vakfı (OSAV), İstanbul 1990.

AKGÜNDÜZ Ahmet-ÖZTÜRK Said, **Yozgat Temettuat Defteri**, Cilt: 1, Yimpaş Holding, İstanbul 2000.

AKGÜNDÜZ Ahmed ve ÖZTÜRK Said, **Darende Temettuat Defterleri**, Osmanlı Araştırmaları Vakfı (OSAV), İstanbul 2002.

ARSLAN İsmail, “XIX. Yüzyılda İmamlar, Muhtarlar ve Köylüler: Balıkesir Örneği”, **U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl: 8, Sayı: 13, ss. 235-248, 2007, ss. 241-242.

AYDIN Harun, **Sızır (Gemerek-Sivas) Karst Kaynakları ve Yakın Dolayımın Hidrojeoloji İncelemesi**, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1999.

AYDIN Harun-EKMEKÇİ Mehmet, “Sızır (Gemerek-Sivas) Kaynakları Akiferinin Hidrojeolojik ve Hidrojeokimyasal Özellikleri”, **Yer Bilimleri**, 26 (2), 2005, ss. 15-32.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Başbakanlık Basımevi, İstanbul 2000.

BİZBİRLİK Alpay-ATAR Zafer, “XIX. Yüzyıl Osmanlı Tarihinde Temettuat Defterleri'nin Yeri: Saruhan Sancağı Müteveli Çiftliği Temettuat Defteri Örneği”, **Sakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 2009-1, 2009, ss. 38-53.

CEZAR Yavuz, **Osmanlı Maliyesinde Bunalımlar ve Değişim Dönemi**, Alan Yayıncılık, İstanbul 1986.

ÇADIRCI Musa, **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara 1997.

ÇAKIR Coşkun, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi**, Küre Yayınları, İstanbul 2002.

DEMİR İsmet, “Temettuat Defterlerinin Önemi ve Hazırlanışı Sebepleri”, **Osmanlı**, Cilt: VI, Ankara 1999.

DEMİREL Ömer, **Osmanlı Dönemi Sivas Şehri-Makaleler**, Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Sivas 2006.

DENİZLİ Hikmet, **Sivas Tarihi ve Anıtları**, Özbelsan A.Ş. Kültür Hizmetleri, Sivas 1993.

DEVELİOĞLU Ferit, **Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat**, 13. Baskı, Aydın Kitabevi, Ankara 1996.

ERGİNAY Akif, **Kamu Maliyesi**, Savaş Yayınevi, Ankara 1990.

GENÇ Mehmet, **Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2002.

GÜLTEN Sadullah, **Bozok Türkmenleri**, Pervane Yayınları, İstanbul 2015.

GÜRAN Tevfik, **Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler ve Hazine Hesapları (1841-1861)**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1989.

GÜRAN Tevfik (2000), "19. Yüzyıl Temettuat Tahrirleri", H.İnalçık-Ş.Pamuk (Derl.) **Osmanlı Devletinde Bilgi ve İstatistik**, içinde, 2000, ss. 75-88, Ankara DİE.

IŞIK Şevket, "Tarihsel Coğrafya Açısından Temettuat Defterlerinin Değerlendirilmesi ve Akçay Havzası Örneği", **Ege Coğrafya Dergisi**, Sayı: 10, 1999, ss. 239-279.

KIZILKAN Ayşe Özdemir, "Osmanlı Vergi Düzeninde Temettuat Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme", **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 20, 2008, ss. 57-59.

KÜTÜKOĞLU Mübahat S., "Osmanlı Sosyal ve İktisâdi Tarihi Kaynaklarından Temettuat Defterleri", *Belleten*, LIX/225, 1995, ss. 395-412.

MARDİN Şerif, **Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu**, İletişim Yayıncılık, İstanbul 2002.

ORTAYLI İlber, **Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)**, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara 2000.

Osmanlı İdaresinde Kıbrıs, **Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü**, No. 43, Ankara, 2000.

ÖZTÜRK Said, "Türkiye'de Temettuat Çalışmaları", **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 1, 2003, ss. 287-288.

SAMİ Şemsettin, **Kâmûs-ı Türki**, Kapı Yayınları, İstanbul 1995.

SAYDAM Abdullah, **Osmanlı Medeniyeti Tarihi**, Kitabevi Yayınları, Trabzon 1995.

SERİN Mustafa, "Osmanlı Arşivi'nde Bulunan Temettuat Defterleri", Başbakanlık I. Milli Arşiv Şurası, 20-21 Nisan 1998, Ankara 1998, ss. 717-718.

SEYİTDANLIOĞLU Mehmet, "Divân-ı Hümâyûn'dan Meclis-i Mebûsan'a Osmanlı İmparatorluğunda Yasama", H. İnalçık-M. Seyitdanlıoğlu (Ed.), **Tanzimat: Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu**, içinde, Kültür Yayınları, Ankara 2006, ss. 277-278.

SOYLAN Bülent, "Türk Vergi Sistemi", **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: X, İstanbul 1983.

ŞENER Abdüllatif, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi**, İşaret Yayınları, İstanbul 1990.

ŞENER Abdüllatif, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Reformları**, İşaret Yayınları, Ankara 1992

TABAKOĞLU Ahmet, **Türk İktisat Tarihi**, 4. Baskı, Dergâh Yayınları, İstanbul 1998.

TABAKOĞLU Ahmet, **Klasik Dönemde Osmanlı Ekonomisi**, Türkler, Cilt X, Ankara 2002

TENGİRŞENK Yusuf Kemal, “Tanzimat Devrinde Osmanlı Devletinin Harici Ticaret Siyaseti, **Tanzimat I**”, II. Cilt, İstanbul 1979.

TÜRKAY Cevdet, **Osmanlı İmparatorluğunda Oymak, Aşiret ve Cemaatler**, İşaret Yayınları, İstanbul 2012.

YEDİYILDIZ Bahaeddin, “Osmanlı Toplumu”, **Osmanlı Devleti Tarihi**, Cilt: 2, İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) Yayını, E. İhsanoğlu (Ed.), İstanbul 1999.

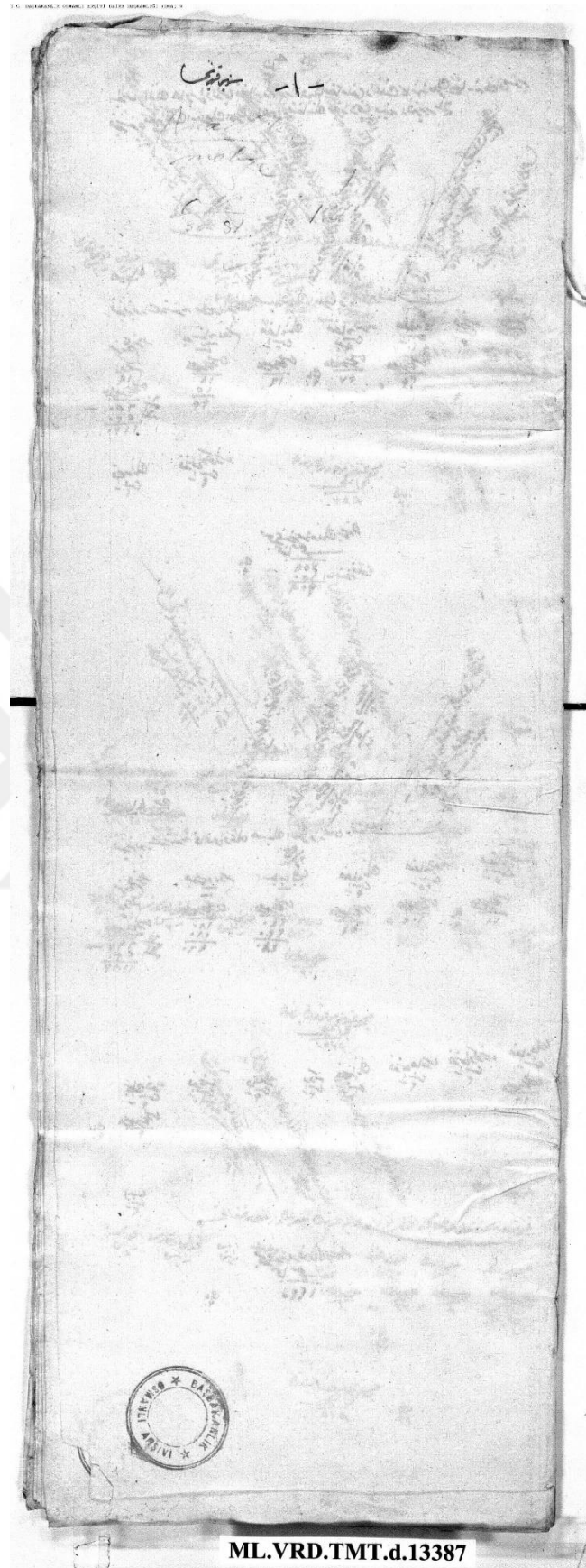
Yozgat İl Yıllığı, **Yozgat Valiliği**, 1990.

BELGELER

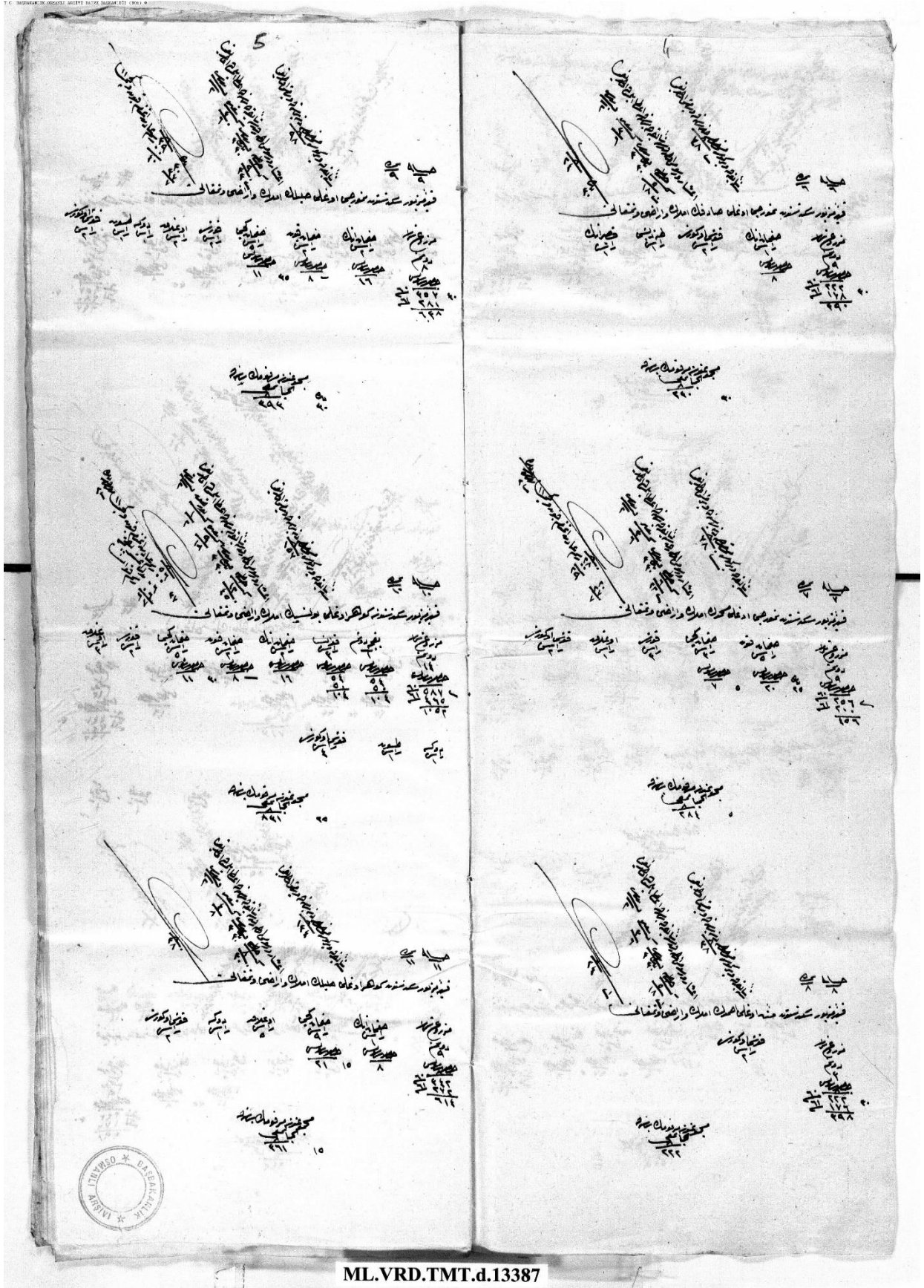
13387 Numaralı Sızır Temettuat Defteri'nin Aslı ve Transkripsiyonu

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

DEFTER BİLGİ FORMU (BDA-17-FR-10)			TARİH : ___/___/2007
KOD : ML.VRD.TMT.d	SIRA NU : 13387	ORJİNAL NU :	
TEMETTUAT DEFTERİ			
BAŞLANGIÇ TARİHİ :		BİTİŞ TARİHİ :	
ŞEKLİ : Ciltli Ciltsiz Ebrulu Ebrusuz X X		EBADI : 17 x 50	
NUMARALAMA USULÜ : Varak Sayfa X		TOPLAM SAYFA SAYISI : Numaralı : 36	
Numaralı boş sayfalar : 32-34, 36			
Mükerrer sayfa numaraları :			
Ekler :			
Numarasız boş sayfalar (başta) : Numarasız boş sayfalar (sonda) :			
AÇIKLAMALAR :			
Çekimin Yapıldığı Kamera : Sayısal A2-1		Operatör : Osman KURT	

ML.VRD.TMT.d.13387

ML.VRD.TMT.d.13387

Handwritten text in Persian script, organized into four quadrants. Each quadrant contains a main heading, a list of names, and a signature. The text is written in a cursive style.

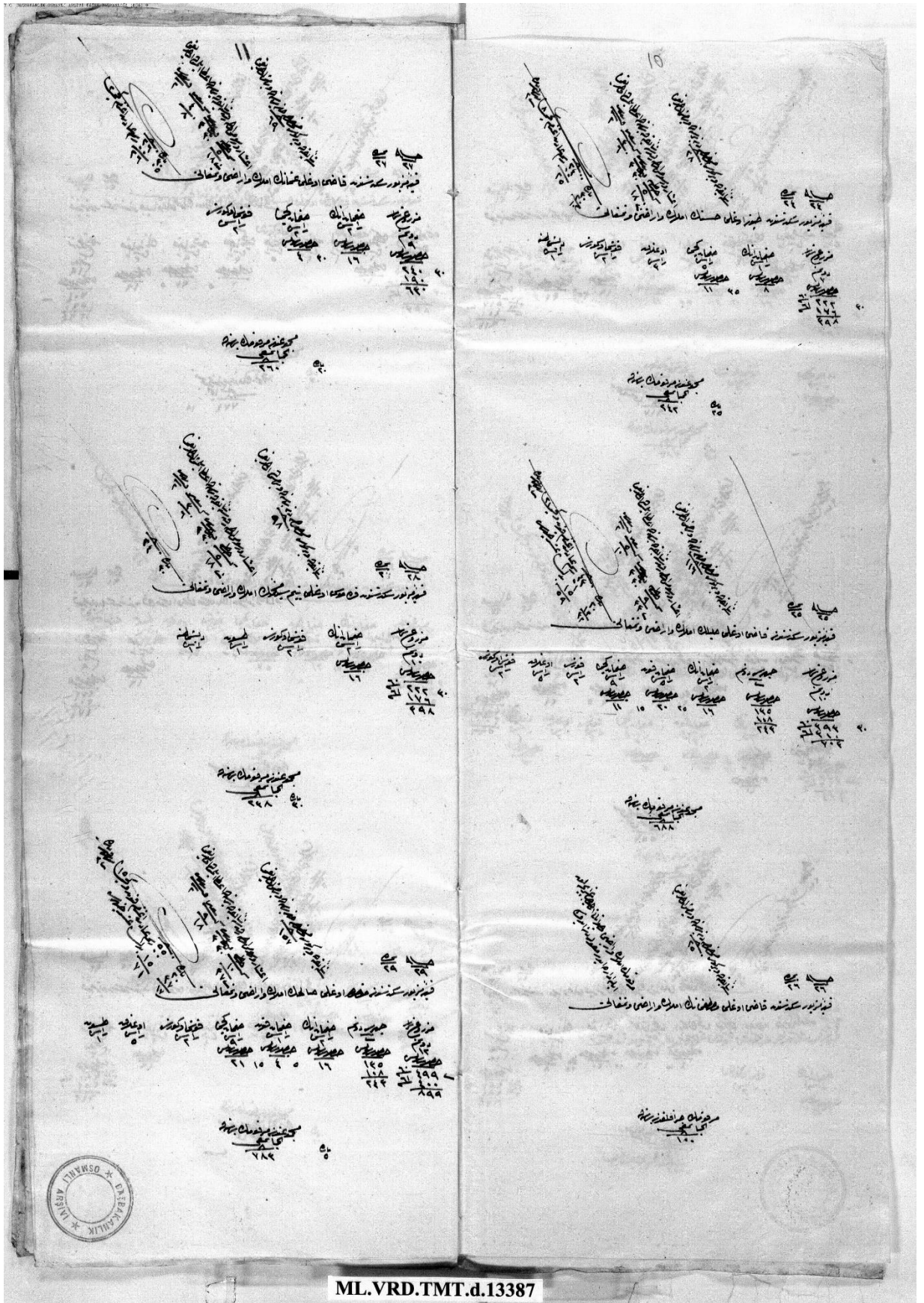

ML.VRD.TMT.d.13387

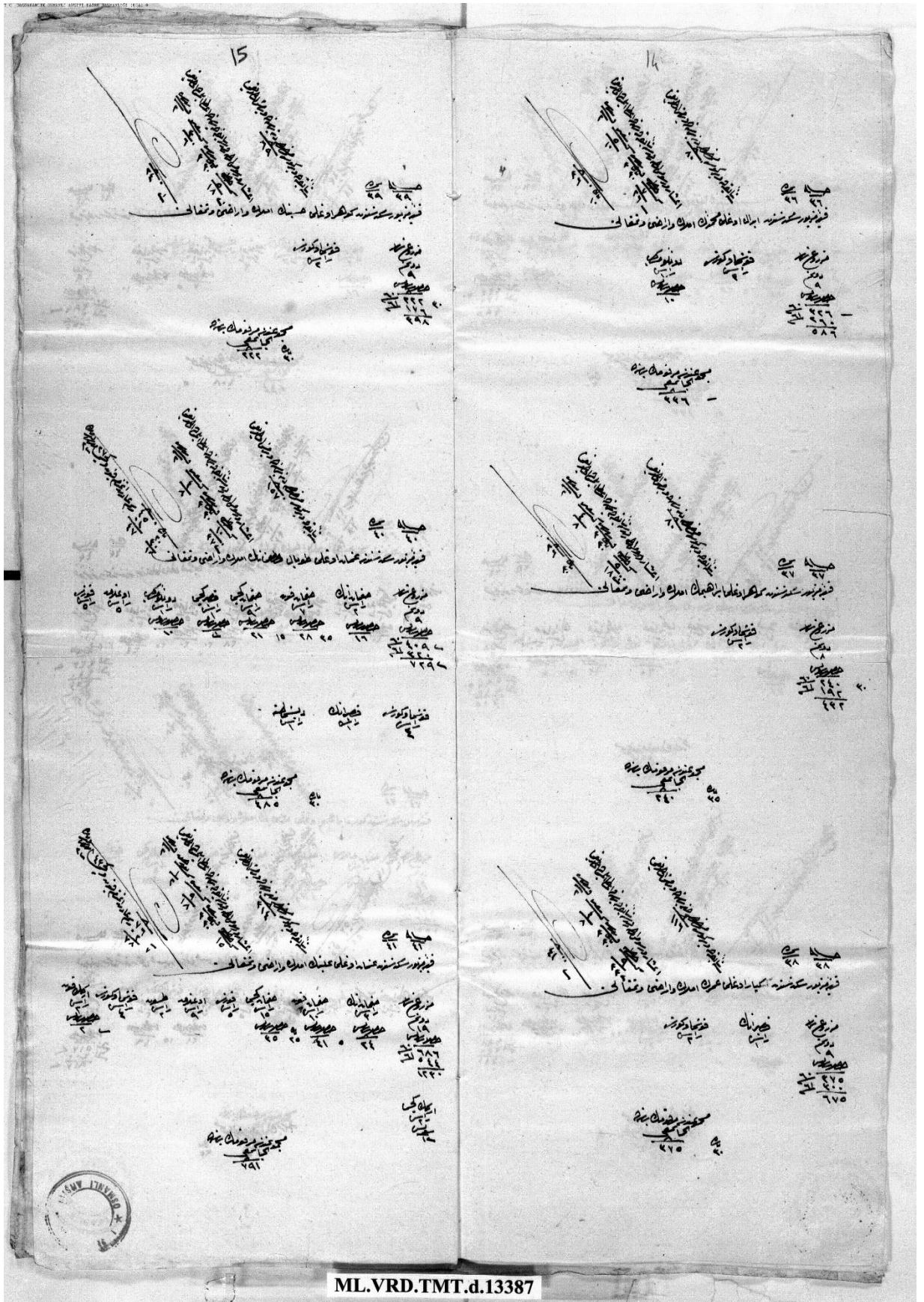
Handwritten text in Persian script, organized into four sections on each page. Each section begins with a heading and contains several lines of text, followed by a signature and date. The text is written in a cursive style.

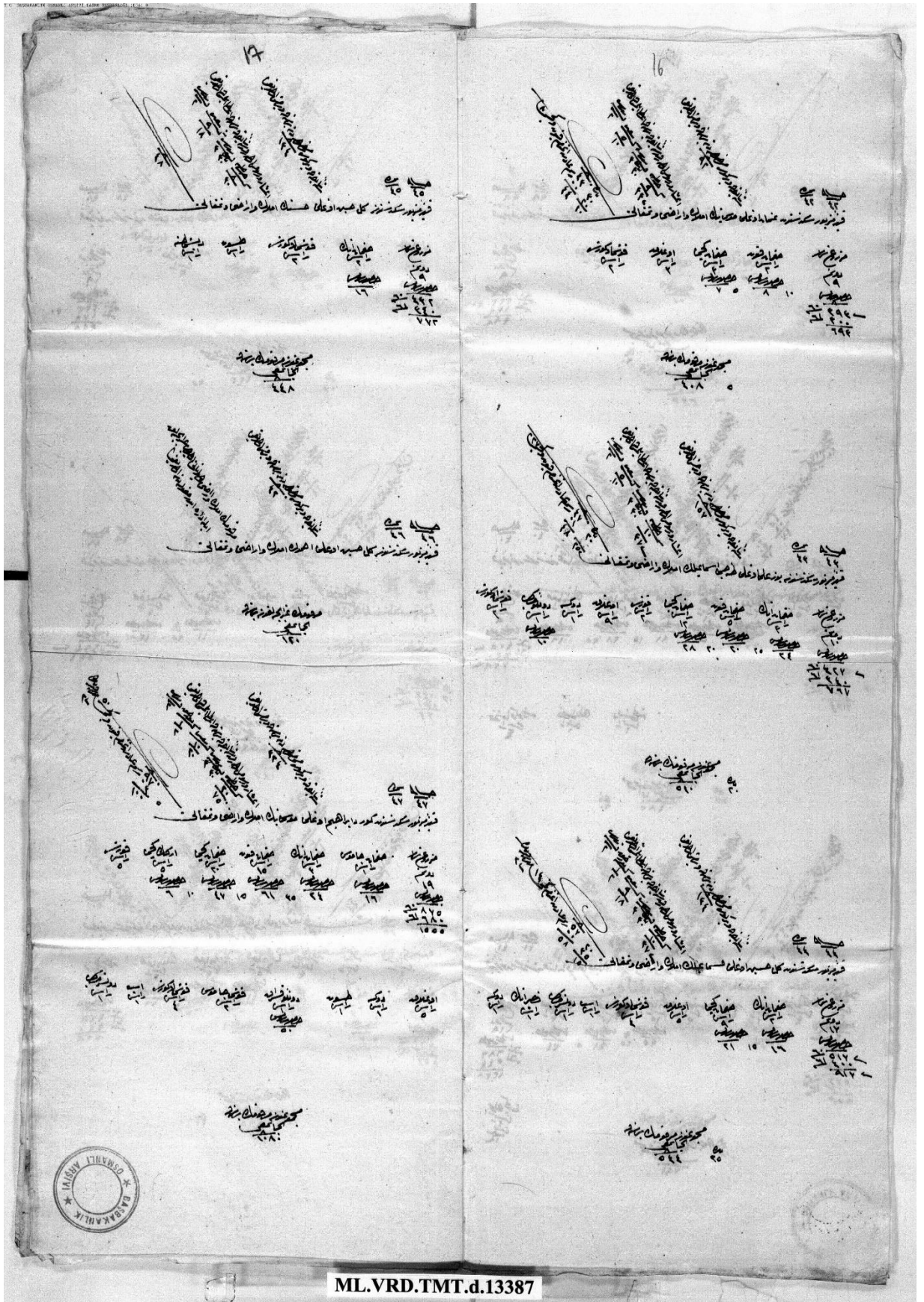
ML.VRD.TMT.d.13387

ML.VRD.TMT.d.13387

ML.VRD.TMT.d.13387

ML.VRD.TMT.d.13387

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
فقد حضر في مجلس
الدراسة...

مجلس درسی
در تاریخ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
فقد حضر في مجلس
الدراسة...

مجلس درسی
در تاریخ

مجلس درسی
در تاریخ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
فقد حضر في مجلس
الدراسة...

مجلس درسی
در تاریخ

مجلس درسی
در تاریخ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
فقد حضر في مجلس
الدراسة...

مجلس درسی
در تاریخ

مجلس درسی
در تاریخ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
فقد حضر في مجلس
الدراسة...

مجلس درسی
در تاریخ

مجلس درسی
در تاریخ

مجلس درسی
در تاریخ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
فقد حضر في مجلس
الدراسة...

مجلس درسی
در تاریخ

مجلس درسی
در تاریخ

ŞEKİLLER

Sivas Eyâleti'nin hâvî olduğu kazâlardan Bozok Kaymakamlığı dâhilinde kâ'in Emlâk Kazâsı'na muzâf Sızir Karyesi'nde mukîm ahâlî-yi İslâm'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtının mikdârını mübeyyin defteridir. Sene 61

Şekil 1. Karye-i mezbûr seknesinden Maksudoğlu Hüseyin Efendi'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı (Karye-i mezbûrun imâmet hizmetinde olduğu)

Hane 1	Numara 1	Karye-i mezbûr seknesinden Maksudoğlu Hüseyin Efendi 'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı (Karye-i mezbûrun imâmet hizmetinde olduğu)						
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 157 kuruş								
A'şâr ve rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:								
	Kile	Kuruş Para			Kuruş Para			
Hınta	15	56	10	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 31 re's			01 37	
Şair	8	16			Bedel-i öşr-i bostan			02
Yekûn		72	10	Yekûn			03 37	
Cem'an yekûn 75 kuruş [37 Para]								
		Dönüm	Re's	Hasılât-ı Senevîsi				
				60 senesi Kuruş Para	61 senesi Kuruş Para		Toplam Kuruş Para	
Mezrû' tarla		19		650	520	1170		
Bostan		0,5		18	15	33		
Sağman inek			2	16		16		
Sağman koyun			9	37	30	37 30		
Sağman keçi			10	23	5	23 5		
Kısır inek			1					
Koşu öküzü			4					
						Kuruş	Para	
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u						759	30	
İmâmetden temettu'u						150		
Toplam						909	[30]	

Şekil 2. Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Hüseyin'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı.

Hane 2	Şekil 2	Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Hüseyin 'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 130 kuruş						
A'şâr ve rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	15	56	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 46 re's	03	
Şair	9	18		Bedel-i öşr-i çerâ	20	
				Resm-i âsyâb-ı zemîn	15	
Yekûn		74	20	Yekûn	38	
Cem'an yekûn 112kuruş 20 Para.						

	Dönüm	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
			60 senesi		61 senesi		Toplam	
			Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	15		667		520		1187	
Çerâ	0,5		180		180		360	
Asyâb	1 Bab		240		240		480	
Sağman inek		3	24				24	
Sağman koyun		25	103	05			103	05
Sağman keçi		5	11	30			11	30
Erkek koyun		3	3	30			3	30
Kuzu		10						
Oğlak		3						
Düğe		2						
Kısır inek		1						
Koşu camusu		2						
Koşu öküzü		2						
Sağman camus		1	16				16	
Esb		2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	1245	30

Şekil 3. Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Ali'nin emlak ve arazi ve temettu'ati.

Hane 3	Şekil 3	Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Ali 'nin emlak ve arazi ve temettu'ati				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş						
A'şâr ve rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 10 re's	00	25
Şair	3	6		Resm-i âsyâb-ı zemîn	15	
Yekûn		24	20	Yekûn	15	25
Cem'an yekûn 40kuruş 05 Para.						

	Dönüm	Bâb	Re's	İcârı / Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	176		398	30
Asyâb		1		240		200		440	
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			4	16	20			16	20
Sağman keçi			2	4	30			4	30
Oğlak			2						
Kuzu			2						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	799	30

Şekil 4. Karye-i mezbûr seknesinden Pir Ali oğlu Abdullah'ın emlak ve arazi ve temettu'atı

Hane 4	Şekil 4	Karye-i mezbûr seknesinden Pir Ali oğlu Abdullah 'ın emlak ve arazi ve temettu'atı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 324 kuruş						
A'şâr ve rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş Para			Kuruş	Para
Hinta	20	75		Resm-i âdet-i aġnâm koyun ve keçi 44 re's	02	20
Şair	15	30		Resm-i kovan	02	
Burçak	1	2		Bedel-i oşr-i çerâ	20	
Yekûn		106 [107]	20	Yekûn	24	20
Cem'an yekûn 131 [132] kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi Kuruş Para		61 senesi Kuruş Para		Toplam Kuruş Para	
Mezrû' tarla	25			963		760		1723	
Arı kovanı			1	18		15		33	
Çerâ dönüm	0,5			180		180		360	
Saġman inek			4	32				32	
Saġman camus			1	16				16	
Saġman koyun			25	103	5			103	5
Saġman keçi			7	16	15			16	15
Kuzu			18						
Oġlak			4						
Kısır inek			1						
Düġe			1						
Döllü kısırak			1	50				50	
Koşu camus			2						
Koşu öküzü			2						
Erkek koyun			2	2	20			2	20

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	1573	

Şekil 5. Karye-i mezbûr seknesinden Hacı Mehmed Efendi oğlu Âlim Efendi'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 5	Şekil 5	Karye-i mezbûr seknesinden Hacı Mehmed Efendi oğlu Âlim Efendi'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 98 kuruş						
A'şâr ve rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	-	00		Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 17 re's	01	04
				Bedel-i öşr-i çerâ	30	
Yekûn		00		Yekûn	31	04
Cem'an yekûn 31kuruş [04 para]						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Çerâ	1			270		200		470	
Sağman inek			1	8				8	
Sağman koyun			9	37	05			37	05
Sağman keçi			2	4	30			4	30
Oğlak			1						
Esb			1						
Koşu öküzü			1						
Kuzu			5						
					Kuruş		Para		
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u					519		25		

Şekil 6. Karye-i mezbûr seknesinden Demircioğlu Sadık'ın emlak ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 6	Şekil 6	Karye-i mezbûr seknesinden Demircioğlu Sadık 'ın emlak ve arâzi ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 78 kuruş 20 para					
A'şâr ve rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Hinta	5	18	30		
Şaîr	3	6			
Yekûn		24	30		
Cem'an yekûn 24 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	178		390	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Koşu öküzü			2						
Dana (dişi)			1						
Kısır inek			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	230	30

Şekil 7. Karye-i mezbûr seknesinden Demircioğlu Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 7	Şekil 7	Karye-i mezbûr seknesinden Demircioğlu Mehmed 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 78 kuruş						
A'şâr ve rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	6	22	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 11 re's	00	27
Şair	3	6				
Yekûn		28	20			
Cem'an yekûn 29 kuruş 07 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			256	20	200		456	20
Sağman koyun			5	20	25			20	25
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Kuzu			3						
Oğlak			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	284	05

Şekil 8. Karye-i mezbûr seknesinden Minnet oğlu Ahmed'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 8	Şekil 8	Karye-i mezbûr seknesinden Minnet oğlu Ahmed 'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 38 kuruş					
A'şâr ve rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş Para			
Hinta	5	18	30		
Şair	3	6			
Yekûn		24	30		
Cem'an yekûn 24 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	3			222	30	176		398	[30]
Koşu öküzü			2	20	25			20	25

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	222	

Şekil 9. Karye-i mezbûr sekenesinden Demircioğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 9	Şekil 9	Karye-i mezbûr sekenesinden Demircioğlu Halil' in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 98 kuruş						
A'şâr ve rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 11 re's	00	37
Şair	3	6		Yekûn	00	37
Yekûn		39	30			
Cem'an yekûn 40 kuruş 07 [27] para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	8			357	30	281		638	30
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			2	8	20			8	20
Sağman keçi			5	11	35			11	35
Kuzu			2						
Oğlak			2						
Düğe			1						
Tosun			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	393	30

Şekil 10. Karye-i mezbûr sekenesinden Gevheroğlu Yunus'un emlak ve arâzi ve temettu'âtı.

Hane 10	Şekil 10	Karye-i mezbûr sekenesinden Gevheroğlu Yunus 'un emlak ve arâzi ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 157 kuruş					
A'şâr ve rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	12	45		Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 11 re's	37
Şair	9	18		Bedel-i öşr-i bahçe	06
Burçak	1	2		Resm-i kovan	06
Yekûn		56 [65]		Yekûn	12 37
Cem'an yekûn 67 [77] kuruş 37 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	14			587	20	465		1052	[20]
Bahçe	1			54		50		104	
Kovan			3	54		50		104	
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			2	8	20			8	20
Sağman keçi			5	11	30			11	30
Kuzu			2						
Oğlak			2						
Düğe			1						
Tosun			1						
Koşu öküzü			4						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	831	25

Şekil 11. Karye-i mezbûr seknesinden **Gevheroğlu Halil**'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 11	Şekil 11	Karye-i mezbûr seknesinden Gevheroğlu Halil 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 134 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	8	30			
Şaîr	4	8			
Yekûn		38			
Cem'an yekûn 38 kuruş					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			342		272		614	
Sağman inek			1	8				8	
Sağman keçi			9	21	15			21	15
Oğlak			5						
Düğe			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	361	15

Şekil 12. Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlu oğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 12	Şekil 12	Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlu oğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm keçi	00	20
Şaîr	3	6				
Yekûn		39	20			
Cem'an yekûn 40 kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			357	30	280		637	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Sağman keçi			5	11	35			11	35
Kısır inek			1						
Düğe			1						
Koşu öküzü			2						
Döllü merkeb			1	10				10	
Oğlak			3						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	387	35

Şekil 13. Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Seyyid'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 13	Şekil 13	Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Seyyid'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 200 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 30 re's	01	35
Şaîr	7	14				
Burçak	1	2				
Yekûn		49	20	Yekûn	01	35
Cem'an yekûn 51 kuruş 15 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	12			447	30	320		767	30
Sağman inek			2	16				16	
Koşu öküzü			2						
Döllü merkeb			1	10				10	
Sağman koyun			8	33				33	
Sağman keçi			10	23	35				
Kuzu			5						
Düğe			1						
Tosun			1						
Oğlak			7						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	530	15

Şekil 14. Karye-i mezbûr sekenesinden Topaçloğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 14	Şekil 14	Karye-i mezbûr sekenesinden Topaçloğlu Ömer 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 69 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 6 re's	00	15
Şaîr	3	6				
Yekûn		24	30	Yekûn	00	15
Cem'an yekûn 25 kuruş 05 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	176		398	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Sağman keçi			5	11	35			11	35
Oğlak			2						
Koşu öküzü			2						
Dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	242	25

Şekil 15. Karye-i mezbûr seknesinden Topaçlıoğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 15	Şekil 15	Karye-i mezbûr seknesinden Topaçlıoğlu Hüseyin' in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 28 kuruş		
Çobanlık ile idâre eder makûleden olduğu olduğu		

	Kuruş	Para
Merkûmun karye-i mezbûrun çobanlık hizmetinden bir senede tahmînen temettu'u	100	

Şekil 16. Karye-i mezbûr seknesinden Minnet oğlu Ahmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 16	Şekil 16	Karye-i mezbûr seknesinden Minnet oğlu Ahmed 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 98 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 3 re's	00	07
Şaîr	7	14				
Yekûn		32	30	Yekûn	00	07
Cem'an yekûn 32 kuruş 37 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			294	30	240		534	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Koşu öküzü			2						
Dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	317	30

Şekil 17. Karye-i mezbûr seknesinden Tabanoğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 17	Şekil 17	Karye-i mezbûr seknesinden Tabanoğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 95 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 27 re's	01	07
Şaîr	3	6				
Yekûn		39	40	Yekûn	01	07
Cem'an yekûn 41 kuruş [7 para]						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			357	30	280		637	[30]
Sağman koyun			9	37	05			37	05
Sağman keçi			8	19				19	
Kuzu			5						
Oğlak			5						
Koşu öküzü			2						
Kısır inek			1						
Tosun			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	413	30

Şekil 18. Karye-i mezbûr seknesinden Mahmud oğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 18	Şekil 18	Karye-i mezbûr seknesinden Mahmud oğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 212 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 46 re's	02	35
Şaîr	5	10				
Yekûn		43	20	Yekûn	02	35
Cem'an yekûn 46 kuruş 15 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			393	30	298		690	[30]
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			20	82	20			82	20
Sağman keçi			5	11	35			11	35
Kuzu			15						
Oğlak			3						
Erkek koyun			3	3	30			3	30
Düğe			1						
Döllü merkeb			1	10				10	
Koşu camusu			2						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	517	35

Şekil 19. Karye-i mezbûr seknesinden Adaoğlu Musa'nın emlâk ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 19	Şekil 19	Karye-i mezbûr seknesinden Adaoğlu Musa'nın emlâk ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	6	22	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 11 re's	00	35
Şair	4	8				
Yekûn		30	20	Yekûn	00	35
Cem'an yekûn 31 kuruş 15 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	5			274	20	200		474	[20]
Sağman inek			1	8				8	
Sağman koyun			4	16	20			16	20
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Kuzu			2						
Oğlak			2						
Döllü merkeb			1	10				10	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	304	05

Şekil 20. Karye-i mezbûr seknesinden Topaçlıoğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 20	Şekil 20	Karye-i mezbûr seknesinden Topaçlıoğlu Ömer' in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş		
Gurabdurur makûleden olduğu.		

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi		
				60 senesi Kuruş Para	61 senesi Kuruş Para	Toplam Kuruş Para
Sağman inek			1	8		8
Koşu öküzü			2			

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede temettuâtı	008	
Gurabcalıktan temettu'u	150	
Toplam	158	

Şekil 21. Karye-i mezbûr seknesinden Bekir Sipâhi oğlu Bekir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 21	Şekil 21	Karye-i mezbûr seknesinden Bekir Sipâhi oğlu Bekir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 134 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	10	37	20	Resm-i âdet-i aġnâm koyun ve keçi 23 re's	01	20
Şaîr	9	18				
Burçak	1	2				
Yekûn		57	20	Yekûn	01	20
Cem'an yekûn 59 kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	19			517	20	400		917	[20]
Saġman koyun			8	33				33	
Saġman keçi			7	16	25			16	25
Kuzu			5						
Oġlak			4						
Koşu öküzü			4						
Döllü kısarak			1	50				50	
Kısır inek			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	617	

Şekil 22. Karye-i mezbûr seknesinden Kabasakal oğlu Bekir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 22	Şekil 22	Karye-i mezbûr seknesinden Kabasakal oğlu Bekir 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 213 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hınta	8	30		Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 53 re's	03 15
Şaîr	7	14			
Yekûn		44		Yekûn	03 15
Cem'an yekûn 47 kuruş 15 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	12			396		200		596	
Sağman inek			3	24				24	
Sağman koyun			25	103	05			103	05
Sağman keçi			9	21				21	
Erkek koyun			2	2	20			2	20
Kuzu			14						
Oğlak			4						
Tosun			1						
Döllü merkeb			1	10				10	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	557	

Şekil 23. Karye-i mezbûr seknesinden İmamoğlu Abdurrahman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 23	Şekil 23	Karye-i mezbûr seknesinden İmamoğlu Abdurrahman 'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş Para			Kuruş	Para
Hınta	9	33	30	Resm-i âdet-i aġnâm koyun ve keçi 17 re's	01	08
Şaîr	3	6				
Yekûn		39	30	Yekûn	01	08
Cem'an yekûn 50 [39] kuruş 08 [38] para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	12			357	30	281		638	[30]
Saġman inek			1	8				8	
Saġman koyun			5	20	25			20	25
Saġman keçi			7	16	15			16	15
Erkek keçi			2	12				12	
Kuzu			2						
Oġlak			3						
Koşu öküzü			2						
Tosun			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	404	

Şekil 24. Karye-i mezbûr seknesinden Topuzoğlu Hasan'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 24	Şekil 24	Karye-i mezbûr seknesinden Topuzoğlu Hasan 'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 28 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 8 re's	00	20
Şair	3	6				
Yekûn		24	30	Yekûn	00	20
Cem'an yekûn 25 kuruş 10 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	7			222	30	176		398	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Sağman keçi			5	11	35			11	35
Oğlak			3						
Koşu öküzü			2						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	242	25

Şekil 25. Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 25	Şekil 25	Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	9	33	20	Resm-i âdet-i aĝnâm koyun ve keçi 21 re's	01	
Şair	5	10		Bedel-i öşr-i çerâ	15	12
Yekûn		43	20	Yekûn	16	12
Cem'an yekûn 59 kuruş 32 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			393	30	310		703	[30]
Mera-Otlak	0,5			135		108		243	
Saĝman inek			2	16				16	
Saĝman koyun			5	20	25			20	25
Saĝman keçi			9	11	15			11	15
Kuzu			2						
Oĝlak			5						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmû'undan merkûmun çıraklıktan bir senede tahminen temettu'u	688	

Şekil 26. Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 26	Şekil 26	Karye-i mezbûr seknesinden Kadioğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 25 kuruş		
Merkûmun emlâk ve arâzî ve hayvânâtı olmayıp gurabcalık ile idare eder makûleden idiği		

	Kuruş	Para
Merkûmun çıraklıktan bir senede tahminen temettu'u	100	

Şekil 27.Karye-i mezbûr sekenesinden Kadioğlu Osman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 27	Şekil 27	Karye-i mezbûr sekenesinden Kadioğlu Osman 'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 69 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 2 re's		05
Şaîr	4	8				
Yekûn		26	30	Yekûn		05
Cem'an yekûn 26 kuruş [35 para]						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			240	30	190		630	[30]
Sağman inek			2	16				16	
Sağman keçi			2	4	30			4	30
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	260	20

Şekil 28. Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed'in emlak ve arazi ve temettu'atı

Hane 28	Şekil 28	Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Yetim Seyyid Mehmed 'in emlak ve arazi ve temettu'atı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 98 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hınta	5	18	30		
Şaîr	3	6			
Yekûn		24	30	Yekûn	
Cem'an yekûn 24 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			222	30	176		398	[30]
Sağman inek			2	16				16	
Koşu öküzü			2						
Tosun			1						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	238	30

Şekil 29. Karye-i mezbûr seknesinden Maksudoğlu Salih'in emlâk ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 29	Şekil 29	Karye-i mezbûr seknesinden Maksudoğlu Salih 'in emlâk ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 157kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	10	37	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi re's	15	20
Şair	9	18		Bedel-i öşr-i çerâ	15	37
Yekûn		55	20	Yekûn	15	57
Cem'an yekûn 71 kuruş 17 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	12			499	20	400		899	[20]
Mera-Otlak	0,5			135		108		243	
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			1	4	05			4	05
Sağman keçi			9	21	15			21	15
Koşu öküzü			2						
Oğlak			5						
Tosun			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	783	05

Şekil 30. Karye-i mezbûr seknesinden Celep oğlu Ömer'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 30	Şekil 30	Karye-i mezbûr seknesinden Celep oğlu Ömer 'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 213 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	15	55	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 19 re's	1	10
Şaîr	10	20				
Burçak	1	2				
Yekûn		77	30	Yekûn	1	10
Cem'an yekûn 79 kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi Kuruş Para		61 senesi Kuruş Para		Toplam Kuruş Para	
Mezrû' tarla	19			704	20	560		1264	[20]
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			9	37	05			37	05
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Kuzu			5						
Oğlak			2						
Tosun			1						
Döllü merkeb			1	10				10	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	774	15

Şekil 31. Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 31	Şekil 31	Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 98 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Hınta	6	22	20		
Şaîr	4	8			
Yekûn		30	20		
Cem'an yekûn 30 kuruş 20 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			274		200		474	
Sağman inek			2	16				16	
Kısır inek			1						
Koşu camusu			2						
Koşu öküzü			2						
Tosun			2						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	290	

Şekil 32. Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Ömer'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 32	Şekil 32	Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Ömer 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	8	30			
Şaîr	5	10			
Yekûn		40			
Cem'an yekûn 40 kuruş					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	7			360	20	282		642	[20]
Sağman inek			2	16				16	
Kısır inek			1						
Koşu öküzü			2						
Tosun			1						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	376	20

Şekil 33. Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Hasan'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 33	Şekil 33	Karye-i mezbûr seknesinden Kara Musa oğlu Hasan 'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	5	18	30		
Şaîr	3	6			
Yekûn		24	30		
Cem'an yekûn 24 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	176		398	[30]
Kısır inek			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	222	30

Şekil 34. Karye-i mezbûr sekenesinden Abdaloğlu Yunus'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 34	Şekil 34	Karye-i mezbûr sekenesinden Abdaloğlu Yunus 'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi	00	25
Şaîr	5	10				
Yekûn		43	30			
Cem'an yekûn 44 kuruş 15 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			393	30	312		705	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Sağman koyun			3	12	15			12	15
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Kuzu			1						
Oğlak			3						
Tosun			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	421	

Şekil 35. Karye-i mezbûr sekenesinden Abdaloğlu Bekir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 35	Şekil 35	Karye-i mezbûr sekenesinden Abdaloğlu Bekir 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 134 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	7	26	10	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 21 re's	01	10
Şaîr	9	18				
Yekûn		44	10			
Cem'an yekûn 46 [45] kuruş 20 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			398		320		718	
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			5	25	30			25	30
Sağman keçi			9	21	25			21	25
Kuzu			2						
Oğlak			5						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	446	10

Şekil 36. Karye-i mezbûr seknesinden Abdaloğlu Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 36	Şekil 36	Karye-i mezbûr seknesinden Abdaloğlu Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Hinta	7	26	10		
Şaîr	5	10			
Yekûn		36	10		
Cem'an yekûn 36 kuruş 10 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			326	10	260		586	[10]
Koşu öküzü			2						
Döllü merkeb				10				10	

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	336	10

Şekil 37. Karye-i mezbûr seknesinden Güharoğlu İbrâhim'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 37	Şekil 37	Karye-i mezbûr seknesinden Güharoğlu İbrâhim 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	5	18	30		
Şaîr	4	8			
Yekûn		26	30		
Cem'an yekûn 26 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	8			240	30	192		432	[30]
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	240	35

Şekil 38. Karye-i mezbûr seknesinden Kibaroğlu Ömer'in emlak ve arazi ve temettu'ati

Hane 38	Şekil 38	Karye-i mezbûr seknesinden Kibaroğlu Ömer 'in emlak ve arazi ve temettu'ati			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	9	33	20		
Şair	4	8			
Yekûn		41	20		
Cem'an yekûn 36 kuruş 10 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi		
				60 senesi Kuruş Para	61 senesi Kuruş Para	Toplam Kuruş Para
Mezrû' tarla	9			375		675
Kısır inek			1			
Koşu öküzü			2			

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	375	30

Şekil 39. Karye-i mezbûr seknesinden Gevheroğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 39	Şekil 39	Karye-i mezbûr seknesinden Gevheroğlu Hüseyin 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 69 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	5	18	30		
Şaîr	3	6			
Yekûn		34	30		
Cem'an yekûn 34 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	176		398	[30]
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	222	30

Şekil 40. Karye-i mezbûr seknesinden Osman oğlu Topal Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 40	Şekil 40	Karye-i mezbûr seknesinden Osman oğlu Topal Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 157 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hınta	10	37	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 27 re's	01	30
Şâir	4	8				
Yekûn		45	20			
Cem'an yekûn 47 kuruş 10 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			409	20	320		729	20
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			7	28	35			28	35
Sağman keçi			9	21	15			21	15
Kısır keçi			1	3				3	
Döllü merkeb			1	10				10	
Oğlak			5						
Kuzu			5						
Koşu öküzü			4						
Kısır inek			1						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	485	30

Şekil 41. Karye-i mezbûr sekenesinden Osman oğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 41	Şekil 41	Karye-i mezbûr sekenesinden Osman oğlu Ali 'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 314 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	15	[56	10]	Resm-i âdet-i aġnâm koyun ve keçi 43 re's	2	07
Şair	9	18				
Burçak	1	2				
Yekûn		76	10			
Cem'an yekûn 78 kuruş [17 para]						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi Kuruş Para		61 senesi Kuruş Para		Toplam Kuruş Para	
Mezrû' tarla	19			686		544		1230	
Saġman inek			3	24				24	
Saġman koyun			10	41	05			41	05
Saġman keçi			15	35	25			35	25
Kuzu			5						
Oġlak			9						
Tosun			2						
Koşu öküzü			4						
Erkek koyun			2	2	20			2	20
Erkek keçi			2	12				2	12

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	791	

Şekil 42. Karye-i mezbûr seknesinden Osman oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 42	Şekil 42	Karye-i mezbûr seknesinden Osman oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 92 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 8 re's	00	20
Şaîr	5	10				
Yekûn		43	30			
Cem'an yekûn 44 kuruş 10 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			393	20	300		693	[20]
Sağman koyun			2	8	10			8	10
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Oğlak			3						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	408	05

Şekil 43. Karye-i mezbûr seknesinden Bozalioğlu Danacı İsmail emlâk ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 43	Şekil 43	Karye-i mezbûr seknesinden Bozalioğlu Danacı İsmail emlâk ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 157 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	10	37	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 27 re's	01	[05]
Şaîr	5	10				
Yekûn		47	20			
Cem'an yekûn 48 kuruş 25 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			427	20	340		767	
Sağman inek			3	24				24	
Sağman koyun			5	20	25			20	25
Sağman keçi			12	28	20			28	20
Kuzu			2						
Oğlak			9						
Düğe			1						
Döllü merkeb			1	10				10	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	510	20

Şekil 44. Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu İsmail'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 44	Şekil 44	Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu İsmail'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 134 kuruş						
A'şâr rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	10	37	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 14 re's	00	35
Şaîr	9	18				
Burçak	1	2				
Yekûn		57	20			
Cem'an yekûn 58 kuruş 15 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	17			517	20	400		917	20
Sağman inek			2	16				16	
Sağman keçi			9	21	15			21	15
Oğlak			5						
Koşu öküzü			4						
Esb			1						
Dölsüz merkeb			1						
Kısır inek			1						
Düğe			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	544	35

Şekil 45. Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu Hasan'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 45	Şekil 45	Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu Hasan 'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 134 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	8	30			
Şaîr	9	18			
Yekûn		48			
Cem'an yekûn 48 kuruş					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			432		340		772	
Sağman inek			2	16				16	
Koşu öküzü			2						
Tosun			1						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	448	

Şekil 46. Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu Ahmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 46	Şekil 46	Karye-i mezbûr sekenesinden Kel Hüseyin oğlu Ahmed 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş					
Merkûmun emlâk ve arâzî ve hayvânâtı olmayıp gurabcalık ile idare eder makûleden olduğu					

	Kuruş	Para
Merkûmun gurabcalıktan bir senede tahminen temettu'u	120	

Şekil 47. Karye-i mezbûr seknesinden Kürd İbrahim oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 47	Şekil 47	Karye-i mezbûr seknesinden Kürd İbrahim oğlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 324 kuruş					
A'şâr rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	20	75		Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 50 re's	03 05
Şair	10	20			
Burçak	1	2			
Yekûn		97			
Cem'an yekûn 100 kuruş 05 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	19			875		680		1555	
Sağman camus			1	16				16	
Sağman inek			3	24				24	
Sağman koyun			15	61	35			61	35
Sağman keçi			20	47	15			47	15
Erkek keçi			5	6	10			6	10
Kuzu			5						
Oğlak			5						
Düğe			1						
Tosun			1						
Döllü kısrak			1	50				50	
Koşu camusu			2						
Esb			1						
Dölsüz merkeb			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	1080	

Şekil 48. Karye-i mezbûr seknesinden Hanıfioğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 48	Şekil 48	Karye-i mezbûr seknesinden Hanıfioğlu Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	5	18	30		
Şaîr	3	6			
Yekûn		24	30		
Cem'an yekûn 24 kuruş 20 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	176		398	[30]
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	222	35

Şekil 49. Karye-i mezbûr seknesinden Karaoğlanoğlu Süleyman'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 49	Şekil 49	Karye-i mezbûr seknesinden Karaoğlanoğlu Süleyman 'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş						
A'şâr rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 11 re's	00	25
Şair	7	14				
Yekûn		32	30			
Cem'an yekûn 33 kuruş 15 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	14			294	20	240		534	[20]
Sağman koyun			3	12				12	
Sağman keçi			5	11	35			11	35
Oğlak			3						
Düğe			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	329	20

Şekil 50. Karye-i mezbûr seknesinden Karaoğlanoğlu Seyyid'in emlâk ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 50	Şekil 50	Karye-i mezbûr seknesinden Karaoğlanoğlu Seyyid' in emlâk ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 95 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 11 re's	00	25
Şaîr	7	14				
Yekûn		47	20			
Cem'an yekûn 48 kuruş 05 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	15			429		340		769	
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			3	12	15			12	15
Sağman keçi			5	11	30			11	30
Oğlak			3						
Düğe			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	469	10

Şekil 51. Karye-i mezbûr seknesinden Tahir oğlu Topal Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 51	Şekil 51	Karye-i mezbûr seknesinden Tahir oğlu Topal Mustafa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 90 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm koyun ve keçi 5 re's	00	12
Şaîr	3	6				
Yekûn		24	30			
Cem'an yekûn 25 kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	176		398	[30]
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			1	4	05			4	05
Sağman keçi			5	11	30			11	30
Oğlak			3						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	254	30

Şekil 52. Karye-i mezbûr seknesinden Tahir oğlu Hüseyin'in emlak ve arazi ve temettu'ati

Hane 52	Şekil 52	Karye-i mezbûr seknesinden Tahir oğlu Hüseyin 'in emlak ve arazi ve temettu'ati			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 50 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	5	18	30		
Şair	4	8			
Yekûn		26	30		
Cem'an yekûn 26 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			240	30	190		430	[30]
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	240	30

Şekil 53. Karye-i mezbûr sekenesinden Tahir oğlu Tahir'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 53	Şekil 53	Karye-i mezbûr sekenesinden Tahir oğlu Tahir 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 90 kuruş					
A'şâr rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	4	15		Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 5 re's	12
Şaîr	7	14			
Yekûn		29			
Cem'an yekûn 29 kuruş 12 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	3			259		200		459	
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Oğlak			2						
Döllü merkeb			1	10				10	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	276	

Şekil 54. Karye-i mezbûr sekenesinden Yeğenoğlu Muhammed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 54	Şekil 54	Karye-i mezbûr sekenesinden Yeğenoğlu Muhammed 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 14 kuruş					
Merkûmun emlâk ve arazisi olmayıp gurabcalık ile idare eder tâifeden olduğu					

	Kuruş	Para
Merkûmun gurabcalıktan bir senede tahminen temettu'u	100	

Şekil 55. Karye-i mezbûr seknesinden Karaoğlanoğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 55	Şekil 55	Karye-i mezbûr seknesinden Karaoğlanoğlu Halil'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	5	18	30		
Şaîr	3	6			
Yekûn		24	30		
Cem'an yekûn 24 kuruş 30 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			222	30	176		398	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	230	30

Şekil 56. Karye-i mezbûr seknesinden İmam Hüseyin oğlu Emin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 56	Şekil 56	Karye-i mezbûr seknesinden İmam Hüseyin oğlu Emin 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 85 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	6	22	20	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 5 re's	00	05
Şaîr	5	10				
Yekûn		32	20			
Cem'an yekûn 32 kuruş 25 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			292	20	220		512	[20]
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Oğlak			2						
Koşu öküzü			2						
Kısır inek			1						
Tosun			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	299	25

Şekil 57. Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Hasan Hüseyin'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 57	Şekil 57	Karye-i mezbûr sekenesinden Minnet oğlu Hasan Hüseyin'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 5 re's	00	10
Şaîr	4	8				
Yekûn		26	30			
Cem'an yekûn 27 kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	8			240	30	192		432	
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Oğlak			2						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	247	35

Şekil 58. Karye-i mezbûr seknesinden Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 58	Şekil 58	Karye-i mezbûr seknesinden Mahmud oğlu Sipâhi Seyyid' in emlak ve arâzi ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 213 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	10	37	20	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 20 re's	01	10
Şaîr	14	28				
Yekûn		61 [65]	20			
Cem'an yekûn 62 [66] kuruş [30 para]						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	17			589	20	480		1059	[20]
Sağman inek			3	24				24	
Sağman koyun			2	8	10			8	10
Sağman keçi			10	24	20			24	20
Oğlak			8						
Tosun			1						
Kısır inek			1						
Döllü merkeb			1	10				10	
Koşu kısırak			1	50				50	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	706	

Şekil 59. Karye-i mezbûr sekenesinden Çavuşoğlu Ahmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 59	Şekil 59	Karye-i mezbûr sekenesinden Çavuşoğlu Ahmed 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 98 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 6 re's	00	15
Şaîr	4	8				
Yekûn		26	30			
Cem'an yekûn 27 kuruş 05 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	4			240	30	190		430	[30]
Sağman koyun			2	8	10			8	10
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Oğlak			1						
Düğe			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	256	05

Şekil 60. Karye-i mezbûr seknesinden Çavuşoğlu Süleyman'ın emlak ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 60	Şekil 60	Karye-i mezbûr seknesinden Çavuşoğlu Süleyman 'ın emlak ve arâzi ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hinta	4	15		Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 8 re's	00 20
Şaîr	5	10			
Yekûn		25			
Cem'an yekûn 25 kuruş 20 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	8			223		176		399	
Sağman koyun			2	8	20			8	20
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Koşu öküzü			2						
Kuzu			1						
Oğlak			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	238	15

Şekil 61. Karye-i mezbûr seknesinden Çavuşoğlu Memiş'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 61	Şekil 61	Karye-i mezbûr seknesinden Çavuşoğlu Memiş'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 33 kuruş		
Merkûmun emlak ve arâzî ve hayvânâtı olmayıp, karye-i mezbûrun çobanlık hizmetinde olduğu		

	Kuruş	Para
Merkûmun çobanlıktan bir senede temettuâtı	120	

Şekil 62. Karye-i mezbûr seknesinden Göbekoğlu İbiş'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 62	Şekil 62	Karye-i mezbûr seknesinden Göbekoğlu İbiş'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş					
A'şâr rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para		
Hınta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 8 re's	00 12
Şair	5	10			
Yekûn		43	20		
Cem'an yekûn 43 kuruş 12 para					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	10			353	20	315		668	[20]
Sağman inek			2	16				16	
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Oğlak			2						
Tosun			1						
Koşu öküzü			2						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	416	25

Şekil 63. Karye-i mezbûr sekenesinden Göbekoğlu Osman'ın emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 63	Şekil 63	Karye-i mezbûr sekenesinden Göbekoğlu Osman 'ın emlak ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 24 kuruş		
Merkûmun emlak ve arâzîsi olmayıp, çobanlık ile idare eder makûleden olduğu.		

	Kuruş	Para
Merkûmun çobanlıktan bir senede temettuâtı	90	

Şekil 64. Karye-i mezbûr sekenesinden Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa'nın emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 64	Şekil 64	Karye-i mezbûr sekenesinden Kethüdâoğlu Cavlak Mustafa 'nın emlak ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 38 kuruş 20 para		
Merkûm dahi kezâlik çoban makûlesinden olduğu.		

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Koşu öküzü			1						

	Kuruş	Para
Merkûmun çobanlıktan bir senede temettuâtı	150	

Şekil 65. Karye-i mezbûr sekenesinden Çalık Yusuf oğlu Abdülğani'nin emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 65	Şekil 65	Karye-i mezbûr sekenesinden Çalık Yusuf oğlu Abdülğani 'nin emlak ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 10 kuruş		

	Dönüm	Bâb	Re's	İcârı/Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Gayr-i mevrû' tarla	3	Zikr olunan tarlanın iki dönümü icâre ile verilmiştir.		10				10	
Sağman inek			1	8				8	

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	18	
Merkûmun amelelikden temettu'u	80	
Toplam	98	

Şekil 66. Karye-i mezbûr sekenesinden Bıçakvelioğlu Topal Abdullah'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 66	Şekil 66	Karye-i mezbûr sekenesinden Bıçakvelioğlu Topal Abdullah 'ın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 130 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	20	Resm-i âdet-i aġnâm ve keçi 8 re's	00	20
Şâir	5	10				
Yekûn		43	20			
Cem'an yekûn 44 kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			393	30	310		793	[30]
Saġman koyun			2	8	20			8	20
Saġman keçi			2	4	30			4	30
Kuzu			2						
Oġlak			2						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	409	25

Şekil 67. Karye-i mezbûr sekenesinden Abdioġlu Musa'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 67	Şekil 67	Karye-i mezbûr sekenesinden Abdioġlu Musa 'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 53 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	30			
Şâir	3	6				
Yekûn		24	30			
Cem'an yekûn 24 kuruş 30 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	8			222	30	176		398	[30]
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	222	30

Şekil 68. Karye-i mezbûr seknesinden Çatalbaşoğlu Mehmed'in emlak ve arazi ve temettu'ati

Hane 68	Şekil 68	Karye-i mezbûr seknesinden Çatalbaşoğlu Mehmed'in emlak ve arazi ve temettu'ati				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 7 re's	00	07
Şair	5	10				
Yekûn		43	20			
Cem'an yekûn 43 kuruş 27 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	13			292	20	255		547	
Sağman inek			2	16				16	
Sağman keçi			5	9	20			9	20
Oğlak			3						
Düğe			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	317	

Şekil 69. Karye-i mezbûr seknesinden Aşikoğlu İbrâhim'in emlak ve arazi ve temettu'ati

Hane 69	Şekil 69	Karye-i mezbûr seknesinden Aşikoğlu İbrâhim'in emlak ve arazi ve temettu'ati				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 15 kuruş						
Merkûmun emlak ve arazisi olmayıp gurabcalık ile idare eder makûleden olduğu.						

	Kuruş	Para
Merkûmun gurabcalıktan bir senede tahminen temettu'u	100	

Şekil 70. Karye-i mezbûr seknesinden Coşkun oğlu Yetim Mehmed'in emlak ve arazi ve temettu'atı

Hane 70	Şekil 70	Karye-i mezbûr seknesinden Coşkun oğlu Yetim Mehmed'in emlak ve arazi ve temettu'atı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 280 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	5	18	30	Resm-i âdet-i aġnâm ve keçi 3 re's	00	08
Şair	3	6				
Yekûn		24	30			
Cem'an yekûn 24 kuruş 38 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	11			222	30	176		298	[30]
Saġman keçi			2	4	30			4	30
Oġlak			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	223	30

Şekil 71. Karye-i mezbûr sekenesinden Coşkun oğlu Hüseyin'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 71	Şekil 71	Karye-i mezbûr sekenesinden Coşkun oğlu Hüseyin 'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	7	26	10	Resm-i âdet-i aġnâm ve keçi 5 re's	00	12
Şaîr	3	6				
Yekûn		32	10			
Cem'an yekûn 32 kuruş 22 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			282	10	226		508	10
Saġman inek			1	8				8	
Saġman keçi			3	7	05			7	05
Oġlak			2						
Düġe			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	297	15

Şekil 72. Karye-i mezbûr sekenesinden Coşkun oğlu Ömer'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 72	Şekil 72	Karye-i mezbûr sekenesinden Coşkun oğlu Ömer 'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	4	15				
Şaîr	3	6				
Yekûn		21				
Cem'an yekûn 21 kuruş						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			187		140		317	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	187	

Şekil 73. Karye-i mezbûr sekenesinden Türkmenoğlu Ali'nin emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 73	Şekil 73	Karye-i mezbûr sekenesinden Türkmenoğlu Ali'nin emlak ve arâzî ve temettu'âtı					
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş							
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:							
	Kile	Kuruş Para				Kuruş	Para
Hınta	4	15					
Şâir	3	6					
Yekûn		21					
Cem'an yekûn 21 kuruş							

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			187		142		329	
Sağman inek			1	8				8	
Koşu öküzü			2						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	195	

Şekil 74. Karye-i mezbûr sekenesinden Sarı Mehmed oğlu Himmet'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 74	Şekil 74	Karye-i mezbûr sekenesinden Sarı Mehmed oğlu Himmet'in emlak ve arâzî ve temettu'âtı					
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş							
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:							
	Kile	Kuruş Para				Kuruş	Para
Hınta	9	33	20				
Şâir	3	6					
Yekûn		39	20				
Cem'an yekûn 39 kuruş 20 para							

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	6			357	30	285		642	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Koşu öküzü			2						
Tosun			1						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	365	30

Şekil 75. Karye-i mezbûr sekenesinden Sarioğlu Yetim Mehmed'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 75	Şekil 75	Karye-i mezbûr sekenesinden Sarioğlu Yetim Mehmed 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 10 kuruş		
Gurabdurur tâifeden olduğu		

	Kuruş	Para
Merkûmun gurabcalıktan bir senede tahminen temettu'u	90	

Şekil 76. Karye-i mezbûr sekenesinden Kürdoğlu Yusuf'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 76	Şekil 76	Karye-i mezbûr sekenesinden Kürdoğlu Yusuf 'un emlâk ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu:		
Merkûmun emlâk ve arâzî ve temettuât-ı sâiresi olmadığından beşke kesb-i kâra dahi adem-i iktidârı olup şunun bunun îanesiyle idare etmekte olduğu.		

Şekil 77. Karye-i mezbûr sekenesinden Hızıroğlu Hüseyin'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 77	Şekil 77	Karye-i mezbûr sekenesinden Hızıroğlu Hüseyin 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 157 kuruş					
A'şâr rüsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş Para		Kuruş	Para
Hınta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 27 re's	01
Şaîr	7	14			
Yekûn		47	20		
Cem'an yekûn 48 kuruş [20 para]					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	19			429	30	308		737	[30]
Sağman inek			3	24				24	
Sağman koyun			6	24	20			24	20
Sağman keçi			9	21	35			21	35
Erkek keçi			3	2	20			2	20
Kuzu			4						
Oğlak			5						
Düğe			1						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	537	

Şekil 78. Karye-i mezbûr sekenesinden Yahya oğlu Yahya'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 78	Şekil 78	Karye-i mezbûr sekenesinden Yahya oğlu Yahya'nın emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Hinta	5	18	20		
Şaîr	4	8			
Yekûn		26	20		
Cem'an yekûn 48 kuruş [20 para]					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			240	30	192		432	[30]
Sağman inek			1	8				8	
Koşu öküzü			2						
Dişi dana			1						
Merkûmun oğlunun amelelikten temettu'u								100	

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	348	30

Şekil 79. Karye-i mezbûr sekenesinden Kürdoğlu İhtiyar Ali'nin temettu'u

Hane 79	Şekil 79	Karye-i mezbûr sekenesinden Kürdoğlu İhtiyar Ali'nin temettu'u			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: kuruş					
Merkûm ihtiyar olduğundan kesb-i maaşa tâb-âver olmadığından başka temettuât-ı sâiresi dahi olmayıp şunun bunun îanesiyle idare eylediği					

Şekil 80. Karye-i mezbûr sekenesinden Hanıfioğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı

Hane 80	Şekil 80	Karye-i mezbûr sekenesinden Hanıfioğlu Ali'nin emlâk ve arâzî ve temettu'âtı			
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 53 kuruş					
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:					
	Kile	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Hinta	4	15			
Şaîr	5	10			
Yekûn		25			
Cem'an yekûn 25 kuruş					

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	9			223		176		399	
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	223	

Şekil 81. Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlanoğlu Hüseyin'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 81	Şekil 81	Karye-i mezbûr sekenesinden Karaoğlanoğlu Hüseyin 'in emlak ve arâzi ve temettu'âtı					
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 28 kuruş							
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:							
	Kile	Kuruş Para				Kuruş	Para
Hınta	4	15	[20]				
Şaîr	3	6					
Yekûn		21	20				
Cem'an yekûn 21 kuruş 20 para							

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi		
				60 senesi Kuruş Para	61 senesi Kuruş Para	Toplam Kuruş Para
Mezrû' tarla	8			189	137	326
Koşu öküzü			2			
Düğe			1			

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu'u	189	

Şekil 82. Karye-i mezbûr sekenesinden İsaoğlu İsa'nın emlak ve arâzi ve temettu'âtı

Hane 82	Şekil 82	Karye-i mezbûr sekenesinden İsa oğlu İsa 'nın emlak ve arâzi ve temettu'âtı					
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 116 kuruş							
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:							
	Kile	Kuruş Para				Kuruş	Para
Hınta	9	33	20	Resm-i âdet-i aġnâm ve keçi 17 re's	01	04	
Şaîr	5	10					
Yekûn		43	20				
Cem'an yekûn 44 kuruş [24 para]							

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi			
				60 senesi Kuruş Para	61 senesi Kuruş Para	Toplam Kuruş Para	
Mezrû' tarla	9			393	30	695	[30]
Saġman koyun			3	12	15	12	15
Saġman keçi			7	16	15	16	15
Kuzu			2				
Oġlak			5				
Kısır inek			1				
Koşu öküzü			2				

	Kuruş	Para
--	-------	------

Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu' u	422	20
--	-----	----

Şekil 83. Karye-i mezbûr seknesinden Çavuşoğlu Yusuf emlak ve arazi ve temettu' atı

Hane 83	Şekil 83	Karye-i mezbûr seknesinden Çavuşoğlu Yusuf emlak ve arazi ve temettu' atı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 42 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş Para			Kuruş	Para
Hınta	5	18	30	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 3 re's	00	07
Şair	3	6				
Yekûn		24	30			
Cem'an yekûn 24 kuruş [37 para]						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi Kuruş Para		61 senesi Kuruş Para		Toplam Kuruş Para	
Mezrû' tarla	8			222	30	176		398	[30]
Sağman keçi			3	7	05			7	05
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu' u	229	35

Şekil 84. Karye-i mezbûr seknesinden Kürd Çoban Alev'in emlak ve arazi ve temettu' atı

Hane 84	Şekil 84	Karye-i mezbûr seknesinden Kürd Çoban Alev' in emlak ve arazi ve temettu' atı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 80 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş Para			Kuruş	Para
Hınta	6	22	20	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 13 re's	00	35
Şair	4	8				
Yekûn		30	20			
Cem'an yekûn 40 [31] kuruş 15 para						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi Kuruş Para		61 senesi Kuruş Para		Toplam Kuruş Para	
Mezrû' tarla	5			274	20	204		478	[20]
Sağman inek			2	16				16	
Sağman koyun			3	12	15			12	15
Sağman keçi			5	11	30			11	30
Kuzu			2						
Oğlak			3						
Koşu öküzü			2						
Tosun			1						
Dişi dana			1						

	Kuruş	Para
--	-------	------

Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu‘u	157	20
--	------------	-----------

Şekil 85. Karye-i mezbûr seknesinden Kara Ahmedoğlu Ali'nin emlak ve arazi ve temettu'atı

Hane 85	Şekil 85	Karye-i mezbûr seknesinden Kara Ahmedoğlu Ali'nin emlak ve arazi ve temettu'atı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 157 kuruş						
A'şâr rûsûmu olarak sene-i sâbıkada bir senede i'tâ eylemiş olduğu:						
	Kile	Kuruş	Para		Kuruş	Para
Hinta	9	33	20	Resm-i âdet-i ağnâm ve keçi 16 re's	01	
Şair	7	14				
Burçak	1	2				
Yekûn		51 [49]	20			
Cem'an yekûn 52 [50] kuruş [20 para]						

	Dönüm	Bâb	Re's	Hasılât-ı Senevîsi					
				60 senesi		61 senesi		Toplam	
				Kuruş	Para	Kuruş	Para	Kuruş	Para
Mezrû' tarla	6			447	30	357		804	[30]
Sağman koyun			8	33				33	
Sağman keçi			2	4	30			4	30
Kuzu			5						
Oğlak			1						
Kısır inek			1						
Koşu öküzü			2						

	Kuruş	Para
Mecmûundan merkûmun bir senede tahminen temettu‘u	484	30

Şekil 86. Karye-i mezbûr seknesinden Maksudoğlu Yunus'un emlak ve arazi ve temettu'atı

Hane 86	Şekil 86	Karye-i mezbûr seknesinden Maksudoğlu Yunus'un emlak ve arazi ve temettu'atı				
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 23 kuruş						
Merkûmun emlak ve arz ve hayvânât-ı sâiresi olmayıp çoban tâifesinden olduğu						

	Kuruş	Para
Merkûmun çobanlıktan bir senede tahminen temettu‘u	100	

Şekil 87. Karye-i mezbûr seknesinden Zile yürüğünden Tanbur Bekir oğlu Osman'ın emlakı

Hane -	Şekil 87	Karye-i mezbûr seknesinden Zile yürüğünden Tanbur Bekir oğlu Osman'ın emlakı				
Merkûm karye-i mezbûrun kızirlik hizmetiyle idare eder makûlesinden olduğu						

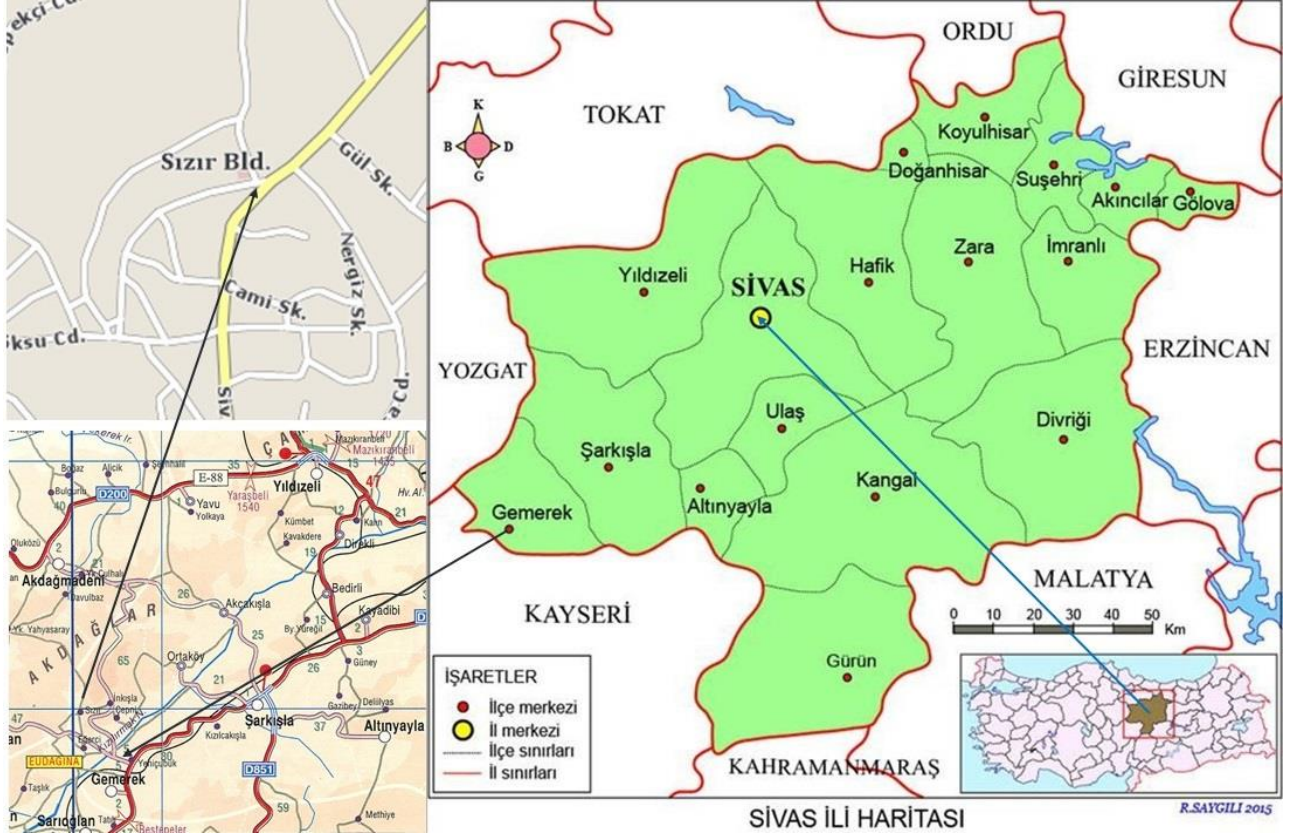
	Kuruş	Para
Merkûmun hizmet-i mezkûrden bir senede tahminen temettu‘u	200	

Hane	Numara	Karye-i mezbûr sekenesinden Halil oğlu Halil 'in emlâk ve arâzî ve temettu'âtı
Sene-i sâbıkada vergi-yi mahsûsadan bir senede vermiş olduğu: 15 kuruş		
Amele tâifesinden olduğu		

	Kuruş	Para
Merkûmun amelelikten bir senede tahminen temettu'u	100	

RESİMLER

Resim 1. Sızır Kasabası'nın Yeri

Resim 2. Sızır Kasabası Uydu Görüntüsü (Google Earth)

Resim 3. Sızır Kasabası'nın Günümüzdeki Yerleşim Dokusu (Google Earth)

Resim 4. Sızır Kalebaşı Mahallesi'nin 20. Yüzyıl Başlarındaki Görünümü (www.sizir.com)

Resim 5. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)

Resim 6. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)

Resim 7. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)

Resim 8. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)

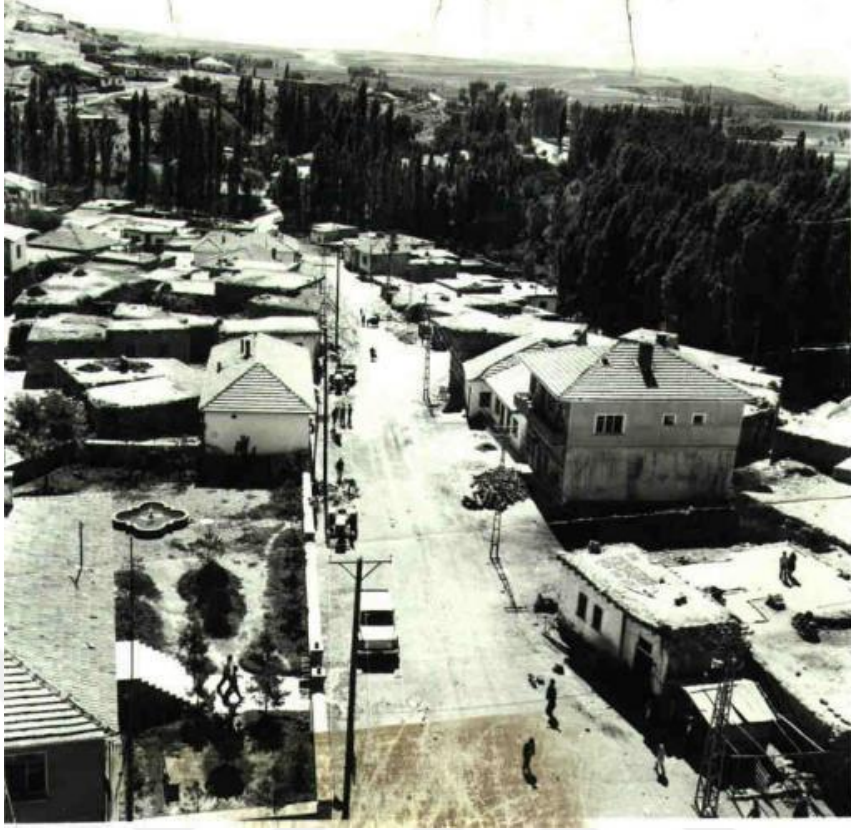
Resim 9. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)

Resim 10. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)

Resim 11. Sızır Kasabası, 1950'li Yıllar (www.sizir.com)

Resim 12. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)

Resim 13. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)

Resim 14. Sızır Kasabası, 1960'lı Yıllar (www.sizir.com)

Resim 15. Eski Sızır'dan bir Okul Manzarası, 1970'li Yıllar (www.sizir.com)

Resim 16. Eski Sızır'dan bir Okul Manzarası, 1970'li yıllar (www.sizir.com)

TEZ DEĞERLENDİRME FORMU

Aksaray Üniversitesi Tez Değerlendirme Formu		
Öğrencinin Adı Soyadı:		EVET
Kapak		
1	Tez Başlığı tutanaktaki başlıkla aynı mı?	
2	Kapaktaki ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
3	Kapak format kılavuzdaki kapak formatına uygun mu?	
4	Kapakta yazılan tüm yazılar doğru olarak verilmiş mi?	
İçindekiler		
5	Sayfa numaraları tam verilmiş mi?	
6	Şekil, Çizelge vb. listeleri verilmiş mi? Sıralaması doğru mu?	
7	Özet, Abstract, Giriş, Sonuçlar vb. bölümler var mı?	
8	Yazım hataları kontrolü yapıldı mı?	
Giriş		
9	Hazırlanan tezin önemini anlatıyor mu?	
10	İkinci ve Üçüncü dereceden başlık içermemeli kuralına uyuldu mu?	
Özet/Abstract		
11	Kılavuza uygun mu?	
12	Ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
13	Özet; tek sayfa, tek aralık, tek paragraf kuralına uygun olarak yazıldı mı?	
14	Bilim kodu, sayfa adedi, anahtar kelimeler ve tez danışmanı yazıldı mı?	
Kaynakça		
15	Kaynakların tamamına metin içinde atıf yapıldı mı?	
16	Kaynak formatı Kılavuzdaki kaynak formatına uygun olarak hazırlanmış mı?	
17	Atıf formatı kılavuzdaki atıf formatına uygun mu?	
Atıf Yöntemi APA 6 ☐ CMS ☐ İSNAD ☐		
Genel Değerlendirme		
18	Etik Beyan açıklaması okundu, uyuldu ve imzalandı mı?	
19	Kabul/Onay sayfası kılavuzdaki formata uygun olarak düzenlenmiş mi?	
20	Kabul /Onay sayfasında belirtilen oy birliği/oy çokluğu seçeneklerinden uygun olanı savunmayla tutarlı olacak şekilde belirlenmiş mi?	
21	Sayfa kenar boşluklar ve sayfa numaraları kılavuzdaki formatına uygun mu?	
22	Paragraf boşlukları ve metin satır aralığı kılavuza uygun olacak şekilde düzenlenmiş mi?	
23	Başlık yazımları kılavuzdaki başlık formatlarına uygun mu?	
24	Yazı tipi ve boyutu kılavuzdaki yazı tipi ve boyutu formatına uygun mu?	
25	Şekil, Çizelge vb. açıklama ve numaralandırmaları kılavuzdaki formata uygun olarak yazılmış mı?	